

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- โกศล มีคุณ การวิจัยเชิงทดลองฝึกรวมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และทักษะในการสวมบทบาทของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปรินญาทิพนธ์ กศ.ด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 385 หน้า อัดสำเนา
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528
- จิราภรณ์ หุ่นตระกูล การทดลองใช้บทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี ปรินญาทิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528 อัดสำเนา
- ฉวยศรี มีใจเย็น การทดลองใช้การแกล้งบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความกตัญญู กตเวทีของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาทิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 114 หน้า อัดสำเนา
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. "การศึกษาเด็ก". พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2533
- ชูศรี สนิทประชากร วิธีสอนในระดับประถมศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่ วัชรการพิมพ์ 2525, 78 หน้า
- ถวิล รักรชลณี. "พัฒนาการด้านนิสัยส่วนบุคคลและสังคมของเด็กก่อนวัยเรียน เขตบางกอก" ปรินญาทิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2526
- ทีศนา แชนงณี. การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน. ครูศาสตร์ 6(2) : 41 - 48. กรกฎาคม - สิงหาคม 2519.
- ธีราพร กุลนันทน์. "การศึกษาผลการเล่นต่างกลุ่มอายุที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย." ปรินญาทิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

- นางเยาว์ แข่งเทียมแซ. "ความพร้อมในการเรียน" เอกสารชุดฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.
- บรรพต พรประเสริฐ. การเปรียบเทียบหนังสือทางจริยธรรมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการ
การสอนโดยใช้นิทานและเกม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทอักษรศาสตรบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- บุปผา เรืองรอง. การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียน ชั้น ป.2
ที่เรียนด้วยกิจกรรมเล่านิทานกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ 2525. วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุษบง ทองอยู่. บทบาทของผู้ปกครองและครูในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก.
ในเอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15
หน้า 136-182 ประเภทวรรณ สุวรรณสุข. บรรณาธิการ กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์,
2526.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล, 2525.
_____. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ประเภทวรรณ เขี่ยมสุภาสิต "การเตรียมความพร้อมด้านลักษณะนิสัย" ในเอกสารการสอน
ชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องหน่วยที่ 11-15 หน้า 717-797 ประเภทวรรณ
เขี่ยมสุภาสิต, บรรณาธิการ นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2532.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. เทคโนโลยี 301 เทคโนโลยีทางการสอน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ชินครินทร์วิโรฒ พิษณุโลก, 2520
- พกา สัตยธรรม. เทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สาธิตจุฬาฯ (ฝ่ายประถม) คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- มุสดี ภูอินทร์. "แนวคิดในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยเด็กปฐมวัย". ในเอกสารการสอนชุด
วิชาการสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-7. หน้า 40 - 48
ประเภทวรรณ สุวรรณสุข, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์ 2526.

- พนัส ทัศนาคินทร์ "การสอนคำนิยาม" โครงการสอนคำนิยาม แพทกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2520, 175 หน้า
- ทუნสุข บุญสวัสดิ์ และคณะ. "พัฒนาการเรียนรู้อิงเด็กระดับอนุบาล". ใน เข้าใจเด็กก่อน ก่อนวัยเรียน, หน้า 1-6. กรุงเทพมหานคร : ชมรมไทย - อีสราเอล, 2523.
- พรณีย์ กัณฑ์กร. "การศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันใน จังหวัดสงขลา" ปฏิญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- เยาวพา เดชชคุปต์. กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- _____ . ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ คม. แผนกวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- รัตนา นฤภัทร การเปรียบเทียบผลของการสอนทักษะ การทวนซ้ำด้วยวิธีบรรยายการให้ตัวอย่างและบทบาทสมมติแก่นักศึกษาจิตวิทยาการศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา
- เรือนแก้ว เพ็ญพม ผลการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ คศ.ม พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535
- วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์ การแสดงบทบาทสมมติในการสอนกลุ่มบูรณาการสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 135 หน้า อัดสำเนา
- ศิริกาญจน์ โภสุมภ์ "การใช้บทบาทสมมติในห้องเรียน" วิทยาสาร 30(7) : 10 - 13
- ศึกษาธิการ กระทรวง กรมวิชาการ ประมวลบทความเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2515, 242 หน้า
- สุจิตรา บัวคำภา การศึกษาการสอนจริยศึกษาด้วยการใช้และไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิทยานิพนธ์ คศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 126 หน้า อัดสำเนา

- สุดาวดี ใยทิมล. ความสามารถในการจำแนกพฤติกรรมด้านความเชื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟัง
การเล่านิทาน โดยวิธีหุ่นมือและการเล่านิทานโดยแสดงบทบาทสมมติประกอบ มหา
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- สุนีย์ ชุ่มจิต การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนหน่วยชีวิตในบ้านด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้
การแสดงบทบาทสมมติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 182 หน้า อัดสำเนา
- สุนท อมรวิวัฒน์ และองค์การ อินทร์มพรรย์. "การปลูกฝังค่านิยมเด็กปฐมวัย". ในเอกสาร
การสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 11 - 15 หน้า 129-160.
ประภาพรณ สุวรรณสุข, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักเทคโนโลยีทางการ
ศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524.
- สมจิตร เอื้ออรุณ การทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยวิธีสื่อที่เห็นศิลปะวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็กวัย
ก่อนเรียน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ, แนวการจัดประสบ
การณ์ ชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2528.
- ____. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก เล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2528.
- ____. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก เล่ม 2 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2528.
- อัจฉรา เนตรล้อมวงศ์. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา
- อารี รั้งสินันท์. "การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก หน้า 154 - 155 พิมพ์ที่โรงพิมพ์
จุรินทร์ไทย กรุงเทพฯ, 2534.

อรวรรณ บินดา. ประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาลักษณะนิสัยทางสังคมอย่างเป็นระบบแก่
นักเรียนชั้นเด็กเล็ก วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2533

ภาษาอังกฤษ

Allport, Gordon w. Pattern and Growth in Personality Hotel Rinehart
 and Winston. New York, 1961.

Ausubel, D.P. "Relationship between Shame and Guilt in the Socializing
 Process". Psychological Review 82, 378-390, 1955.

Barellson and Stinner in Marine E. Brecheurudge & E. Lee vincent Child
 Development Physical Psychological Growth Though Acloesance,
 5 th. ed. Phildelphza : sourder Co., 1966.

Brouce Joyce and Marsha Weil. Models of Teaching Role playing Studying
 Social Behavior and Values. New Jersey : 1986.

C.G. Browne, and Thomas s. Cohn, the study If Leadership by the
 interstate printers and publisher, Inc. Danville, Illinois,
 1958.

Charles, Lee Richard. Increasing Prosocial Behaviors in Young
 Children : A Study of Training Generalization and Maintenance
 Effects." Disserlation Abstract International 41 (July 1981)
 : 5310A.

Conoley, Jane Close, "The Effects of Interdependent Learning Tasks
 and Role play on Sociometric Patterns, Work Norm Meagres and
 Behavior in Elementary Classroom," Dissertation Abstracts
International. 37 : 5977-A ; February, 1977.

- Davis Keith. Human Relations at work, 2 ed, New York : McGraw - Hill, 1962.
- Dewey, John. Experience and Education. New York : Collier Books, 1974.
- Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development 3 rd. ed. New York, McGraw - Hill Book company, 1956. 719 p.
- Katherine read, June Patterson, The Nursery school & Kindergarten Dramatic Play - Avenue for Insight. United States of American Holt Rinehart and Winston, 1980.
- Lawrence Kohlbert cited in Norman J. Bull. Moral Education. London : Rontledge K. Degan Raul, 1981.
- Lee, John R. Teaching Social Studies in the Elementary School New York : Free Prosses, 1974
- Leyser, Yona. The Effects of Role Playing in Elementary School Classroom on Children with Low Sociometric Status," Dissertation Abstracts International. 36 : 7342-A, May, 1976.
- Lonnotti, Ronald J. "A Longitudinal Investigation of Role - Taking, Altruism, and Empathy," Resources in Education (ERIC). 12 - 142, August, 1977.
- Maier, Normam R.E. Principles of Human Relations Applications to Management. New York : John Wiley and Son, 1952.
- Mandellbuam, David Ira. "A Comparative Study of Role-Taking Training for the Enhancement of Moral Development," "Dissertation Abstracts International. 37 : 859-A ; August, 1976.
- Mussen, Paul Henry and others. Child Development and Personality. New York : Harper and Row, 1969.

- Schultz, Landall L. Simulation in Social and administrative.
New Jersey : Prentic - Hall, 1972.
- Shaftel, F.r. and G. Shaftel. Role - playing For Social Value,
Decision Making in the Social Studies, New Jersey : Englewood
Cliffs, Prentice - Hall, 1967.
- ____ Role - Playing the problem story, An Approach to human
relations in the classroom. New Jersey, 1952.
- Shoudt, John Thomas. "The Effect of Varying Levels of Role - Taking
Skills on the Efficacy of Role Playing Training with
Kindergarten Children," Dissertation Abstracts International.
37 : 2754-A, November, 1976
- Stephen, L.Y. and W.W. Grace. A Teacher's World : Psychology in the
Classroom. McGraw - Hill, 1977.
- Tisana Tiansane, "A Model for Pre Service Tacher Training for
Thailand." Unpublished Ph. D. Dissertations Arizona. State
University, 1972.
- Travis, O.P. and Sister Mary Peter. "The Growth of Moral Judgment of
Fifth Grade Children Through Role Playing." Dissertation
Abstracts International. 35 : 3581-A ; December, 1974.
- Turiel, Elliot,. "An Experimental Test of Segmentiallity of
Development Stages in the Child's Judgment, "Journal of
Personality and Social Psychology. 43 : 502-516, 1948.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์สุภัฏญา กาญจนกิจ
 อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ วิภา อัครกุลพงษ์
 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. อาจารย์สิรินาฏ ตั้งนิกร
 อาจารย์ 2 ช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. อาจารย์พัชรี ไชยสนิท
 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี
5. อาจารย์สรรเสริญ สุวรรณ
 ศึกษานิเทศก์จังหวัดสิงห์บุรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

1. การคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{มัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

2. คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

3. คำนวณค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance)

$$S^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \frac{(\sum X)^2}{N(N-1)}$$

$$S^2 = \text{ค่าความแปรปรวนของคะแนน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}$$

4. ค่าความเชื่อใจของแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์
โดยใช้สูตร K-R 20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson, 1937)

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left\{ \frac{s_t^2 - \sum pq}{s_t^2} \right\}$$

K = จำนวนข้อสอบ

p = อัตราส่วนของคนที่ทำถูกในแต่ละข้อ

q = 1-p

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนที่สอบได้

5. การทดสอบค่าที (t-test)

5.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ก่อนและหลังการทดลองของตัวอย่าง
ประชากรกลุ่มเดียวกันโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$\sum D$ = ผลรวมของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

N = จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการทดลองของตัวอย่างประชากรคนละกลุ่ม
โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(N_1 - 1) S_1^2 + (N_2 - 1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

\bar{X}_1 = คชเนนเฉลี่ยของลุ่มทดลอง

\bar{X}_2 = คชเนนเฉลี่ยของลุ่มควบคุม

S_1^2 = ความแปรปรวนของลุ่มทดลอง

S_2^2 = ความแปรปรวนของลุ่มควบคุม

N_1 = จำนวนตัวอย่างประชากรลุ่มทดลอง

N_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรลุ่มควบคุม

6. การทดสอบค่าเอฟ (F) เพื่อทดสอบความแปรปรวนของคชเนนสองลุ่ม โดยใช้

สูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

F = ความแปรปรวนของคชเนนทั้งสองลุ่ม

S_1^2 = ค่าความแปรปรวนของคชเนนลุ่มทดลองยกกำลังสอง

S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคชเนนลุ่มควบคุมยกกำลังสอง

ตารางที่ 7 การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะวิถี
ประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล

ชื่อที่ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	X	X ²
1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	6	36
2	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	8	64
3	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	10	100
4	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	8	64
5	0	0	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	7	49
6	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	8	64
7	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	9	81
8	0	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	7	49
9	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	8	64
10	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	9	81
11	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	9	81
12	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	10	100
13	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	1	8	64
14	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	8	64
15	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9	81
16	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	10	100
17	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	8	64
18	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	6	36
19	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	0	8	64
20	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	10	100

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ชื่อที่ คน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	X	X ²
21	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	7	49
22	0	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
23	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	8	64
24	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	0	0	7	49
25	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	7	49
26	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
27	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	9	81
28	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	8	64
29	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	7	49
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	10	100
รวม	17	21	20	19	26	22	21	21	25	20	19	17	248	2092
P	.57	.70	.67	.63	.87	.73	.70	.70	.83	.67	.63	.57		
q	.43	.30	.33	.37	.13	.27	.30	.30	.17	.33	.37	.43		
Pq	.25	.21	.22	.23	.11	.20	.21	.21	.14	.22	.23	.25	Σpq = 2.48	

$$\begin{aligned}
 s^2 &= \frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)} \\
 &= \frac{30(2092) - (248)^2}{30(30-1)} \\
 &= \frac{62760 - 61504}{30 \times 29} \\
 &= \frac{1256}{870} \\
 &= 1.44
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 KR - 20 &= \frac{K}{K - 1} \left[\frac{s_t^2 - \bar{z}pq}{s_t^2} \right] \\
 &= \frac{12}{12 - 1} \left[\frac{1.44 - 2.48}{1.44} \right] \\
 &= \frac{12}{11} \left[.72 \right] \\
 &= \frac{8.64}{11} \\
 &= 0.785 = 0.79
 \end{aligned}$$

ความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะหน้าที่ประสงค์ เท่ากับ 0.79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ก่อนการทดลอง
ของเด็กรุ่นอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ และการสอนตามปกติ

ในการทดสอบ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแปรปรวนของคะแนนทั้งสองกลุ่มด้วยการ
ทดสอบค่าเอฟ (F) ก่อน เพื่อพิจารณาว่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งสองกลุ่มเท่ากันหรือไม่

$$\begin{aligned}
 \text{สมมติฐาน } H_0 &: \sigma_1^2 = \sigma_2^2 \\
 H_1 &: \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2 \\
 F &= \frac{s^2_1}{s^2_2} \\
 &= \frac{(1.24)^2}{(1)^2} \\
 &= \underline{1.54} = 1.54 \\
 &1
 \end{aligned}$$

จากการเปิดตาราง ค่า F .05 (37,37) = 1.71 ค่า F คำนวณ = 1.54 ดังนั้น
ค่า F ที่คำนวณได้น้อยกว่าค่า F จากตาราง (ค่า F = 1.54 < 1.71) ยอมรับ $H_0 : \sigma_1^2 =$
 σ_2^2 ปฏิเสธ H_1 แสดงว่า ความแปรปรวนของคะแนนทั้งสองกลุ่มเท่ากัน จึงเลือกใช้การทดสอบ
ค่าที ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(N_1 - 1)s^2_1 + (N_2 - 1)s^2_2}{N_1 + N_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

สมมติฐาน $H_0 : \mu_1 = \mu_2$
 $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

$$= \frac{6.82 - 6.84}{\sqrt{\frac{(38-1)1.24 + (38-1)1}{38 + 38 - 2} \left[\frac{1}{38} + \frac{1}{38} \right]}}$$

$$= \frac{-0.02}{\sqrt{\frac{45.88 + 37}{74} \left[\frac{2}{38} \right]}}$$

$$= \frac{-0.02}{\sqrt{1.12 \left[\frac{2}{38} \right]}}$$

$$= \frac{-0.02}{\sqrt{0.0589}}$$

$$= -0.08$$

ค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 74 ($.05t_{74} = 2.000$)
 ค่า $t = -0.08 < 2.000$ ยอมรับสมมติฐาน $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ แสดงว่า
 คณนเห็นผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ ก่อนการทดลองของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอน
 โดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ใจประสงค์ ก่อนการทดลองของ: ศึกษานิเทศก์ที่ได้รับการสอน
โดยใช้บทบาทสมมติและการสอนตามปกติ

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	6	9
2	6	7
3	7	6
4	5	8
5	8	5
6	8	5
7	5	7
8	6	7
9	5	5
10	7	6
11	6	6
12	8	6
13	7	8
14	6	7
15	7	6
16	7	6
17	5	7
18	9	8
19	8	7
20	6	9
21	6	7

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

คนไข้	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
22	7	6
23	7	8
24	7	7
25	6	6
26	9	8
27	6	6
28	7	7
29	9	7
30	8	6
31	6	7
32	7	7
33	6	8
34	8	7
35	7	6
36	7	7
37	6	8
38	8	7
$\sum X_1 =$	259	260
$\sum X_2 =$	1811	1816
$\bar{X} =$	6.82	6.84
S.D. =	1.1	.99
$s^2 =$	1.24	1
N =	38	38

$$df = N_1 + N_2 - 2 = 74$$

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล
ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ ก่อนและหลังการทดลอง

$$\text{สมมติฐาน } H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 < \mu_2$$

$$\Sigma D = 97, \Sigma D^2 = 267, N = 38$$

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

$$= \frac{97}{\sqrt{\frac{38 \times 267 - (97)^2}{38 - 1}}}$$

$$= \frac{97}{\sqrt{\frac{10146 - 9409}{37}}}$$

$$= \frac{97}{\sqrt{\frac{737}{37}}}$$

$$= \frac{97}{4.463}$$

$$= 21.73$$

$$= 21.73$$

$$= 21.73$$

$$= 21.73$$

$$= 21.73$$

$$= 21.73$$

ค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 37

(.01 $t_{37} = 2.704$) ค่า $t = 21.73 > 2.704$ ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ

สมมติฐาน $H_1 : \mu_1 < \mu_2$ แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์

ของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมติหลังการทดลองสูงขึ้น

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ยลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้บท
สมมติก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	Pre-test	Post-test	D	D ²
1	6	8	2	4
2	6	9	3	9
3	7	10	3	9
4	5	7	2	4
5	8	10	2	4
6	8	10	2	4
7	5	7	2	4
8	6	9	3	9
9	5	8	3	9
10	7	10	3	9
11	6	9	3	9
12	8	11	3	9
13	7	9	2	4
14	6	10	4	16
15	7	11	4	16
16	7	10	3	9
17	5	7	2	4
18	9	11	2	4
19	8	10	2	4
20	6	8	2	4
21	6	8	2	4

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คนที่	Pre-test	Post-test	D	D ²
22	7	9	2	4
23	7	10	3	9
24	7	10	3	9
25	6	8	2	4
26	9	11	2	4
27	6	7	1	1
28	7	9	2	4
29	9	12	3	9
30	8	12	4	16
31	6	9	3	9
32	7	9	2	4
33	6	9	3	9
34	8	10	2	4
35	7	10	3	9
36	7	11	4	16
37	6	8	2	4
38	8	10	2	4
ΣX =	259	356	$\Sigma D = 97$	$\Sigma D^2 = 267$
$\Sigma X^2 =$	1811	3402		
$\bar{X} =$	6.82	9.37		
S.D. =	1.1	1.33		
N =	38	38		

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยลักษณะเวทีชิงประสงค์ หลังการทดลองของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยวิธีบทบาทสมมติและการสอนตามปกติ

$$\text{สมมติฐาน } H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left[\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right]}}$$

$$= \frac{9.37 - 7.84}{\sqrt{\frac{(38-1) 1.80 + (38-1)1.32}{38 + 38 - 2} \left[\frac{1}{38} + \frac{1}{38} \right]}}$$

$$= \frac{1.53}{\sqrt{\frac{66.6 + 48.84}{74} \left[\frac{2}{38} \right]}}$$

$$= \frac{1.53}{\sqrt{1.56 \left[\frac{2}{38} \right]}}$$

$$= \frac{1.53}{\sqrt{.08210}}$$

$$= \frac{1.53}{.2865} = 5.34$$

ค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญ $.01$ ขึ้นหึ่งความเป็นอิสระเท่ากับ 74

$(.01t_{74} = 2.660)$ ค่า $t = 5.34 > 2.660$ ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ

$H_1 : \mu_1 > \mu_2$ แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยลักษณะเวทีชิงประสงค์หลังการ

ทดลองของเด็กร่วมอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยวิธีบทบาทสมมติสูงกว่าเด็กร่วม

อนุบาลที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

ตารางที่ 10 คนแพนเอเชียลีกคนที่สิบประสงค์หลังการทดลองของเด็ควัยอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยวิธีบทบาทสมมติและการสอนตามปกติ

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
1	8	10
2	9	7
3	10	7
4	7	9
5	10	5
6	10	6
7	7	8
8	9	8
9	8	6
10	10	6
11	9	7
12	11	7
13	9	9
14	10	8
15	11	6
16	10	7
17	7	8
18	11	9
19	10	8
20	8	10
21	8	9

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คนที่	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
22	9	8
23	10	9
24	10	8
25	8	8
26	11	9
27	7	7
28	9	8
29	12	7
30	12	8
31	9	8
32	9	9
33	9	9
34	10	8
35	10	8
36	11	7
37	8	9
38	10	8
$\sum X =$	356	298
$\sum X^2 =$	3402	2386
$\bar{X} =$	9.37	7.84
S.D. =	1.33	1.14
$s^2 =$	1.80	1.32
N =	38	38

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- ตารางการจัดกิจกรรม
- แผนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ
- แผนการสอนด้วย กิจกรรมปกติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติและกิจกรรมปกติ

สัปดาห์ที่	วัน/ เวลา 09.30-10.00	กิจกรรมบทบาทสมมติและกิจกรรมปกติ	ลักษณะสิ่งที่ประสงค์
1	จันทร์ พุธ ศุกร์	การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน <u>ตอนโก๋ซ่อนของ</u> การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน <u>ตอนรองเท้าของบ๊อง</u> การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน <u>ตอน เขียวหงุดหงิด</u>	การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน
2	จันทร์ พุธ ศุกร์	การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน <u>ตอนตมตามซีโมโท</u> การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน <u>ตอนนวลกับนาง</u> การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน <u>ตอนก้านกล้วยเป็นเหตุ</u>	การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน
3	จันทร์ พุธ ศุกร์	การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน <u>ตอนของเส้นของแพร</u> การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน <u>ตอนหน่อยนต์ของแก้ว</u> การไม่พูดว่ากล่างล้อเลียนเพื่อน <u>ตอนงานของดา</u>	การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน การไม่แกล้งเพื่อน

สัปดาห์ที่	วัน/เวลา 09.30-10.00	กิจกรรมบทบาทสมมติและกิจกรรมปกติ	ลักษณะที่พึงประสงค์
4	จันทร์ พุธ ศุกร์	การไม่พูดว่ากลัวล้อเลียนเพื่อน <u>ตอนอุบัติเหตุของรุ่ง</u> การไม่พูดว่ากลัวล้อเลียนเพื่อน <u>ตอนอันธพาลแสดง</u> การไม่พูดว่ากลัวล้อเลียนเพื่อน <u>ตอนทรายเป็นเหา</u>	การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน
5	จันทร์ พุธ ศุกร์	การแบ่งของเล่นของไอ้ให้เพื่อน <u>ตอนลูกพี่ของใคร</u> การแบ่งของเล่นของไอ้ให้เพื่อน <u>ตอนพี่กับเพื่อนๆ</u> การแบ่งของเล่นของไอ้ให้เพื่อน <u>ตอนเล่นด้วยกันสนุกกว่า</u>	การมีน้ำใจต่อเพื่อน การมีน้ำใจต่อเพื่อน การมีน้ำใจต่อเพื่อน
6	จันทร์ พุธ ศุกร์	การแบ่งของเล่นของไอ้ให้เพื่อน <u>ตอนเล่นด้วยคนไม่ได้หรือ</u> การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน <u>ตอนใครก็ได้ช่วยที</u> การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน <u>ตอนร้องไห้หายไบน</u>	การมีน้ำใจต่อเพื่อน การมีน้ำใจต่อเพื่อน การมีน้ำใจต่อเพื่อน

ลำดับที่	วัน/ เวลา 09.30-10.00	กิจกรรมบทบาทสมมติและกิจกรรมปกติ	ลักษณะที่พึงประสงค์
7	จันทร์ พุธ ศุกร์	<p>การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน <u>ตอนถูกหมอนของเขี้ยว</u></p> <p>การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน <u>ตอนช่วยคันด้วย</u></p> <p>การเสียสละให้เพื่อนชนะเลิศกิจกรรม ร่วมกัน <u>ตอนย่อยบอากแสดง</u></p>	<p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p>
8	จันทร์ พุธ ศุกร์	<p>การเสียสละให้เพื่อนชนะเลิศกิจกรรม ร่วมกัน <u>ตอนเกมโดมิโน</u></p> <p>การเสียสละให้เพื่อนชนะเลิศกิจกรรม ร่วมกัน <u>ตอนพลอยหางงา</u></p> <p>การเสียสละให้เพื่อนชนะเลิศกิจกรรม ร่วมกัน <u>ตอนแข่งชิงเกม</u></p>	<p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p> <p>การมีน้ำใจต่อเพื่อน</p>

รายละเอียดแผนการสอน

แผนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติและแผนการสอนปกติ ประกอบด้วยลักษณะที่ประสงค์ 2 ลักษณะได้แก่ การไม่แก้งเพื่อน และการมีน้ำใจต่อเพื่อน ซึ่งในแต่ละลักษณะ มี 3 เรื่อง รวม 6 เรื่อง แต่ละเรื่องมี 4 ตอน โดยแต่ละตอนในเรื่องมีความคิดรวบยอด จุดประสงค์ ลักษณะ ที่ประสงค์ที่ต้องการเห็น และเนื้อหาเหมือนกัน ดังนี้

1. การไม่แก้งเพื่อนประกอบด้วย

1.1 การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อนมี 4 ตอน

- ตอนที่ 1 โก่งของ
- ตอนที่ 2 รองเท้าของน้อง
- ตอนที่ 3 เขียวหงุดหงิด
- ตอนที่ 4 ตามตามซีเมโท

1.2 เรื่องการไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน มี 4 ตอน

- ตอนที่ 1 นวลกับนาง
- ตอนที่ 2 ก้านกล้วยเป็นเหตุ
- ตอนที่ 3 ของเล่นของแพรว
- ตอนที่ 4 หุ่นยนต์ของแก้ว

1.3 เรื่องการไม่พูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน มี 4 ตอน

- ตอนที่ 1 งานของดา
- ตอนที่ 2 อุบัติเหตุของรุ่ง
- ตอนที่ 3 ยืนอยากแสดง
- ตอนที่ 4 ทราบเป็นเหา

2. การมีน้ำใจต่อเพื่อน ประกอบด้วย

2.1 เรื่องการแบ่งของเล่น ของให้เพื่อน มี 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ลูกบิดของใคร
- ตอนที่ 2 ฟ้ากับเพื่อนฯ
- ตอนที่ 3 เล่นด้วยกันสนุกกว่า
- ตอนที่ 4 เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ

2.2 เรื่องการช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ใครก็ได้ช่วยที

ตอนที่ 2 รองเท้าหายไปในไหน

ตอนที่ 3 ถูขโมยของเขียว

ตอนที่ 4 ช่วยตื่นด้วย

2.3 เรื่องการเสียสละให้เพื่อนชนชาติกิจกรรมร่วมกัน มี 4 ตอน

ตอนที่ 1 ยื้อยอยากเล่น

ตอนที่ 2 เกมโดมิโน

ตอนที่ 3 พลอยหางงาน

ตอนที่ 4 แสงชิงเกม

โดยจบจากการสอนครั้งละ 1 ตอน ตามตารางการจัดกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอน
ด้วยกิจกรรมบทบาท
สมมติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 1 การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. เด็กที่ดีต้องไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน
2. เราไม่ยอมให้เราโดนทำร้าย เราก็ไม่ควรทำร้ายใคร

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้วิธีเล่น และทำงานร่วมกันอย่างสันติและไม่รังแกกัน
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้ถูกทำร้ายร่างกาย
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีที่จะเล่นและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเน้น

รู้จักมารยาทในการเล่นและไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน

เนื้อหา

เมื่อเล่นกับเพื่อน เราควรนึกไว้เสมอว่า

1. เราจะไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน
2. เราจะรู้จักเกรงใจและเห็นอกเห็นใจเพื่อน
3. เราจะไม่แกล้งเพื่อนหรือทำให้เพื่อนเสียใจ

ตอนที่ 1 ไม้ซอบของ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่น นกแก้ว และเล่าเรื่อง "ไม้ซอบของ" ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า "ทำไมเด็กชายแดงจึงร้องไห้"

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายไม้ 1 คน เด็กชายแดง 1 คน เพื่อน 10 คน และเป็นคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเห็นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5

บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ไปซ่อนของ" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6

อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเก่งและแดงจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรที่เห็นโกทำร้ายร่างกายเพื่อน
- นักเรียนคิดว่าโกควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเก่งและแดงจะทำอย่างไร เมื่อถูกโกทำร้ายร่างกาย
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของเก่งและแดง นักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าโกควรทำอย่างไรจึงจะเป็นที่รักของเพื่อน

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิดเกี่ยวกับวิธีการที่โกควรทำ

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทาง

เลือกใหม่ให้นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปราย โดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า คราวนี้โกเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ เก่งและแดงจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรบ้าง โดยไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียน เกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายนักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรจะทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือสัตว์ได้แก่ นกแก้ว
2. บทบาทสมมติเรื่อง แดงซ่อนของ
3. พลาสติคสร้างสรรค์

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง ไม้ช้อนของ

คุณครูให้นักเรียนทุกคนไปเล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน แต่ไม้ช้อนของเล่นอย่างอื่น นอกจากเล่นต่อพลาสติกสร้างสรรค์ เขาจะนำพลาสติกสร้างสรรค์ไปซ่อนไว้ตามที่ต่าง ๆ เพื่อเก็บซ่อนไว้เล่นคนเดียว เก่งเห็นพลาสติกสร้างสรรค์ซ่อนอยู่ที่มุมจึงหยิบออกมาเล่น ไม้ช้อนเก่งหยิบพลาสติกสร้างสรรค์ออกมาเล่นจึงตรงเข้าไปบอกเก่งทันที เก่งร้องไห้ไปบอกคุณครู คุณครูเรียกไม้ช้อนมาถามและบอกไม่ว่าให้แกสิ่งเพื่อน แต่ไม้ช้อนยังคงนำพลาสติกสร้างสรรค์ไปซ่อนเพื่อน ๆ เช่นเคย เพื่อน ๆ ต่างหาไม่พบ ต่อมาแดงไปพบพลาสติกสร้างสรรค์จึงนำออกมาเล่นสร้างเป็นเครื่องบินและบินอย่างสนุกสนาน ไม้ช้อนแดงนำพลาสติกสร้างสรรค์ที่ตนซ่อนออกมาเล่น จึงเข้าไปทบทแดงที่แชนอย่างแรงด้วยความโกรธและหวางของเล่นมาก แดงร้องไห้เสียงดัง

ตอนที่ 2 รองเท้าของบ๊องขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง "ไม้ช้อนของ" แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง "รองเท้าของบ๊อง" แล้วเล่าเรื่อง รองเท้าของบ๊องให้นักเรียนฟัง หลังจากเล่าเรื่องแล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า บ๊องจะทำอย่างไร เมื่อเห็นพ่อร้องไห้เสียงดัง

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายบ๊อง 1 คน เด็กชายน้อย 1 คน เด็กชายบ๊อ 1 คน เพื่อน 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบ การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "รองเท้าของน้อง" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าน้อยและขบอรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าน้องรู้สึกอย่างไรที่ทำร้ายน้อยและขบ
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นน้องทำร้ายน้อยและขบ
- นักเรียนคิดว่าน้อยและขบจะหาอย่างไร เมื่อน้องทำร้ายร่างกาย
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของน้อยและขบ นักเรียนจะหาอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าน้อง ควรหาอย่างไรจึงจะเป็นที่รักของเพื่อน

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ น้อยและขบรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้น้องเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรบ้าง โดยไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้นั้น นักเรียนเคยถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนหาอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายจะหาอย่างไร และเราควรจะทำร้ายร่างกายกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่องรองเท้าของน้อง
2. หนังสือนิทาน รองเท้า

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและตั้งใจ

2. สืบเนื่องจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติ เรื่อง รองเท้าของป๋อง

ในท้องเรียน คุณครูให้เด็กเข้าเล่นตามมุมต่าง ๆ มีมุมบทบาทสมมติ มุมบ้าน มุมหนังสือ เด็กหลายคนสนใจที่จะเข้าไปดูหนังสือนิทานในมุมหนังสือ ป๋องเข้าไปใกล้ เขาไม่มีหนังสือนิทานดู ป๋องมองไปที่น้อยและพูดขึ้นที่จะเอาหนังสือจากน้อย ป๋องพูดว่า "เอาหนังสือมาให้เราซะ" แต่น้อยไม่ยอมมาให้ ป๋องจึงใช้มือตีที่แขนน้อย เพื่อน ๆ ต่างช่วยกันห้ามไม่ให้ป๋องตีน้อย ป๋องโมโหมาก คุณครูให้เด็ก ๆ ไปหิ้งน้ำและใส่รองเท้าก่อนไปหิ้งน้ำ ป๋องเห็นเด็กชายป๋องใส่รองเท้าของตน จึงพูดว่า "รองเท้าของเรา" แต่ป๋องยังคงใส่รองเท้าของป๋องอยู่ ป๋องจากรองเท้าตัวเองไม่ได้ ป๋องจึงตรงเข้ากัดที่แขนป๋องอย่างแรง ป๋องร้องไห้เสียงดังสิ้นด้วยความเจ็บปวด

ตอนที่ 3 เขียวหุจดหิจ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

คุณครูนำภาพเด็กกำลังแกล้งเพื่อนให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นแล้วเล่าเรื่อง "เขียวหุจดหิจ" ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า "เด็กชายเขียวจะหาอย่างไรเมื่อเห็นเด็กชายน้อยร้องไห้"

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เราตั้งนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายเขียว 1 คน เด็กชายน้อย 1 คน เพื่อน 10 คน และเป็นคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดง ท้าความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "เขียวหุจดหิจ" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ได้ครูเล่า

ขั้นที่ 6

อภิปรายและประเมินสถานการณ์

หากการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมไม่เด็ก ๆ ชอบแก่งกัน คนที่แก่งเพื่อนคิดอย่างไร
- คนที่ถูกแก่งรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่เห็นเขี้ยวแก่งน้อย

6

- นักเรียนคิดว่าน้อยจะทำอะไร เมื่อถูกเขี้ยวล็กจนทกล้ม
- นักเรียนคิดว่าเขี้ยวควรทำอะไร เพื่อนจึงจะไม่เสียใจ
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของเขี้ยว นักเรียนจะทำอะไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติอีกครั้งตามทางเลือก

ทั้งหมดให้นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม ผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า เขี้ยวในการแสดงครั้งนี้เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่า ครั้งนี้น้อยรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าวิธีทำงานร่วมกันอย่างไรบ้าง โดยไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนจะทำอะไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแก่งหรือทำร้ายร่างกายจะอย่างไร และเราควรจะทำร้ายร่างกายกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพเด็กกำลังแก่งเพื่อน
2. บทบาทสมมติ เรื่อง เขี้ยวหงุดหงิด
3. ดินน้ำมัน สีเทียน

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติ เรื่อง เชียวหุตุหนิจ

ในช่วงกิจกรรมศิลปะ คุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วยสีเทียน สีกบข เป็นดินน้ำมัน และพิมพ์ภาพ นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมตามความสนใจขณะที่เพื่อน ๆ กำลังทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ เชียวซึ่งทำกิจกรรมกลุ่มเป็นดินน้ำมันหน้าดินน้ำมันเป็น เป็นก้อนเล็ก ๆ แล้วนำใบขวางป่า เพื่อน ๆ อย่างสนุกสนาน คุณครูเห็นเชียวกำลังปาดดินน้ำมันใส่เพื่อน ๆ คุณครูก็เดินเข้าไปตักเตือนไม่ให้เชียวทำเช่นนั้น เชียวหยุดขวางเพื่อนสักครูก็กลับไปทำกิจกรรมกลุ่มระบายภาพด้วยสีเทียนเชียวทำกิจกรรมยังไม่ทันเสร็จก็ถือสีเทียนทำจะขีดภาพของน้อยที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ น้อยจึงบอกคุณครูว่า "คุณครูครับ เชียวจะขีดภาพของผมครับ คุณครูจึงดูเชียว ทำให้เด็กชายเชียวโกรธมากจึงไปปลักน้อยอย่างแรง จนตกเก้าอี้ น้อยร้องไห้

ตอนที่ 4 ตามตามซีโมโท

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำบทพากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ เจ้ากบน้อย เรื่อง "เชียวหุตุหนิจ" แล้วโยงมาสู่เรื่อง "ตามตามซีโมโท" และเล่าเรื่องตามตามซีโมโทให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า ตามตามจะทําอย่างไรเมื่อเห็นจอมถูกตีหัวโน

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่เล่า เป็นตัวละครที่แสดงมีดังนี้
นักเรียนที่แสดงเป็นตามตาม 1 คน บุ่ม 1 คน จอม 1 คน และเพื่อน ๆ อีก 10 คน และเป็นครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทําความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ตามตามซีโมโท" โดยย่อ และถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6

อภิปรายและประเมินสถานการณ์

หาการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าผู้ชมและจอมรู้สึกอย่างไรที่ถูกติดตามท่าร้ายร่างกาย
- นักเรียนคิดว่า ตูมตามรู้สึกอย่างไรที่ท่าร้ายผู้ชมและจอม
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่เห็นตูมตามท่าร้ายผู้ชมและจอม
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของผู้ชมและจอม นักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าตูมตามควรทำอย่างไร และไม่ควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทาง

เลือกงานที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกต ร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ตูมตามในการแสดงครั้งนี้เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ผู้ชมและจอมรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรบ้าง โดยไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนแกล้งหรือไม่ และถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร:

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อน

แกล้งจะทำอย่างไร และเราควรจะแกล้งกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ทุนมีรูปร่างสัตว์ ได้แก่ กบ
2. บทบาทสมมติเรื่อง ตูมตามซีโมโท
3. ไม้บิลบอร์ด

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนบทบาทสมมติเรื่อง ตูมตามฮีโมโท

ควาเด็ก ๆ ไปเล่นเครื่องเล่นสนาม เด็ก ๆ ต่างวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน บางคนเล่นไม้
 สีน เล่นชิงช้า เล่นเครื่องปั้น และปั้นปายโครงเหล็ก ตูมตามเล่นเครื่องเล่นสนามทุกอย่างและวิ่งไล่จับ
 เพื่อน ๆ สักครูหนึ่ง ตูมตามรู้สึกโมโหมันที่ไล่จับตูมตามได้ เขาจึงใช้มือผลักมันอย่างแรง จนมันหกล้ม คุณ
 ครูเห็นเข้าจึงสั่งสอนไม่ให้ตูมตามแกล้งเพื่อน และให้ไปขอโทษมัน ควาเด็ก ๆ ไปล้างมือ และพาเข้า
 ไปเล่นในห้องเรียน โดยเล่นตามมุมต่าง ๆ เพื่อน ๆ สนใจเล่นไม้บล็อกและต่อเป็นรูปต่าง ๆ ตูมตามก็
 สนใจเล่นไม้บล็อก แต่เพื่อน ๆ ไม่ให้เล่นด้วย ตูมตามโมโหมาก เขาคิดว่าไม้บล็อก ดีหัวจอมจนโน จอม
 รื่องให้ตั้งสั้นห้อง ทุกคนหันมาดูตูมตามและจอม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 2 การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. เด็กที่ดีต้องไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน
2. เราไม่ควรทำร้ายจิตใจของเพื่อนด้วยการแย่งหรือทำลายของของเพื่อน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักกตัญญูใช้สิ่งของของผู้อื่น
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนที่ถูกแย่งหรือสิ่งของถูกทำลายเสียหาย
3. เพื่อให้เด็กรู้จักการขออนุญาต เมื่อจะใช้สิ่งของของผู้อื่น

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเห็น

1. การไม่แย่งและทำลายสิ่งของของเพื่อน
2. การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราและไม่ทำร้ายจิตใจเพื่อน

เนื้อหา

1. เราไม่แย่งสิ่งของของเพื่อน
2. เราไม่หยิบสิ่งของของเพื่อนก่อนได้รับอนุญาต
3. เราไม่ทำสิ่งของเพื่อนให้แตกหักเสียหาย
4. เราใช้หรือเล่นของของเพื่อนด้วยความระมัดระวังและกตัญญู

ตอนที่ 1 นวลกับนาง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำภาพสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "พิณ" แล้วเล่าเรื่อง "นวลกับนาง" ให้นักเรียนฟัง

และให้ช่วยกันคิดว่า นวลจะทำอย่างไรเมื่อเห็นนางหน้าเสียท่าตาแดง ๆ

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดง

เป็นเด็กหญิงนาง 1 คน เด็กหญิงนวล 1 คน เพื่อน 10 คน และเป็นคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเห็นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "นวลกับนาง" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบแข่งของใช้กัน
- นักเรียนคิดว่านางรู้สึกอย่างไรที่ถูกแย่งสีเทียน
- นักเรียนคิดว่านวลรู้สึกอย่างไรที่แย่งสีเทียนในมือนาง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นนวลแย่งสีเทียนจากมือเพื่อน
- นักเรียนคิดว่านวลจะทำอย่างไร เมื่อท่าภาพของนาง เลอะเทอะ
- ถ้า นวลอยากได้สีเทียนมารักษาภาพ ควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม ผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้นางจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้นวลเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าวิธีทำงานและใช้ของร่วมกันอย่างไรบ้างโดยไม่แย่งกัน

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนแย่งของใช้หรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของใช้จะทำอย่างไร เราควรแย่งของใช้กันหรือไม่ และมีวิธีใดที่ไม่ต้องแย่งกัน"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "หมี"
2. บทบาทสมมติเรื่อง นวลกับนาง

3. สีเทียน ดินน้ำมัน สีน้ำ กระดาษสี กระดาษขาว

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง นวลกับนาง

ช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วยสีเทียน สีกบยีน ดินน้ำมัน และเป่าสี เด็ก ๆ ต่างเข้าไปทำกิจกรรมตามความสนใจในกลุ่มต่าง ๆ นางและนวลเข้าไปทำกิจกรรมในกลุ่มเดียวกัน คือระบายภาพด้วยสีเทียน ซึ่งในกลุ่มจะมีสีเทียน 1 ชุด ให้ใช้ร่วมกัน ขณะทำนางกำลังระบายภาพด้วยสีแดง นวลก็อยากจะใช้สีแดงเช่นกัน จึงลุกขึ้นและดึงสีแดงไปจากมือของนาง ทำให้สีเทียนขีดไปบนภาพของนางเป็นรอยเลอะเทอะ นางหน้าเสียท่าตาแดง ๆ

ตอนที่ 2 ก้านกล้วยเป็นเหตุ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำภาพเด็กแย่งของเล่นกันมาให้ให้นักเรียนดูและสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นแล้วเล่าเรื่อง "ก้านกล้วยเป็นเหตุ" ให้นักเรียนฟังและให้ช่วยกันคิดว่า กานจจะทำอย่างไรเมื่อเห็นชาวทกล้ม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกให้นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่า ดังนี้ แสดงเป็นเด็กชายกาน 1 คน เด็กชายขาว 1 คน เพื่อน ๆ 10 คน และเป็นคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "ก้านกล้วยเป็นเหตุ" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6

อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม ผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบแย่งของเพื่อน
- นักเรียนคิดว่า ชาวรัฐสีกอย่างไรที่ถูกกานแย่งก้านกล้วย
- นักเรียนคิดว่ากานรัฐสีกอย่างไรที่แย่งก้านกล้วยของชาว
- นักเรียนรัฐสีกอย่างไรที่เห็นกานแย่งก้านกล้วยในมือชาว
- นักเรียนคิดว่าชาวจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ากานจะทำอย่างไร เมื่อทำสีเป็นภาพของชาว
- ถ้ากานอยากได้ก้านกล้วยมาทำภาพ ควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีการที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทาง

เลือกงานที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์ซ้ำอีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกต ร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ชาวรัฐสีกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้กานเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีการใช้ของส่วนรวมร่วมกันอย่างไรบ้างโดยไม่มีปัญหา

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนแย่งของใช้หรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่าถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของใช้จะทำอย่างไร และเราควรแย่งของใช้กันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กแย่งของเล่น
2. บทบาทสมมติเรื่อง ก้านกล้วยเป็นเหตุ
3. ดินน้ำมัน สีน้ำ ทรายดำยาสี ก้านกล้วย

ประโยชน์

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง ก้านกล้วยเป็นเหตุ

ช่วงกิจกรรมสร้างสรรค์คุณครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมดังนี้ เป็นดินน้ำมัน หยดสี นึกปะพิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย นักเรียนต่างตั้งใจทำกิจกรรมอย่างสนุกสนานและเพลิดเพลิน โดยเฉพาะกลุ่มพิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย จึงทำให้มีเด็ก ๆ มายืนรอเพื่อจะทำกิจกรรมนี้กันมาก เพื่อน ๆ ที่ทำเสร็จแล้วก็จะลุกไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป กานรับทำกิจกรรมนึกปะ พอเสร็จก็เดินมาที่กลุ่มพิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย พอมาถึงก็ตรงเข้าไปดึงก้านกล้วยในมือของชาวและพูดว่า "ให้เราก่อนเราอยากทำบ้าง" ชาวซึ่งกำลังพิมพ์ภาพอยู่ไม่ยอมปล่อยก้านกล้วยในมือทำให้สีเป็นภาพของชาว ชาวพูดว่า "เรายังทำไม่เสร็จเลยเธอต้องรอก่อนสิ" กานพูดว่า "ไม่ได้เราอยากทำเดี๋ยวนี้" แล้วตรงเข้ากระชากก้านกล้วยในมือของชาวอย่างแรง ทำให้ชาวทกล้มและร้องไห้

ตอนที่ 3 ของเล่นของแพรขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหุ่นมือ "พี่กระรอก" สนทนาพูดคุยกับนักเรียน แล้วเล่าเรื่อง "ของเล่นของแพร" ให้นักเรียนฟัง และช่วยกันคิดว่า ก้อยจะทำอย่างไร เมื่อเห็นแพรร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงแพร 1 คน เด็กหญิงก้อย 1 คน เพื่อน ๆ อีก 10 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติ: ภาควิชาความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อฝึกเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "ของเส้นของแพร" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และสังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบแย่งของเส้นกัน
- นักเรียนคิดว่าแพรรู้สึกอย่างไรเมื่อก่อนท่าของเส้นเสียหาย
- นักเรียนคิดว่าก้อยรู้สึกอย่างไรเมื่อก่อนท่าของเส้นของแพรเสียหาย
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นก้อยแย่งและทำลายของเส้นของแพรเสียหาย
- นักเรียนคิดว่าก้อยจะทำอย่างไร เมื่อก่อนท่าของเส้นของแพรเสียหาย
- นักเรียนคิดว่าแพรจะทำอย่างไร เมื่อก่อนเส้นเสียหาย
- ถ้าก้อยอยากเส้นของเส้นของแพร ก้อยควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อฝึกเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทาง

เลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม ผู้สังเกต ร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าคราวนี้ก้อยเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้แพรรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเส้นของเส้นของเพื่อนได้อย่างไร

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนแย่งของเส้นหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของเส้นจะทำอย่างไร และเราควรแย่งของเส้นกันหรือไม่

สื่ออุปกรณ์

1. ฟันมือ "กรรบอก"
2. บทบาทสมมติเรื่อง ของเส้นของแพร
3. กุญแจใหญ่ 1 ใบ ของเส้น

ประโยชน์

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนบทบาทสมมติเรื่อง ของเล่นของแพรว

ตอนเช้าแพรวเดินเข้ามาในห้องเรียนพร้อมกับถือถุงใบใหญ่มา 1 ใบ ภายในถุงใบนี้มีของเล่นหลายอย่างได้แก่ หม้อข้าวหม้อแกง ตุ๊กตา พลาสติกสร้างสรรค์ มาเล่นที่โรงเรียน พอเข้าห้องเรียนเรียบร้อยแล้วแพรวเทของของเล่นออกมาเล่น เพื่อน ๆ ต่างก็มาขอเล่นของเล่นของแพรว แพรวก็ให้เพื่อน ๆ เล่นกันอย่างสนุกสนาน ก้อยมาถึงโรงเรียนทีหลัง เมื่อมาถึงก็ตรงเข้าโอบอ้อมของเล่นของแพรวมาเล่นโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาต ก้อยหยิบของเล่นมาหลายชิ้นและเล่นรุนแรงไม่หยุดหย่อน จนทำให้หม้อข้าวหม้อแกงของแพรวแตกแตกและตุ๊กตาก็มีขาขาด แพรวนั่งมองและก้าน้ำเสียวใจ

ตอนที่ 4 หุ่นยนต์ของแก้วขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนาเกี่ยวกับการแย่งชิงของของผู้อื่น แล้วเล่าเรื่อง "หุ่นยนต์ของแก้ว" ให้นักเรียนฟัง และให้ช่วยกันคิดว่า ก้อยจะท้ออย่างไร เมื่อเห็นแก้วร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายแก้ว 1 คน เด็กชายด้อย 1 คน เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบฉากแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติทักความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกตโดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "หุ่นยนต์ของแก้ว" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับ

กับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

หาการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถามทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ จึงชอบแย่งของเล่นกัน
- นักเรียนคิดว่า แก้วรู้สึกอย่างไรเมื่อถูกแย่งหุ่นยนต์
- นักเรียนคิดว่า แก้วจะหาอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าต่อไปจะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร เมื่อหาหุ่นยนต์ของแก้วแตกหัก
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่แก้วถูกแย่งหุ่นยนต์ และหุ่นยนต์แตกหัก
- ถ้าต้องต้องการเล่นหุ่นยนต์ของแก้ว ต้องควรหาอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการหาได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทาง

เลือกงานที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม ผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าคราวนี้ต้องเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้แก้วรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นของเล่นของเพื่อนได้อย่างไรบ้างโดยไม่เสียหายและแย่งกัน

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนแย่งของเล่น หรือของเล่นเสียหายหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนหาอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของเล่นจะหาอย่างไร และเราควรแย่งของเล่นกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติ เรื่อง หุ่นยนต์ของแก้ว
2. หุ่นยนต์

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนบทบาทสมมติ เรื่อง ทุ่งนันทของแก้ว

ตอนเย็นก่อนกลับบ้าน คุณครูให้นักเรียนเล่นตามมุมได้ นักเรียนได้เข้าไปเล่นตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมบ้าน มุมหมอ มุมบล็อก ฯ เด็ก ๆ เล่นกันอย่างสนุกสนาน แก้วไม่ได้เล่นตามมุมแต่หยิบหุ่นยนต์ที่นำมาจากบ้านมาวิ่งเล่นคนเดียวอย่างเพลิดเพลิน ในขณะที่แก้วกำลังเล่นอยู่นั้น ด้อยซึ่งกำลังเล่นอยู่ในมุมหมอหันมาเห็นเข้าจึงเดินตรงมาหาแก้วเพราะอยากจะเล่นหุ่นยนต์ของแก้วบ้าง เมื่อเดินมาถึงก็ตรงเข้าไปแย่งหุ่นยนต์ในมือของแก้ว แก้วไม่ยอมให้หุ่นยนต์ ด้อยและแก้วต่างคนต่างดึงหุ่นยนต์จนทำให้หุ่นยนต์แตกหัก เมื่อเห็นหุ่นยนต์หัก ด้อยจึงเดินหนีไป แก้วนั่งร้องไห้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 3 การไม่พูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. การพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนผู้อื่น เป็นสิ่งไม่ดีไม่ควรประพฤติปฏิบัติ
2. เราไม่ควรทำร้ายจิตใจของเพื่อนด้วยการว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อน เมื่อเพื่อนทำผิด

หรือมีข้อบกพร่อง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้ถูกว่ากล่าวหรือล้อเลียน
2. เพื่อให้เด็กสามารถคิดหาพูดเพื่อใช้แนะนำ ตักเตือน เมื่อเพื่อนมีข้อบกพร่องหรือทำ

สิ่งใดไม่ถูกต้อง

3. เพื่อให้เด็กรู้วิธีเล่นและทำงานร่วมกันอย่างสันติ

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเน้น

การไม่พูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อนทำให้เพื่อนอายหรือเสียใจ

เนื้อหา

ผู้ที่เป็นที่รักและชื่นชมคือผู้ที่

1. ไม่ทำทำให้เพื่อนอายหรือเสียใจด้วยการว่ากล่าวหรือล้อเลียน
2. ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนต้องการ และแนะนำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เมื่อเพื่อนทำผิดพลาดหรือ

บกพร่อง

ตอนที่ 1 งานของดา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการพูดล้อเลียนว่ากล่าวเพื่อน แล้วเล่าเรื่อง "งานของดา" ให้นักเรียนฟังและให้ช่วยกันคิดว่า แว่วและเพื่อนจะหาอย่างไร เมื่อเห็นดาที่นั่งท่าตาแดง ๆ

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงแว่ว 1 คน เด็กหญิงดา 1 คน เพื่อน 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3* จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติหาความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "งานของดา" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบพูดว่าสาวลือเลี้ยนกัน
- นักเรียนคิดว่าดาารู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแววารู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นแวพุดว่าสาวลือเลี้ยนดา
- นักเรียนคิดว่าดาจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแวควรทำอย่างไร และไม่ควรถูกทำอะไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์ซ้ำอีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกต ร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ดาารู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้แววเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีให้ดาแนะนำหรือให้กำลังใจกับเพื่อนที่ท้อคิด หรือมีข้อบกพร่องได้

อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนถูกเพื่อนว่าสาวหรือลือเลี้ยนหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนว่าสาวจะทำอย่างไร และเราควรจะว่าสาวกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่อง งานของดา
2. สีเทียน ดินน้ำมัน สีน้ำ กระดาษสี

ประโยชน์ผล

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติ เรื่อง งานของดา

ช่วงกิจกรรมศิลปะ คุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วยสีเทียน ปั้น ดินน้ำมัน เป่าสี ฝึกปะ เด็ก ๆ ทุกคนต่างตั้งใจทำงาน เมื่อทำเสร็จแล้วก็ขนานผลงานไปส่งคุณครู เมื่อคุณครูตรวจแล้วก็ขนานผลงานไปใส่กล่องเก็บผลงานของเด็กแต่ละคน แวะทำกิจกรรมฝึกปะเสร็จแล้วก็ขนานผลงานไปส่งคุณครูและนำไปเก็บในกล่องผลงานของตน แล้วแววกก็เดินไปตามกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดูเพื่อน ๆ ทำงาน ที่กลุ่มระบายสีเทียน ดานั่งระบายภาพด้วยความตั้งใจแต่ผลงานไม่ค่อยเรียบร้อย เมื่อแววเห็นผลงานของดาก็พูดว่า "ดาระบายสีไม่เรียบร้อย ไม่สวยเลย แคมยังซ้ำอีกด้วย" ดาไม่สนใจคำพูดของแววยังคงทำต่อไป แววพูดซ้ำอีกว่า "ดาทำงานช้าแล้วยังไม่สวยอีกด้วย" พร้อมกับดึงภาพของดาไปให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ดู เพื่อน ๆ หลายคนเห็นผลงานของดาก็พูดว่า "ไม่สวยเลย ไม่สวยจริง ๆ ด้วย" ดาเสียใจและนั่งทาดาดง ๆ

ตอนที่ 2 อุบัติเหตุของรุ่ง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำภาพเด็กถูกเพื่อนล้อเลียนเนื่องจากพันหลอมมาให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น แล้วเล่าเรื่อง "อุบัติเหตุของรุ่ง" ให้นักเรียนฟังและช่วยกันคิดว่าเพื่อน ๆ จะทำอย่างไร เมื่อเห็นรุ่งร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงรุ่ง

1 คน เด็กชายแดง 1 คน เพื่อน 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์

ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทบาทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "อุบัติเหตุของรุ่ง" โดยย่อ และถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่ารุ่งรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเพื่อนรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ารุ่งจะทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นเพื่อน ๆ พุดล้อเลียนรุ่ง
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อรุ่งร้องไห้
- นักเรียนคิดว่า แดงและเพื่อนควรทำอย่างไร และไม่ควรถูกทำอย่างไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ รุ่งรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้ แดงและเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนเห็นแดงและเพื่อน ๆ ปฏิบัติต่อรุ่งแล้วรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีแนะนำหรือให้กำลังใจรุ่งได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนว่ากล่าวหรือล้อเลียนหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกว่าหรือล้อเลียนจะทำอย่างไร และเราควรจะพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อนหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กฟันหลอ
2. บทบาทสมมติเรื่อง อุบัติเหตุของรุ่ง

ประโยชน์

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง อุบัติเหตุของรุ่ง

ขณะที่คุณครูกำลังเสานิทานให้เด็ก ๆ ฟัง เด็กทุกคนต่างตั้งใจฟังคุณครูเสานิทานอย่างสนุกสนานเพลิดเพลินปรากฏว่า รุ่งนั่งบิดไปบิดมา คุณครูถามว่า "น้องรุ่งเป็นอะไร" รุ่งไม่ยอมตอบแต่ยังคงนั่งบิดไปบิดมาและทาดาแดง ๆ เพื่อน ๆ ก็ช่วยกันถามว่าเป็นอะไร รุ่งก็ไม่ยอมตอบอีก แดงซึ่งนั่งอยู่ใกล้ ๆ บอกว่า "คุณครูรับเหม็นอะไรจังเลยเหมือนอุจจาระ" แล้วเด็ก ๆ ก็ลุกขึ้นและพูดพร้อมกันว่า "เหม็นอะไรจังเลยคุณครู" แต่รุ่งไม่ยอมลุกขึ้น ยังคงนั่งทาดาแดง ๆ คุณครูบอกให้รุ่งลุกขึ้น รุ่งไม่ยอมลุกขึ้น แดงจึงเดินเข้ามาดึงตัวรุ่งให้ลุกขึ้น ปรากฏว่า รุ่งอุจจาระรดกระโปรง เพื่อน ๆ พากันวิ่งหนี คุณครูให้แดงพารุ่งไปให้พี่เลี้ยงเด็กทาดความสะอาดและเปลี่ยนชุดใหม่ เมื่อเปลี่ยนชุดเสร็จเรียบร้อยแล้ว รุ่งก็นั่งในห้องเรียนตามเดิม เพื่อน ๆ พากันพูดล้อเลียนรุ่งว่า "รุ่งอีร่าด" บางคนก็พูดล้อว่า "เหม็นอีรุ่ง" รุ่งนั่งมองเพื่อนสักครูก็ร้องไห้

ตอนที่ 3 ย่นย่อการแสดง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหุ่นมือเจ้าเหมียว สนทนากับนักเรียน แล้วเล่าเรื่อง "ย่นย่อการแสดง" ให้นักเรียนฟัง และให้ช่วยกันคิดว่า เพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเห็นอันนี้ซิมและทาดาแดง ๆ

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดง และกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจาก เรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายอื่น 1 คน เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์

ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จจะแสดงทาคความเข้าใจบทที่จจะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชม และผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ฉันอยากแสดง" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบพูดว่าสาวล้อเลียนกัน
- นักเรียนคิดว่าฉันรู้สึกอย่างไร เมื่อถูกเพื่อนล้อเลียน
- นักเรียนคิดว่า เพื่อน ๆ ที่ล้อเลียนฉันรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าฉันจะทำอย่างไร เมื่อถูกเพื่อนล้อเลียน
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ควรทำอย่างไร และไม่ควรถูกทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อน ๆ ล้อเลียนฉัน

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกต ร่วมกันอภิปราย โดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ ฉันรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้เพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีแนะนำหรือให้กำลังใจฉันได้อย่างไรอีกบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้น เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนว่าสาวล้อเลียนหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อนว่าสาวล้อเลียนทำอย่างไร และเราควรจะทำอย่างไรบ้างหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ทุนมือ "แมว"
2. บทบาทสมมติเรื่อง "ฉันอยากแสดง"

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง ฉันอยากแสดง

หลังจากที่คุณครูสอนเรื่อง พี่เสือแสนสวยแล้ว คุณครูก็หาอาสาสมัครนักเรียนออกมาร้องเพลง และทำท่าประกอบเพลงพี่เสือแสนสวย เด็ก ๆ หลายคนพลัดกันออกมาร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบ ซึ่งเด็ก ๆ ทำได้ถูกต้องและสวยงาม เพื่อน ๆ และคุณครูก็ปรบมือให้ ฉันยกมือและบอกคุณครูว่า "คุณครูครับผมอยากร้องเพลงบ้าง" คุณครูก็อนุญาตให้ฉันออกมาร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบแต่ปรากฏว่า ฉันร้องเพลงเสียงเพี้ยน และแสดงท่าทางไม่ค่อยถูก เพื่อน ๆ พากันหัวเราะและพูดล้อเลียนว่า "ฉันร้องเพลงไม่ถูกและแสดงท่าทางไม่สวยเลย" เด็ก ๆ ในห้องต่างพากันว่า และล้อเลียนฉันอย่างสนุกสนาน ฉันหน้าเสีย นิ่งซิมและหาคาตาแดง ๆ

ตอนที่ 2 ทราบเป็นเหา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการพูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน แล้วเล่าเรื่อง "ทราบเป็นเหา" ให้นักเรียนฟัง และให้ช่วยกันคิดว่า เพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเห็นทรายร้องให้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เราตั้งนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงทราย 1 คน เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชม ผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชม และข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ทรายเป็นเทา" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดงผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าทรายรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อนล้อเลียนทราย
- นักเรียนคิดว่าทรายจะทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ควรทำอย่างไร และไม่ควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นำนักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ทรายรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้เพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีแนะนำหรือให้กำลังใจทรายได้อย่างไรอีกบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนล้อเลียนหรือไม่ และถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนล้อเลียนจะทำอย่างไร และเราควรจะล้อเลียนกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

- บทบาทสมมติเรื่อง ทรายเป็นเทา

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนบทบาทสมมติเรื่อง ทราบเป็นเหา

หลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติแล้ว คุณครูก็ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนทุกคนในแถว โดยตรวจความสะอาดเล็บ ผม ฟัน คุณครูตรวจแถวนักเรียนชายเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เดินมาตรวจแถวเด็กนักเรียนหญิง พอตรวจมาถึงทราบ ปรากฏว่า ทราบเป็นเหา มีไข่เหาเต็มไปหมด คุณครูบอกว่า "นี่องทราบเป็นเหาเนี่ย คุณแม่รู้หรือเปล่า" ทราบบอกว่า "คุณแม่รู้แล้วค่ะ" คุณครูถามต่อว่า "แล้วคุณแม่ทำอย่างไร" ทราบบอกว่า "คุณแม่บอกว่าจะซื้อยามาใส่ให้" เพื่อน ๆ ได้ยินว่าทราบเป็นเหาต่างก็ไม่มีใครมาเล่นกับทราบ และเพื่อนบางคนก็พูดล้อเลียนทราบว่า "ทราบชอบเลี้ยงเหา พวกเราอย่าเข้าไปใกล้เดี๋ยวติดเหา" เพื่อน ๆ หลายคนก็พากันพูดล้อเลียนจนทราบร้องไห้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 4 การแบ่งปันของเล่นของไอซ์ให้เพื่อน

ความคิดรวบยอด

การแบ่งปันเป็นพื้นฐานของความเชื่อเพื่อเพื่อน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการแบ่งปันของเล่นของไอซ์ให้เพื่อน
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นที่มีของเล่นของไอซ์
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีแบ่งปันของเล่นของไอซ์ให้เพื่อน

ลักษณะที่ประสงค์ต้องการเห็น

การรู้จักแบ่งปันของเล่นของไอซ์ให้เพื่อน

เนื้อหา

เราจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เมื่อ

1. เรารู้จักแบ่งปันของเล่นหรือของไอซ์ที่เป็นส่วนรวม
2. เรารู้จักเชื่อเพื่อนและแบ่งของส่วนตัวให้เพื่อนร่วมเล่นด้วย

ตอนที่ 1 ลูกบ๊อดของไอคร

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหุ่นมือเจ้าสิงโตเล่าเรื่อง "ลูกบ๊อดของไอคร" ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า เด็กหญิงแพรวจะหาอย่างไร เมื่อเห็นเพื่อน ๆ นั่งหน้าบั๊งดิ้ง

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงแพรว 1 คน เพื่อน 10 คน และเป็นคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจบทบาทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ลูกบ๊อดของไอคร" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยว

กับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วทำให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นักการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกต ดังนี้

- ทำไมเด็ก ๆ ชอบหวงของเล่นกัน
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ถูกหวงของเล่นรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแพรวรู้สึกอย่างไรที่ไม่แบ่งลูกบดให้เพื่อน ๆ เล่น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่เห็นแพรวไม่แบ่งลูกบดให้เพื่อน ๆ
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ จะทำอย่างไร เมื่อแพรวไม่แบ่งลูกบดให้
- นักเรียนคิดว่าแพรวควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกต ร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ครั้งนี้เพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้แพรวเป็นอย่างไร
- นักเรียนเห็นแพรวแบ่งของเล่นให้เพื่อน นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันโดยไม่หวงของเล่นได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนหวงของเล่นหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อนหวงของเล่นจะทำอย่างไร และเราควรจะหวงของเล่นหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. พู่กันมือ "สิงโต"
2. บทบาทสมมติเรื่อง ลูกบดของใคร
3. ดินน้ำมัน ขวดน้ำ ลูกบด ตัวสัตว์พลาสติก

ประโยชน์

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบ

คำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนบทบาทสมมติเรื่อง ลูกปัดของใคร

ในช่วงกิจกรรมอิสระ คุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ กรอกน้ำใส่ขวด ปั้นดินน้ำมัน จัดกลุ่มสัตว์ ร้อยลูกปัด เด็ก ๆ เข้าทำกิจกรรมตามกลุ่มตามความสนใจ แพรวเข้าทำกิจกรรมกลุ่มร้อยลูกปัด ซึ่งในกลุ่มจะมีลูกปัด 1 ชุด ให้นักเรียนใช้ร่วมกัน ปรากฏว่า แพรวหยิบตชกร้าลูกปัดมาไว้ที่ตนเองคนเดียว ไม่ยอมแบ่งลูกปัดให้ใคร เพื่อน ๆ ในกลุ่มพูดว่า "แพรวแบ่งลูกปัดให้พวกเราบ้างสิ" แพรวไม่สนใจเพื่อน มือหนึ่งยังคงร้อยลูกปัดต่อไป ส่วนอีกมือหนึ่งนำมาปิดตชกร้าลูกปัดไว้ เพื่อน ๆ ในกลุ่มต่างขอร้องให้แพรวแบ่งลูกปัดบ้าง แต่แพรวไม่ยอม เพื่อน ๆ จึงนั่งนิ่งเฉย ๆ ด้วยใบหน้าบึ้งตึง

ตอนที่ 2 ฟ้ำกับเพื่อน ๆขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหุ่นมือ "เจ้าเหมียว" สันทนาการนักเรียน แล้วเล่าเรื่อง "ฟ้ำกับเพื่อน ๆ" ให้นักเรียนฟัง และให้ช่วยกันคิดว่า ฟ้ำจะหาอย่างไรเมื่อเห็นเพื่อน ๆ ได้แต่ยืนมอง

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าตั้งนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายฟ้ำ 1 คน , เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเห็นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ฟ้ำกับเพื่อน ๆ" โดยย่อและถามนักเรียน

เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่า เพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ฟ้าไม่ยอมมาให้เล่นลูกบอล
- นักเรียนคิดว่าฟ้ารู้สึกอย่างไรที่ฟ้าไม่ยอมมาให้เพื่อน ๆ เล่นลูกบอล
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นฟ้าไม่ยอมมาให้เพื่อน ๆ เล่นลูกบอลด้วย
- นักเรียนคิดว่าฟ้าควรทำอย่างไรจึงจะมีเพื่อน

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการหมดได้แล้ว ให้นำนักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกหนึ่งที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครู ถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้เพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่า คราวนี้ฟ้าเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไร โดยไม่ห่างของเล่นกัน

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนหวงของเล่นหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่าถ้านักเรียนถูกเพื่อนหวงของเล่นจะทำอย่างไร และเราควรหวงของเล่นกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "แมว"
2. บทบาทสมมติเรื่อง ฟ้ากับเพื่อน ๆ
3. ลูกบอล

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติ เรื่อง พี่กับเพื่อน ๗

หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมศิลปะเสร็จเรียบร้อยแล้ว คุณครูก็พานักเรียนไปเล่นที่สนาม คุณครูอนุญาตให้นักเรียนลูกบอลไปเล่นได้ ลูกบอลมีอยู่ 2 ลูก คุณครูแบ่งให้นักเรียนหญิง 1 ลูก นักเรียนชาย 1 ลูก พี่รับลูกบอลจากคุณครูแล้ววิ่งถือลูกบอลไปเตะในสนามคนเดียว เพื่อนวิ่งตามเพื่อจะเล่นลูกบอลด้วย แต่พี่ไม่ยอมส่งลูกบอลให้ใครเลย พี่ถือลูกบอลวิ่งหนีเพื่อน ๆ เพื่อจะเล่นคนเดียว เพื่อน ๆ ก็วิ่งตามอีกและพูดว่า "พี่ทำให้พวกเราเล่นด้วย คุณครูบอกว่าให้เล่นลูกบอลด้วยกันนะ" พี่ไม่สนใจถือลูกบอลวิ่งหนีไปอีก เพื่อน ๆ ก็วิ่งตามจนเหนื่อยพี่ไม่สนใจและไม่ยอมมาให้เพื่อนเล่นลูกบอลเพื่อน ๆ หยุดวิ่งตามได้แต่เฝ้ามองพี่

ตอนที่ 3 เล่นด้วยกันสนุกกว่า

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

คุณครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปัน แล้วเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังและช่วยกันคิดว่า เด็กหญิงเกิดจะท้ออย่างไร เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ท้าหน้าเต๋ว เนื่องจากไม่ได้เล่นเกม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็น เด็กหญิง เกด 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนพามาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "เล่นด้วยกันสนุกกว่า" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้
- นักเรียนเคยเล่นเกมอะไรบ้าง และชอบเล่นเกมอะไรมากที่สุด

- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่เกิดไม่ยอมมาให้เล่นเกมส์ด้วย
- นักเรียนคิดว่าเกิดรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมมาให้เพื่อนเล่นเกมส์ด้วย
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเกิดไม่ยอมมาให้เพื่อนเล่นเกมส์ด้วย
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเกิดไม่ยอมมาให้เล่นเกมส์
- นักเรียนคิดว่าเกิดควรทำอย่างไรจึงจะมีเพื่อน

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือก
ใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งคู่แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้เพื่อน รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้เกิดเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันโดยไม่หิวของเล่นได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูส่งหมายพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้
เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนหิวของเล่นหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทำอย่างไร
ครูและนักเรียน สรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่าถ้านักเรียนถูกเพื่อนหิว
ของเล่นจะทำอย่างไร และเราควรหิวของเล่นกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่อง เล่นด้วยกันสนุกกว่า
2. เกมพิกลสมาธิ

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง เล่นด้วยกันสนุกกว่า

หลังจากนักเรียนรับประทานอาหารเช้าเรียบร้อยแล้ว คุณครูได้แนะนำเกมการศึกษาชุด
ใหม่ที่ให้นักเรียนเล่น คือ เกมพิกลสมาธิ นักเรียนสนใจและตั้งใจฟังมาก เมื่อคุณครูอธิบายและสาธิตการเล่น
เสร็จแล้ว คุณครูให้นักเรียนนำเกมพิกลสมาธิไปเล่นโดยเกม 1 ชุดสามารถเล่นได้หลายคน ได้รับความสนุกสนาน

จากคุณครูแล้วนำไปเล่นคนเดียวที่ห้องไม่ยอมให้เพื่อน ๆ เล่นด้วย เพื่อน ๆ หลายคนมาพูดกับเกดและขอเล่นเกมด้วย เกดไม่สนใจและหยิบเกมที่กำลังเล่นลูกกอล์ฟใบหนึ่งเล่นที่อื่น เพื่อน ๆ ก็เดินตามและพูดว่า "ขอให้พวกเราเล่นด้วยไม่ได้หรือ" เกดไม่ตอบ เพื่อน ๆ ก็พูดอีกว่า "เกมนี้เล่นคนเดียวไม่สนุกหรอก ให้พวกเราเล่นด้วยสิ" เกดไม่ยอมตอบอีกเช่นเคย เพื่อน ๆ ต่างนั่งลงข้าง ๆ เกดมองดูเกดเล่นด้วยสีหน้าเศร้า

ตอนที่ 4 เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหุ่นมีรูบวม เล่าเรื่อง "เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ" ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า เด็กชายแดนจะทำอย่างไร เมื่อเห็นกิ้งนึ่งชิม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายแดน 1 คน, เด็กชายกิ้ง 1 คน และเพื่อน ๆ 10 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

หากการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- ในห้องนักเรียนมีมุมอะไรบ้าง และนักเรียนชอบเล่นมุมอะไรมากที่สุด
- นักเรียนคิดว่ากิ้งรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแดนรู้สึกอย่างไรที่ไม่แบ่งของเล่นให้กิ้งเล่น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่แดนไม่แบ่งพลาสติกสร้างสรรค์ให้กิ้งเล่น

- นักเรียนคิดว่า กิ่งจะทากอย่างไร เมื่อแตงไม่แบ่งของเล่นให้
- นักเรียนคิดว่า แตงควรทากอย่างไรจึงจะมีเพื่อน

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทาง

เลือกหนังที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนที่ผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้นักกิ่งรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้แตงเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันโดยไม่หิวของเล่นได้อย่างไร

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น นักเรียนเคยถูกเพื่อนหิวของเล่นหรือไม่ ถ้าเคยนักเรียนทากอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนหิว

ของเล่นของใช้จกทากอย่างไร และเราควรจกหิวของเล่นของใช้กันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "นก"
2. บทบาทสมมติ เรื่อง "เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ"
3. พลาสติคสร้างสรรค์

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติ เรื่อง เล่นด้วยคนไม่ได้หรือ

ก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ เด็ก ๆ ที่มาถึงโรงเรียนก่อนจะเข้าไปเล่นตามมุม โดย เฉพาะมุมพลาสติคสร้างสรรค์ แตงชอบเล่นพลาสติคสร้างสรรค์เมื่อมาถึงแตงก็เข้าไปหยิบพลาสติค สร้างสรรค์มาเล่นคนเดียวอย่างเพลิดเพลิน กิ่งมาถึงโรงเรียนทีหลังก็ตรงเข้ามาเล่นในมุมนี้บ้าง ปรากฏว่า พลาสติคสร้างสรรค์หมดแล้วเนื่องจากแตงนำไปเล่นคนเดียวทั้งหมด กิ่งจึงเดินไปหาแตงและนั่ง ลงข้าง ๆ พร้อมกับพูดว่า "แตงขอเราเล่นด้วยคนนะ" แตงนิ่งไม่ตอบ กิ่งพูดต่อว่า " แบ่งพลาสติคสร้าง สรรค์ให้เราบ้างนะ " แตงทำเป็นไม่ได้ยิน ยังคงนั่งเล่นต่ออย่างเพลิดเพลิน กิ่งนั่งซึม

เรื่องที่ 5 การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน

ความคิดรวบยอด

การช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นสิ่งที่ดีที่ควรประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นพื้นฐานของความเมตตากรุณา

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อนได้
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อน
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีการช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อนได้

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเห็น

การรู้จักช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน

เนื้อหา

คนที่ได้รับการยกย่องว่ามีน้ำใจ จะต้อง

1. รู้จักช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน และช่วยตนเองไม่ได้
2. รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นที่อ่อนแอกว่าโดยไม่หวังผลตอบแทน
3. รู้จักช่วยเหลือผู้ที่ ตกทุกข์ได้ยากตามคำสั่งของตน

ตอนที่ 1 ใครก็ได้ช่วยที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

คุณครูนำภาพเด็กสิ้นหนกส้มให้นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นแล้วเล่าเรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที" ให้นักเรียนฟัง และช่วยกันคิดว่า จะทำอย่างไรเมื่อเห็นเด็กชายแดงสิ้นหนกส้ม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายแดง 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเห็นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแดงรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ไม่ช่วยเหลือ
- นักเรียนคิดว่า แดงจะทำอย่างไร
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของแดงจะทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ครั้งนี้ แดงรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้ เพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีช่วยเหลือแดงได้อย่างไรอีกบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยได้รับความเดือดร้อนและไม่สามารถช่วยตนเองได้ แล้วเพื่อนช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าเคยแล้ว เพื่อนไม่ช่วยเหลือนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่าถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้ว เพื่อนไม่ช่วยเหลือจะทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กสิ้นหนกล้ม
2. บทบาทสมมติ เรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที"
3. ถ้วยขนม

ประโยชน์

1. ส่งเสริมความสนใจตั้งใจ ในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนบทบาทสมมติเรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที"

หลังจากนักเรียนตื่นนอนตอนบ่ายและล้างหน้า ล้างตา ผัดแป้ง หวีผมแล้ว คุณครูบอกให้นักเรียนทุกคนเข้าแถวรับขนม นักเรียนบางคนยังวิ่งเล่นไม่ยอมเข้าแถว ครูจึงพูดว่า "ให้นักเรียนทุกคนเข้าแถวเร็ว ๆ จะได้รับกลับบ้าน" เมื่อนักเรียนทุกคนเข้าแถวเรียบร้อยแล้วคุณครูแจกขนมให้คนละ 1 ถ้วย นักเรียนที่รับขนมแล้วจะเดินเข้าไปนั่งที่เก้าอี้ในห้องเรียน คุณครูพูดย้ำว่า "ถือถ้วยขนมให้ดีดี ระวังขนมหก" ขณะนี้แจกถือขนมเพื่อจะมานั่งรับประทาน ปรากฏว่าแดงสีนทกล้ม แดงตกใจที่ทำขนมหกและรู้สึกเจ็บจึงร้องไห้และมองหาคนช่วย แต่เพื่อน ๆ ต่างมองดูเฉย ๆ

ตอนที่ 2 รองเท้าหายไปในหมขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

คุณครูนำหุ่นมือ "กบ" สันทนาการกับนักเรียนแล้วเล่าเรื่อง "รองเท้าหายไปในหม" ให้นักเรียนฟัง และช่วยกันคิดว่า เพื่อน ๆ จะทำอย่างไร เมื่อเห็นเด็กชายขาข้างหนึ่งร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่า ดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายขา 1 คน, เพื่อน ๆ 10 และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "รองเท้าหายไปในหม" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

หากการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครุถามคำถาม นักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าชาวรัฐสก็อตอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รัฐสก็อตอย่างไรที่ไม่ช่วยเหลือนักเรียนชาวฮาวาย
- นักเรียนรัฐสก็อตอย่างไร ที่เห็นเพื่อน ๆ ไม่ยอมช่วยเหลือนักเรียนชาวฮาวาย
- นักเรียนคิดว่าชาวฮาวายอย่างไร
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของชาวฮาวายอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทาง

เลือกหนังที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครุถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ชาวรัฐสก็อตอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้เพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีช่วยเหลือนักเรียนชาวฮาวายได้อย่างไรอีกบ้าง

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียน เกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น เมื่อนักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้วเพื่อนช่วยเหลือนหรือไม่ และถ้าเพื่อนไม่ช่วยเหลือนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนจะทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือนักเรียนและกันหรือไม่ อย่างไร

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "กบ"
2. บทบาทสมมติเรื่อง "รองเท้านักเรียน"
3. รองเท้านักเรียน

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง ร่องเท้าหายไปไหน

เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมศิลปะเสร็จแล้ว ครูครูก่อนอนุญาตให้นักเรียนไปเล่นที่สนาม นักเรียนที่เสร็จก่อนก็จะออกจากห้องเรียนมาสวมรองเท้าแล้วเข้าแถวรอเพื่อน ๆ เพื่อจะได้ไปเล่นที่สนาม นักเรียนทุกคน เข้าแถวเรียบร้อยแล้ว ชาวคนเดียวเที่ยวเดินไปเดินมาหารองเท้า เพื่อน ๆ ที่เข้าแถวรอ ต่างก็เรียกเด็กชายชาวให้รีบมาเข้าแถวเร็ว ๆ จะได้รีบไปเล่นเร็ว ๆ เพื่อนบางคนบอกว่า "ชาวเร็ว ๆ เข้าช้าอยู่ได้" ชาวไม่พูดได้แต่ยืนนิ่งแล้วเดินไปเดินมาหารองเท้าแต่ก็ยังไม่พบ เด็กชายชาวจึงนั่งลงแล้วร้องไห้

ตอนที่ 3 อุทโมนของเซียว

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน แล้วเล่าเรื่องอุทโมนของเซียว ให้นักเรียนฟังและให้ช่วยกันคิดว่า เพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเห็นเซียวร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายเซียว 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดง ครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็นเพื่อนมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "อุทโมนของเซียว" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเซียวรู้สึกอย่างไรที่ไม่มีใครช่วยหาอุทโมน

- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมช่วยเหลือเขี้ยว
- นักเรียนคิดว่าเขี้ยวจะทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อน ๆ ไม่ช่วยเหลือเขี้ยว
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของเขี้ยว จะทำอย่างไร

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการมาแล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือก

บทที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ครีมนั้นเขี้ยวรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้เพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีช่วยเหลือเขี้ยวได้อย่างไรอีก

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้

เช่น นักเรียนเคยได้รับความเดือดร้อนบ้างหรือไม่ ถ้าเคยมีใครช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าไม่มีใครช่วยเหลือนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนได้รับความ

เดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือจะทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่อง กุ๊กหมอนของเขี้ยว
2. กุ๊กหมอน

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง กุ๊กหมอนของเขี้ยว

ตอนเย็นวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน คุณครูให้นักเรียนทุกคนนำผลงานศิลปะใส่กุ๊กหมอนเพื่อนำกลับบ้านให้คุณพ่อคุณแม่ที่บ้านดู นักเรียนทุกคนนำผลงานใส่กุ๊กหมอนเสร็จแล้ว คุณครูจึงอนุญาตให้นักเรียนเล่นตามมุมได้ เมื่อผู้ปกครองมารับนักเรียน นักเรียนก็จะนำกุ๊กหมอนของตนกลับบ้านไปด้วย ขณะที่ได้ ๆ

กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานเปลือยเปลือย ผู้ปกครองของเขี้ยวมารับ คุณครูเรียกเขี้ยวและพาให้หาฤกษ์หมอน กลับบ้านด้วย เขี้ยวเดินไปหยิบฤกษ์หมอนแต่ปรากฏว่าหาไม่พบ จึงเดินไปเดินมาเพื่อหาฤกษ์หมอน คุณครูเรียกเขี้ยวอีกว่า "น้องเขี้ยว น้องเขี้ยวคุณพ่อมารับแล้ว กลับบ้านได้แล้วค่ะ" เขี้ยวยังคงเดินหาฤกษ์หมอนอยู่เป็นเวลานานก็ยังหาไม่พบ เขี้ยวร้องไห้ เพื่อน ๆ เมื่อเห็นเขี้ยวร้องไห้จึงพากันเดินหนีไปที่อื่น

ตอนที่ 4 ช่วยต้นด้วย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำภาพเด็กนั่งร้องไห้เนื่องจากตกจากไม้ลื่นให้นักเรียนดูและสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น แล้วเล่าเรื่อง "ช่วยต้นด้วย" ให้นักเรียนฟังและช่วยกันคิดว่า บอล, พน และเพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเห็นต้นร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายต้น 1 คน, เด็กชายบอล 1 คน, เด็กหญิงพน 1 คน และเพื่อน ๆ 10 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "ช่วยต้นด้วย" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่องโดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกต ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าต้นรู้สึกอย่างไรที่ไม่มีใครช่วยเหลือ
- นักเรียนคิดว่าบอล, พน และเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ช่วยเหลือต้น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็น บอล, พน และเพื่อน ๆ ไม่ยอมช่วยเหลือต้น
- นักเรียนคิดว่า ต้นจะทำอย่างไร

- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของตน จะทำอย่างไร

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ 1 ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือกใหม่ให้นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าคราวนี้ บอล, คนและเพื่อน ๆ เป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีช่วยเหลือตนเองได้อย่างไรอีก

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยได้รับความเดือดร้อน และไม่สามารถช่วยตนเองได้แล้วเพื่อนช่วยเหลือหรือไม่ ถ้าเคยแล้วเพื่อนไม่ช่วยเหลือ นักเรียนจะทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่าถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้วเพื่อนไม่ช่วยเหลือ นักเรียนจะทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อประกอบการสอน

1. ภาพเด็กนั่งร้องไห้
2. บทบาทสมมติเรื่อง "ช่วยกันด้วย"

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

บทบาทสมมติเรื่อง ช่วยกันด้วย

เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้าแล้ว คุณครูพานักเรียนลงเล่นในสนามเด็ก ๆ ต่างดีใจมากพากันวิ่งไปที่เครื่องเล่นสนาม บางคนก็เล่นชิงช้า บางคนก็เล่นลอดอุโมงค์ บางคนก็เล่นไม้สไลด์ เด็กชายต้นวิ่งตามเพื่อน ๆ ไปเล่นไม้สไลด์ ต้นปีนขึ้นไปบนไม้สไลด์แล้วนั่งลงสไลด์ลงมาโดยไม่ได้ระวัง จึงทำให้พลาดตกลงมาอย่างแรงทำให้ต้นเจ็บมาก และลูกไม้ขึ้น จึงเรียกให้บอล ช่วยว่า "บอลช่วยเราหน่อยซิ" เด็กชายบอล บอกว่าไม่เอา เราจะไปเล่นชิงช้า" เด็กชายต้นหันไปเห็นเด็กหญิงคนจึงเรียกว่า "คน คน ช่วยเราหน่อยซิ" คนไม่ตอบแต่เดินหนีไปและเพื่อน ๆ ที่เล่นไม้สไลด์ต่างพากันไปเล่นอย่างอื่น ต้นจึงร้องไห้ด้วยความเจ็บปวด

เรื่องที่ 6 การรู้จักเสียสละให้เพื่อนขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

ความคิดรวบยอด

1. การเสียสละ คือ การยอมลดเว้นความพอใจของตน เพื่อให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วมด้วย
2. ผู้ที่รู้จักเสียสละย่อมเป็นที่รักและชื่นชมของเพื่อน ๆ
3. การเห็นเพื่อนมีความสุขจากการเสียสละของเรา ทำให้เรามีความสุขด้วย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ได้รู้จักเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรม
2. เพื่อให้ได้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นที่ไม่มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรม
3. เพื่อให้ได้สามารถคิดวิธีที่จะเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรมได้

ลักษณะพึงประสงค์ที่ได้อิงการเน้น

รู้จักเสียสละให้เพื่อนขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

เนื้อหา

เราควรรู้จักเสียสละให้เพื่อนในบางโอกาส เช่น

1. ขณะเล่นตามงุม
2. ขณะเล่นเกม
3. ขณะทำกิจกรรมสร้างสรรค์
4. ขณะทำกิจกรรมการเรียน

ตอนที่ 1 อ้อยอยากเล่น

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำภาพสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ กระด่าย แล้วเล่าเรื่อง "อ้อยอยากเล่น" ให้นักเรียนฟังและให้ช่วยกันคิดว่า เพื่อน ๆ จะทำอย่างไรเมื่อเห็นอ้อยร้องไห้

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่า ดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงอ้อย 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทาคความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "อ้อยอยากเล่น" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าอ้อยจะรู้สึกอย่างไร
- ทำไมเด็ก ๆ จึงไม่ยอมเสียสละหรือยอมเปลี่ยนให้เพื่อนเล่น หรือทำกิจกรรมบ้าง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อน ๆ ไม่ยอมให้อ้อยเล่นในมุมบ้าน
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเสียสละให้อ้อยเล่นในมุมบ้าน
- นักเรียนคิดว่าอ้อยจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นในมุมบ้าน
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของอ้อย นักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะทำให้อ้อยสบายใจ

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติอีกครั้ง ตามทางเลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้อ้อยรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนเห็นเพื่อนเสียสละให้อ้อย นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- มีวิธีไหนบ้างที่เราจะเสียสละให้เพื่อนได้อีก

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยรอเพื่อน เพื่อจะร่วมกิจกรรมบ้างหรือไม่ ถ้าเคยเพื่อน ๆ ยอมเปลี่ยนหรือเสียสละให้นักเรียนทำกิจกรรมบ้างหรือไม่ และถ้าเพื่อนไม่ยอมเสียสละให้นักเรียนทำกิจกรรมนักเรียนทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง และช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนรอคอยที่จะทำกิจกรรมแต่เพื่อนไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้นักเรียนทำ นักเรียนจะทำอย่างไร และเราควรเสียสละให้เพื่อนทำกิจกรรมบ้างหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "กระต่าย"
2. บทบาทสมมติเรื่อง อ้อยอยากเล่น
3. อุปกรณ์ในหมู่บ้าน, มุมหมอ, มุมบล็อก

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่องอ้อยอยากเล่น

ตอนเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ นักเรียนที่มาถึงก่อนจะเข้าไปเล่นตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมบ้าน, มุมหมอ, มุมไม้บล็อก เป็นต้น เด็ก ๆ จะเล่นกันอย่างสนุกสนาน อ้อยมาถึงโรงเรียนช้ากว่าเพื่อน ๆ เมื่อมาถึงก็ตรงเข้าไปเล่นที่มุมหมอซึ่งมีเพื่อน ๆ เล่นอยู่เต็มแล้ว เพื่อน ๆ จึงบอกว่า "มุกนี่เต็มแล้วไปเล่นที่อื่น" แต่อ้อยพูดว่า "ขอเราเล่นด้วยคนนะ" เพื่อน ๆ ที่มุมหมอมองไม่лицาตอบ อ้อยจึงเดินไปที่มุมบ้านและขอเพื่อน ๆ เล่นที่มุมบ้านอีก แต่เพื่อน ๆ ในมุมบ้านไม่лицาสนใจพูดด้วย เด็กหญิงอ้อย ยืนนิ่งและท้อใจจะร้องไห้

ตอนที่ 2 เกมโดมิโน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง "อ้อยอยากเล่น" แล้วโยงเข้าสู่เรื่อง "เกมโดมิโน" หลังจากเล่าเรื่องให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าเพื่อน ๆ จะทำอย่างไร เมื่อเห็นแก้วไม่ได้เล่นเกม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เราเล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กชายแก้ว 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมอง

เห็น เพื่อนมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง เกมโดมิโน โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแก้วจะรู้สึกอย่างไร
- ทำไมเด็ก ๆ จึงไม่ยอมเสียสละหรือยอมเปลี่ยนให้แก้วเล่นเกมบ้าง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็นเพื่อน ๆ ไม่ยอมให้แก้วเล่นเกม
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเสียสละให้แก้วเล่นเกม
- นักเรียนคิดว่าแก้วจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้เล่นเกม
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนแก้ว นักเรียนจะทำอย่างไร จึงจะทำให้แก้วสบายใจ

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่เด็กช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการหมดได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือกของนักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ แก้วจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนเห็นเพื่อนเสียสละให้แก้ว นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- มีวิธีไหนบ้างที่เราจะเสียสละให้เพื่อนได้อีก

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้นั้น นักเรียนเคยรอเพื่อนเพื่อจะร่วมกิจกรรมบ้างหรือไม่ ถ้าเคยเพื่อน ๆ ยอมเสียสละให้นักเรียนทำกิจกรรมหรือไม่ และถ้าเพื่อนไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้นักเรียนทำกิจกรรม นักเรียนจะทำอย่างไร

ครูและนักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดงและช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนรอคอยที่จะทำกิจกรรมแล้วเพื่อนไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้ทำอย่างไรและเราควรเสียสละให้เพื่อนทำกิจกรรมบ้างหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่อง เกมโดมิโน

2. เกมโตมิโน

ประเมิณผล

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง เกมโตมิโน

ตอนบ่ายหลังจากนักเรียนรับประทานอาหารเช้าแล้ว เป็นช่วงกิจกรรมเกมการศึกษา ครูได้นำเกมการศึกษาชุดใหม่มาแนะนำนักเรียน คือ เกมโตมิโน นักเรียนทุกคนสนใจเกมนี้มาก หลังจากคุณครูแนะนำและสาธิตการเล่นแล้วก็แจกให้นักเรียนนำไปเล่นเป็นกลุ่ม ๆ เกมโตมิโนมี 2 ชุดให้นักเรียนชาย 1 ชุด, นักเรียนหญิง 1 ชุด ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขณะที่เพื่อน ๆ เล่นเกมอยู่นั้นแก้วหนึ่งดูเพื่อน ๆ เล่นอยู่นานและอยากจะเล่นบ้าง จึงเข้าไปขอเล่นบ้างโดยพูดว่า "ขอเราเล่นเกมด้วยคนนะ" เพื่อน ๆ ที่กำลังเล่นไม่มีใครยอมให้แก้วเล่นด้วยและไม่ยอมพูดด้วย แก้วจึงเดินไปนั่งดูเพื่อนเล่นอีกสักครูก็เข้าไปขอเพื่อน ๆ เล่นเกมอีก แต่เพื่อน ๆ ไม่ยอมให้เล่นด้วยและบอกว่าจะไปเล่นอย่างอื่น แก้วเดินไปนั่งเฝ้ามือยื่นค้างมองเพื่อนเล่น

ตอนที่ 3 พलयางงาน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง "เกมโตมิโน" แล้วโยงมาสู่เรื่อง "พलयางงาน" หลังจากเล่าเรื่องแล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า พलयางทำอะไร เมื่อเห็นแพร์และเพื่อน ๆ ยืนซึม

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่จะแสดงบทบาทสมมติเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าตั้งนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็กหญิงพलयาง 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คนและคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์ประกอบการแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่จะแสดงทาคความเข้าใจบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกตโดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็นเพื่อนมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วครูเล่าเรื่อง "พลอยหางาน" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแพรรจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่เห็นพลอยไม่ยอมมาให้แพรรและเพื่อน ๆ ท้ากิจกรรม
- นักเรียนคิดว่าพลอยรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเสียสละให้แพรรและเพื่อน ๆ ท้ากิจกรรม
- นักเรียนคิดว่าแพรรจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้ท้ากิจ

กรรม

- ถ้าให้นักเรียนเป็นเพื่อนของแพรร นักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะทำให้แพรรสบายใจ

ขั้นที่ 7

แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้งตามทางเลือก

ใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8

อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ แพรรจะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนเห็นเพื่อนเสียสละให้แพรร นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- มีวิธีไหนบ้างที่เราจะเสียสละให้เพื่อนได้อีก

ขั้นที่ 9

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้ เช่น นักเรียนเคยรอที่จ้าท้ากิจกรรมต่าง ๆ บ้างหรือไม่ ถ้าเคยเพื่อน ๆ ยอมเสียสละให้นักเรียนท้ากิจกรรมหรือไม่และถ้าเพื่อนไม่ยอมเสียสละให้จ้าท้าอย่างไร และเราควรเสียสละให้เพื่อนท้ากิจกรรมบ้างหรือไม่ อย่างไร

สื่อและอุปกรณ์

1. บทบาทสมมติเรื่อง พลอยหางาน
2. สีเทียน, สีน้ำ, ดินน้ำมันและตราขารูปสัตว์

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง พLOY หวงงาน

ช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วยสีเทียนเป่าสี ปั้นดินน้ำมัน และพิมพ์ภาพจากตรายางรูปสัตว์ นักเรียนทำกิจกรรมตามความสนใจโดยเฉพาะกลุ่มพิมพ์ภาพ จากตรายางรูปสัตว์ได้ ๆ ให้ความสนใจเป็นพิเศษจึงมีเด็ก ๆ ยื่นรอเพื่อจะเข้าทำกิจกรรมพิมพ์ภาพคุณครู บอกว่า "งั้นนักเรียนไปทำกิจกรรมกลุ่มอื่นก่อน เพราะกลุ่มพิมพ์ภาพนี้นักเรียนเต็มแล้ว" เด็ก ๆ ก็รีบไป ทำกิจกรรมอื่น ๆ แล้วรีบมายื่นรอที่กลุ่มพิมพ์ภาพอีก เพื่อน ๆ ที่ได้พิมพ์ภาพเมื่อทำเสร็จแล้วก็รีบลุกไปทำ กิจกรรมอื่น แต่พLOY ไม่ยอมลุกจากกลุ่มพิมพ์ภาพ เพื่อน ๆ บอกพLOY ว่า "พLOY ทำเสร็จแล้วไปทำ กิจกรรมอื่นสิ" พLOY ไม่ตอบแต่นั่งพิมพ์ภาพต่อไป แพรยื่นรออยู่นานแล้วจึงเดินเข้าไปหาพLOY และพูดว่า "พLOY ขอให้เราทำกิจกรรมบ้างได้ไหม" พLOY ตอบว่า "ไม่ได้ แพรก็ไปทำกิจกรรมอื่นก่อนสิ" แล้วก็นั่ง พิมพ์ภาพต่อไปโดยไม่สนใจแพรและเพื่อน ๆ แพรยื่น

ตอนที่ 4 แสงชิงเกม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่เรื่อง

ครูนำหนังสือ "เจ้าต่าง" สนทนาพูดคุยกับนักเรียน เรื่อง "พLOY หวงงาน" แล้วโยงมาสู่ เรื่อง "แสงชิงเกม"

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดงและกำหนดบทบาท

เลือกนักเรียนที่แสดงบทบาทเป็นตัวละครจากเรื่องที่เล่าดังนี้ นักเรียนที่แสดงเป็นเด็ก ชายแสง 1 คน, เด็กชายไก่อ่ 1 คน, เพื่อน ๆ 10 คน และคุณครู 1 คน

ขั้นที่ 3 จัดฉากและเตรียมการแสดง

นักเรียนที่ไม่ได้แสดงและครูผู้ช่วย ช่วยกันจัดสถานที่โดยเตรียมจัดฉากและอุปกรณ์การแสดงตามจุดที่กำหนดไว้ นักเรียนที่ จะแสดงทำความเข้าใจกับบทที่จะแสดงกับครูผู้สอน

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้ชมและผู้สังเกต

ครูผู้สอนเตรียมผู้ชมและผู้สังเกต โดยเน้นมารยาทในการชมและข้อสังเกตที่นักเรียนมองเห็น เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกันในภายหลัง

ขั้นที่ 5 บรรยายและแสดงบทบาทสมมติ

เมื่อนักเรียนพร้อมแล้ว ครูเล่าเรื่อง "แสงชิงเกม" โดยย่อและถามนักเรียนเกี่ยวกับ
ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง แล้วให้เด็กแสดงบทบาทสมมติ ตามเหตุการณ์ที่ครูเล่า

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินสถานการณ์

นำการสนทนาเข้าสู่เรื่อง โดยครูถามคำถามนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชมและผู้สังเกตดังนี้

- นักเรียนคิดว่าโก่จะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เห็น แสงไม่ยอมเสียสละให้โก่เล่นเกม
- นักเรียนคิดว่าแสงรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเสียสละให้โก่เล่นเกม
- นักเรียนคิดว่าโก่จะทำอย่างไร เมื่อแสงไม่ยอมเสียสละ หรือยอมเปลี่ยนให้เล่นเกม
- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของโก่ นักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะทำให้โก่สบายใจ

ขั้นที่ 7 แสดงตามวิธีที่ได้ช่วยกันคิด

เมื่อนักเรียนคิดวิธีการใหม่ได้แล้ว ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติซ้ำอีกครั้ง ตามทาง
เลือกใหม่ที่นักเรียนคิด

ขั้นที่ 8 อภิปรายและประเมินสถานการณ์อีกครั้ง

ครูและนักเรียนทั้งผู้แสดง ผู้ชม และผู้สังเกตร่วมกันอภิปรายโดยครูถามคำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าครั้งนี้ โก่จะรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนเห็นเพื่อนเสียสละให้โก่ นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- มีวิธีไหนบ้างที่เราจะเสียสละให้เพื่อนได้อีก

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิดที่ได้จากการแสดง

ครูสนทนาพูดคุยกับนักเรียน เกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนเคยพบที่ใกล้เคียงกับเรื่องนี้
เช่น นักเรียนเคยรอเพื่อนเพื่อจะร่วมกิจกรรมบ้างหรือไม่ ถ้าเคยเพื่อน ๆ ยอมเสียสละให้นักเรียนทำ
กิจกรรมหรือไม่ และถ้าเพื่อนไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้นักเรียนทำกิจกรรม นักเรียนจะทำอย่างไร

สื่ออุปกรณ์

1. หุ่นมือ "เจ้าต่าง"
2. บทบาทสมมติเรื่อง แสงชิงเกม
3. เกมจัดบ้าน

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจงานการแสดงบทบาทสมมติ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง แสงชิงเกม

ช่วงกิจกรรมในวงกลมหลังจากที่คุณครูสอนหน่วยบ้านของชั้นแล้วคุณครูได้นำเกมจัดบ้านมาให้ให้นักเรียนเล่น ซึ่งเกมนี้จะฝึกภาพบ้านและส่วนประกอบอื่น ๆ ภายในบ้าน โดยคุณครูให้นักเรียนออกมาหยิบชิ้นส่วนแล้วนำไปติดที่กระดาษ นักเรียนต่างสนใจและขมกมือเพื่อที่จะออกมาทำกิจกรรม เพื่อน ๆ ต่างสลับกันออกมาเล่นเกม แสงชิงออกมาเล่นเกมหลายครั้งโดยไม่ยอมให้เพื่อน ๆ ได้เล่นบ้างไ่ขมกมือเพื่อจะออกมาเล่นหลายครั้งแต่ไม่มีโอกาสได้เล่น จึงเดินไปหาแสงและพูดว่า "ขอให้เราเล่นบ้าง" แสงไม่ตอบแต่กลับเดินไปเล่นเกมอีก เด็กชายไ่ยืนหน้าเสีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนปกติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนปกติ

เรื่องที่ 1 การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. เด็กที่ดีต้องไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน
2. เราไม่ยอมทำให้ใครทำร้ายเรา เราก็ไม่ควรทำร้ายใคร

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้วิธีเล่น และทำงานร่วมกันอย่างสันติ และไม่รังแกกัน
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้ถูกทำร้ายร่างกาย
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีที่จะเล่นและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

ลักษณะพึงประสงค์ที่ต้องการเน้น

รู้จักมารยาทในการเล่น และไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน

เนื้อหา

เมื่อเล่นกับเพื่อน เราควรนึกไว้เสมอว่า

1. เราจะไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน
2. เราจะรู้จักเกรงใจ และเห็นอกเห็นใจเพื่อน
3. เราจะไม่แกล้งเพื่อนหรือทำให้เพื่อนเสียใจ

ตอนที่ 1 แดงซ่อนของ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ ครูนำเสนอหน้าชั้นเรียนด้วยหุ่นกระบอก เกี่ยวกับการไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ

ชั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "แดงซ่อนของ" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเก่งรูสึกอย่างไรที่ถูกโทษผิด
- นักเรียนคิดว่า แแดงรูสึกอย่างไรที่ถูกโทษที่แขน
- นักเรียนคิดว่าใครรูสึกอย่างไรที่หาร้ายเก่งและแดง
- นักเรียนรูสึกอย่างไรที่โกหกทำร้ายเพื่อน ๆ และควรทำอย่างไร
- นักเรียนรูสึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายและควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนในห้องอยู่กันอย่างมีความสุข
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรบ้างโดยไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายควรทำอย่างไร และเราควรทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "กระรอก"
2. เรื่อง แแดงซ่อนของ

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง แดงซ่อนของ

คุณครูให้นักเรียนทุกคนไปเล่นตามมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน แต่โก้ไม่เล่นของเล่น
อย่างอื่น นอกจากพลาสติกสร้างสรรค์ เขาจะนำพลาสติกสร้างสรรค์ไปซ่อนไว้ตามที่ต่าง ๆ เพื่อ
เก็บซ่อนไว้เล่นคนเดียว เก่งเห็นพลาสติกสร้างสรรค์อยู่ที่มุมจึงหยิบออกมาเล่น โก้เห็นเก่งหยิบ
พลาสติกสร้างสรรค์ออกมาเล่นจึงตรงเข้าไปบอกเก่งทันที เก่งร้องไห้ไปบอกคุณครู คุณครูเรียกโก้
มาตักเตือนและบอกไม่ให้แกล้งเพื่อน แต่โก้ยังคงนำพลาสติกสร้างสรรค์ไปซ่อนเพื่อน ๆ เช่นเคย
เพื่อน ๆ ต่างหาไม่พบ ต่อมาแดงไปพบพลาสติกสร้างสรรค์จึงนำออกมาเล่นสร้างเป็นเครื่องบินและ
บินอย่างสนุกสนาน โก้เห็นแดงนำพลาสติกสร้างสรรค์ที่ตนซ่อนออกมาเล่น จึงเข้าไปทักแดงที่แขน
อย่างแรงด้วยความโกรธและหวงของเล่นมาก แดงร้องไห้เสียงดัง

ตอนที่ 2 ร่องเท้าของน้อง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชี้แนะ

ครูสนทนากับนักเรียน และให้นักเรียนช่วยกันคิดว่า เราควรแกล้งกันหรือไม่เพราะ

อะไร

ชี้สอน

ครูเล่าเรื่อง "ร่องเท้าของน้อง" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า น้อยรู้สึกอย่างไรที่ถูกน้องทำร้ายร่างกาย
- นักเรียนคิดว่า ปอรู้สึกอย่างไรที่ถูกน้องทำร้ายร่างกาย

- นักเรียนคิดว่าบ่งรู้สึกอย่างไรที่ทำร้าย น้อยและปอ
- นักเรียนคิดว่าบ่งจะทําอย่างไรเมื่อทำร้ายร่างกายน้อยและปอ
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อถูกเพื่อนแกล้ง และควรทําอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทําอย่างไร เพื่อให้ทุกคนในห้องอยู่กันอย่างมีความสุข
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไร โดยไม่แกล้งกันหรือทำร้ายกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า " ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายจะทําอย่างไร และเราควรจะทำร้ายร่างกายกันและกันหรือไม่ "

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

สื่อและอุปกรณ์ เรื่อง รองเท้าของบ่ง

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง รองเท้าของบ่ง

ในห้องเรียนคุณครูให้เด็กเข้าเล่นตามมุมต่าง ๆ มีมุมบทบาทสมมติ, มุมบ้าน, มุมหนังสือเด็ก ๆ หลายคนสนใจที่จะเข้าไปดูหนังสือนิทานในมุมหนังสือ บ่งเข้าไปทีหลัง เขาไม่มีหนังสือนิทานดู บ่งมองไปที่น้อยและพูดขู่ว่าเอาหนังสือจากน้อย บ่งพูดว่า " เอาหนังสือมาให้เราช" แต่น้อยไม่ยอมมาให้บ่งจึงใช้มือตีที่แขนน้อย เพื่อน ๆ ต่างช่วยกันห้ามบ่งตีน้อย บ่งโมโหมาก คุณครูให้เด็ก ๆ ไปห้องน้ําและใส่รองเท้าก่อนไปห้องน้ํา บ่งเห็นเด็กชายปอใส่รองเท้าของตน จึงพูดว่า " รองเท้าเราช" แต่ปอยังคงใส่รองเท้าของบ่งอยู่ ปอจํารองเท้าตัวเองไม่ได้ บ่งจึงตรงเข้ากั้ตีที่แขนปออย่างแรงปอร้องไห้เสียงดังลั่นด้วยความเจ็บปวด

ตอนที่ 3 เชียงหุดหิด

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กกำลังแกล้งเพื่อนให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นว่า
นักเรียนควรทำตามหรือไม่

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง " เชียงหุดหิด" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

4

- นักเรียนคิดว่า น้อยและเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ถูกเขี้ยวแกล้ง
- นักเรียนคิดว่า เขี้ยวรู้สึกอย่างไรที่แกล้งน้อยและเพื่อน ๆ
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เขี้ยว แกล้งน้อย และเพื่อน ๆ และควรทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนแกล้ง และควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนอยู่กันอย่างมีความสุข
- นักเรียนคิดว่าวิธีเล่นและทำงานร่วมกันอย่างไรบ้างโดยไม่ทะเลาะหรือทำร้าย

ร่างกายกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายนักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพเด็กกำลังแกล้งเพื่อน
2. เรื่อง เชียงหุดหิด

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง เขียวหงุดหงิด

ในช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วยสีเทียน สีกปะ ปั้นดินน้ำมัน และพิมพ์ภาพ นักเรียนทุกคนทำกิจกรรมตามความสนใจขณะที่เพื่อน ๆ กำลังทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ เขียวซึ่งทำกิจกรรมกลุ่มปั้นดินน้ำมันก็หน้าต๊ะหน้ามึนเป็นก้อนเล็ก ๆ แล้วหาไปขว้างปาเพื่อน ๆ อย่างสนุกสนาน คุณครูเห็นเขียวกำลังปาดินน้ำมันใส่เพื่อน ๆ คุณครูก็เดินเข้าไปตักเตือนไม่ให้เขียวทำเช่นนั้น เขียวหยุดขว้างเพื่อนสักครูก็ลุกไปทำกิจกรรมกลุ่มระบายภาพด้วยสีเทียน เขียวทำกิจกรรมยังไม่ทันเสร็จก็ถือสีเทียนทำท่าจะขีดภาพของน๊อยที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ น๊อยจึงบอกคุณครูว่า "คุณครูครับ เขียวจะขีดภาพของผมครับ คุณครูจึงว่า เขียว ทำให้เด็กชายเขียวโกรธมากจึงไปปล้ำน๊อยอย่างแรงจนตกเก้าอี้ น๊อยนั่งร้องไห้

ตอนที่ 4 ตูมตามซั่มโห

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชี้แนะ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "เจ้ากบหน้อย" เกี่ยวกับการไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่ควรประพฤติปฏิบัติ

ชี้สอน

ครูเล่าเรื่อง "ตูมตามซั่มโห" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถาม ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าปุ้มและจอม รู้สึกอย่างไรที่ตูมตามทำร้ายร่างกาย
- นักเรียนคิดว่าตูมตามรู้สึกอย่างไรที่ทำร้ายร่างกายปุ้มและจอม
- นักเรียนคิดว่าปุ้มและจอมควรทำอย่างไรเมื่อถูกตูมตามทำร้ายร่างกาย
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อถูกเพื่อนทำร้ายร่างกาย และควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรบ้าง โดยไม่ทะเลาะกันหรือทำร้าย

ร่างกายกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าฝึกเขียนถูกเพื่อนทำร้ายร่างกายฝึกเขียน
ควรทำอย่างไร และเราควรจะทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "กบ"
2. เรื่อง ตูมตามซีโมโท

ประเมินผล

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง ตูมตามซีโมโท

ครูพาเด็ก ๆ ไปเล่นเครื่องเล่นสนาม เด็ก ๆ ต่างวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน
บางคนเล่นไม้สั่น เล่นชิงช้า เล่นเครื่องปั้น และปืนปายโดตรงเหล็ก ตูมตามเล่นเครื่องเล่นสนาม
ทุกอย่างและวิ่งไล่จับเพื่อน ๆ สักครูหนึ่ง ตูมตามรู้สึกโมโหมันที่ไล่จับตูมตามได้ เขาจึงใช้มือผลักเพื่อน
อย่างแรง จนเพื่อนหกล้ม คุณครูเห็นจึงสั่งสอนไม่ให้ตูมตามแกล้งเพื่อน และให้ไปขอโทษเพื่อน ครูพาเด็ก ๆ
ไปล้างมือ และพาเข้าไปเล่นในห้องเรียน โดยเล่นตามมุมต่าง ๆ เพื่อน ๆ สนใจเล่นไม้บ๊อคและ
ต่อเป็นรูปต่าง ๆ ตูมตามก็สนใจเล่นไม้บ๊อค แต่เพื่อน ๆ ไม่ให้เล่นด้วย ตูมตามโมโหมาก เขาคว้า
ไม้บ๊อค ดีหัวจอมจนโน จอมร้องให้ดังลั่นห้องทุกคนหันมาดูตูมตามและจอม

เรื่องที่ 2 การไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. เด็กที่ดีต้องไม่แย่งหรือทำลายของของเพื่อน
2. เราไม่ควรทำร้ายจิตใจของเพื่อนด้วยการแย่งหรือทำลายของ ของเพื่อน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักทบทวนมาใช้สิ่งของ ของผู้อื่น
2. เพื่อให้เด็ก เข้าใจความรู้สึกของเพื่อนที่ถูกแย่ง หรือสิ่งของถูกทำลายเสียหาย
3. เพื่อให้เด็กรู้จักการขออนุญาต เมื่อจะใช้สิ่งของ ของผู้อื่น

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเห็น

1. การไม่แย่งแลทำลายสิ่งของ ของเพื่อน
2. การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และไม่ทำร้ายจิตใจเพื่อน

เนื้อหา

1. เราไม่แย่งสิ่งของของเพื่อน
2. เราไม่หยิบของของเพื่อนก่อนได้รับอนุญาต
3. เราไม่ทำสิ่งของของเพื่อนให้แตกหักเสียหาย
4. เราใช้หรือเล่นของของเพื่อนด้วยความระมัดระวัง และทบทวน

ตอนที่ 1 หวลกับนาง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "ลูกหมี" เกี่ยวกับการใช้สิ่งของร่วมกัน

โดยไม่แย่งกัน

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "นวลกับนาง" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า นางรู้สึกอย่างไรที่ถูกนวลแย่งสีเทียน
- นักเรียนคิดว่า นวลรู้สึกอย่างไรที่แย่งสีเทียนในมือของนาง
- นักเรียนคิดว่า นวลจกอย่างไร เมื่อทักทายของนางเลอะเทอะ
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของ และนักเรียนควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างสันติและไม่

แย่งของซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของใช้จะทำอย่างไร

และเราควรแย่งของใช้กันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ ฟันมี
2. เรื่อง "นวลกับนาง"

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและ

ตอบคำถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง นวลกับนาง

ช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วย สีเทียนสีกปะ, ปั้นดินน้ำมัน และเป่าสี เด็ก ๆ ต่างเข้าไปทำกิจกรรมตามความสนใจในกลุ่มต่าง ๆ นางและนวลเข้าไปทำกิจกรรมในกลุ่มเดียวกัน คือ ระบายภาพด้วยสีเทียน ซึ่งในกลุ่มจะมีสีเทียน 1 ชุดให้ใช้ร่วมกัน ขณะที่นางกำลังระบายภาพด้วยสีแดง นวลก็อยากจะใช้สีแดงเช่นกันจึงลุกขึ้นและดึงสีแดงไปจากมือของนางทำให้สีเทียนขีดภาพของนางเลอะเทอะ นางหน้าเสียท่าตาแดง ๆ

ตอนที่ 2 ก้านกล้วยเป็นเหตุ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กแย่งของเล่นกันมาให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้น ว่านักเรียน ควรปฏิบัติตามหรือไม่

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง "ก้านกล้วยเป็นเหตุ" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่า ชาวรัฐสีกอย่างไรที่ถูกกานแย่งก้านกล้วยในมือ
 - นักเรียนคิดว่ากานรัฐสีกอย่างไรที่แย่งก้านกล้วยในมือชาว
 - นักเรียนคิดว่ากานจะทำอย่างไร เมื่อท่าภาพของชาวเลอะเทอะ
 - นักเรียนรัฐสีกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนแย่งของใช้ และนักเรียนควรทำอย่างไร
 - ถ้าในทองของนกเรยนทุกคนแย่งของใช้กันทุกคน จะเป็นอย่างไร

3

- นักเรียนคิดว่ามีวิธีอย่างไรบ้างที่จะใช้ของร่วมกันอย่างสันติโดยไม่แย่งชิงกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกแย่งของใช้ควรทำอย่างไรและเราควรแย่งของใช้ของกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กแย่งของเล่น
2. เรื่อง ก้านกล้วยเป็นเหตุ

ประโยชน์

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่องก้านกล้วยเป็นเหตุ

ช่วงกิจกรรมสร้างสรรค์คุณครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มดังนี้ ปั้นดินน้ำมัน, หยอดสี, ฉีกปะ, พิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย นักเรียนต่างตั้งใจทำกิจกรรมอย่างสนุกสนานและเพลิดเพลิน โดยเฉพาะกลุ่มพิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย จึงทำให้เด็ก ๆ มาขึ้นรอเพื่อทำกิจกรรมนี้กันมาก เพื่อน ๆ ที่ทำเสร็จแล้วก็จะลุกไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป กานรีบทำกิจกรรมฉีกปะพอเสร็จก็เดินมาที่กลุ่มพิมพ์ภาพด้วยก้านกล้วย พอมาถึงก็ตรงเข้าไปดึงก้านกล้วยในมือของชาวและพูดว่า "ให้เราถอนเราอยากทำบ้าง" ชาวซึ่งกำลังพิมพ์ภาพอยู่ไม่ยอมปล่อยให้ก้านกล้วยในมือทำให้สีเปื้อนภาพของชาว ชาวพูดว่า "เรายังไม่เสร็จเลย เธอต้องรอก่อนซิ" กานพูดว่า "ไม่ได้เราอยากทำเดี๋ยวนี้" แล้วตรงเข้ากระชากก้านกล้วยในมือของชาวอย่างแรง ทำให้ชาวหงุดหงิดและร้องไห้

ตอนที่ 3 ของเล่นของแพร

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "พีกระรอก" เกี่ยวกับการเล่นของเล่นร่วมกันว่าควรปฏิบัติอย่างไร

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "ของเล่นของแพร" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า แพรรู้สึกอย่างไรที่ก๊อชของเล่นของตนเสียหาย
- นักเรียนคิดว่า ก๊อชรู้สึกอย่างไรที่หาของเล่นของแพรเสียหาย
- นักเรียนคิดว่าก๊อชทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ก๊อชแย่งและทำลายของเล่นของแพร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนแย่งของเล่น และควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนเล่นกันอย่างสันติ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกแย่งของเล่นจะทำอย่างไรและเราควรแย่งของเล่นกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ กระรอก
2. เรื่อง ของเล่นของแพร

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง ของเล่นของแพร

ตอนเช้าแพรเดินเข้ามาในห้องเรียนพร้อมกับถือถุงใบใหญ่มา 1 ใบภายในถุงใบนี้มีของเล่นหลายอย่างได้แก่ หม้อข้าวหม้อแกง, ตุ๊กตา, พลาสติกสร้างสรรค์ มาเล่นที่โรงเรียนพอเข้าห้องเรียนร้อยแล้วแพรเทถุงของเล่นออกมาเล่น เพื่อนๆ ต่างก็มาขอเล่นของเล่นของแพร แพรก็ให้เพื่อน ๆ เล่นกันอย่างสนุกสนานก็อยมาถึงโรงเรียนทีหลังเมื่อมาถึงก็ตรงเข้าไปเหยียบของเล่นของแพรมาเล่นโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาต ก็เหยียบของเล่นมาหลายชิ้นและเล่นรุนแรงไม่พบนุคนอมจนทำให้ของเล่นของแพรแตกหักเสียหายเด็กหญิงแพรเห็นดังนั้นจึงร้องไห้

ตอนที่ 4 หุ่นยนต์ของแก้วขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการแย่งสิ่งของของผู้อื่นนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่ควรทำ

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "หุ่นยนต์ของแก้ว" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า แก้วรู้สึกอย่างไรที่ถูกกานแย่งหุ่นยนต์
- นักเรียนคิดว่า กานรู้สึกอย่างไรที่ทำให้หุ่นยนต์ของแก้วเสียหาย
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่กาน แย่งหุ่นยนต์และทำให้หุ่นยนต์เสียหาย
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรถ้าถูกเพื่อนแย่งของเล่นหรือของเล่นเสียหายและควรทำ

อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนเล่นร่วมกันอย่างสันติ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนแย่งของเล่นหรือทำของเสียหายควรทำอย่างไร และเราควรแย่งของเล่นของกันและกันหรือไม่

ชื่อและอุปกรณ์

1. ทุ่นยนต์
2. เรื่อง "ทุ่นยนต์ของแก้ว"

ประเมิณผล

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง "ทุ่นยนต์ของแก้ว"

ตอนเย็นก่อนกลับบ้าน คุณครูให้นักเรียนเล่นตามมุมได้ ให้นักเรียนได้เข้าไปเล่นตามมุมต่าง ๆ เช่น มุมบ้าน, มุมหมอ, มุมบ๊องๆ เด็ก ๆ เล่นกันอย่างสนุกสนาน แก้วไม่ได้เล่นตามมุม แต่หยิบทุ่นยนต์ที่นำมาจากบ้านมาหนึ่งเล่นคนเดียวอย่างเพลิดเพลิน ในขณะที่แก้วกำลังเล่นอยู่นั้น ด้อยซึ่งกำลังเล่นอยู่ในมุมหมอมองเห็นเข้าจึงเดินตรงมาหาแก้ว เพราะอยากจะได้เล่นทุ่นยนต์ของแก้วบ้าง เมื่อเดินมาถึงก็ตรงเข้าไปแย่งทุ่นยนต์ในมือของแก้ว แก้วไม่ยอมให้ทุ่นยนต์ ด้อยและแก้วต่างคนต่างดึงทุ่นยนต์ จนทำให้ทุ่นยนต์แตกหัก : มีให้เห็นทุ่นยนต์แตกหักด้อยจึงเดินหนีไป แก้วนั่งร้องไห้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 3 การไม่พูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อน

ความคิดรวบยอด

1. การพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนผู้อื่น เป็นสิ่งไม่ดีไม่ควรประพฤติปฏิบัติ
2. เราไม่ควรทำร้ายจิตใจของเพื่อนด้วยการว่ากล่าวหรือล้อเลียนเพื่อนเมื่อเพื่อนทำผิดหรือมีข้อบกพร่อง

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้ถูกว่ากล่าวหรือ ล้อเลียน
2. เพื่อให้เด็กสามารถคิดหาพูดเพื่อชี้แนะา จักเตือนเมื่อเพื่อนมีข้อบกพร่องหรือทำสิ่งใดไม่ถูกต้อง
3. เพื่อให้เด็กรู้วิธีเล่นและทำงานร่วมกันอย่างสันติ

ลักษณะพึงประสงค์ที่ต้องการเน้น

การไม่พูดว่ากล่าวหรือล้อเลียน เพื่อนทำให้เพื่อนอายหรือเสียใจ

เนื้อหา

ผู้ที่เป็นที่รักและชื่นชม คือ ผู้ที่

1. ไม่ทำให้เพื่อนอายหรือเสียใจ ด้วยการว่ากล่าวหรือล้อเลียน
2. ช่วยเหลือเมื่อเพื่อนต้องการและแนะนำสิ่งที่ถูกต้องเมื่อเพื่อนทำผิดพลาดหรือ

บกพร่อง

ตอนที่ 1 งานของดา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับการพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียน เพื่อน ว่านักเรียนควร
ประพฤติปฏิบัติหรือไม่

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "งานของดา" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ดารู้สึกอย่างไรที่ถูกเพื่อนว่ากล่าวล้อเลียน
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ว่ากล่าวล้อเลียนดา รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่ดา ถูกเพื่อนว่ากล่าวล้อเลียน และควรทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนว่ากล่าวล้อเลียน และนักเรียนควรทำ

อย่างไร

- นักเรียนคิดว่า ควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีให้ดาแนะนำหรือให้กำลังใจกับเพื่อนที่ท้อใจหรือไม่

ข้อบกพร่องอย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนว่ากล่าวหรือล้อเลียน นักเรียน
ควรทำอย่างไร และเราควรพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

เรื่อง งานของดา

ประเพณีผล

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง งานของดา

ช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพด้วย สีเทียน, ปั้นดินน้ำมัน, เป่าสี, ฝึกปะ เด็ก ๆ ทุกคนต่างตั้งใจทำงาน เมื่อทำเสร็จแล้วก็นำผลงานไปส่งคุณครู เมื่อคุณครูตรวจแล้วก็จนำผลงานไปใส่กล่องเก็บผลงานของเด็กแต่ละคน แวะทำกิจกรรม ฝึกปะเสร็จแล้ว นำผลงานไปส่งคุณครูและนำไปเก็บในกล่องผลงานของตน แล้วแววก็เดินไปตามกลุ่ม กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดูเพื่อน ๆ ทำงาน ที่กลุ่มระบายภาพด้วยสีเทียน ดานั่งระบายภาพด้วยความตั้งใจ แต่ผลงานไม่ค่อยเรียบร้อย เมื่อแววเห็นผลงานของดาก็พูดว่า "ดาระบายสีไม่เรียบร้อยไม่สวยเลย แกมยังซ้ำอีกด้วย" ดาไม่สนใจคำพูดของแววยังคงนั่งทำต่อไป แวพูดซ้ำอีกว่า "ดาทำงานซ้ำแล้วยังไม่สวยอีกด้วย" พร้อมกับติงภาพของดาไปให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ดู เกือบ ๆ หลายคนเห็นผลงานของดาก็พูดว่า "ไม่สวยเลย ไม่สวยจริง ๆ ด้วย" ดาเสียใจและนั่งทำตาแดง ๆ

ตอนที่ 2 อุบัติเหตุของรุ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กที่พันหลอมมาให้เด็กเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นว่านักเรียนรู้สึก

อย่างไร

ขั้นศึกษา

ครูเล่าเรื่อง "อุบัติเหตุของรุ่ง" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่ารุ่งรู้สึกอย่างไรที่ถูกเพื่อนว่ากล่าวล้อเลียน
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ที่ล้อเลียนรุ่ง รู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่รุ่งถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียน และควรทำอย่างไร
- ถ้าในท้องของนักเรียนทุกคนพูดว่ากล่าวล้อเลียนซึ่งกันและกันจะเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีไหนหน่าหรือให้กำลังใจรุ่งอย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนว่ากล่าวหรือล้อเลียนควรทำอย่างไร และเราควรพูดว่ากล่าวหรือล้อเลียนกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กที่เหนื่อย
2. เรื่อง อุบัติเหตุของรุ่ง

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและ

ตอบคำถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง อุบัติเหตุของรุ่ง

ขณะที่คุณครูกำลังเล่านิทานให้เด็ก ๆ ฟัง เด็กทุกคนตั้งใจฟังคุณครูเล่านิทานอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ปรากฏว่า รุ่งนั่งบิดไปบิดมา คุณครูถามว่า "น้องรุ่งเป็นอะไร" รุ่งไม่ยอมตอบ แต่ยั้งบิดไปบิดมาและทาทาแดง ๆ เพื่อน ๆ ก็ช่วยกันถามว่าเป็นอะไร รุ่งก็ไม่ยอมตอบอีกแดงซึ่งนั่งอยู่ใกล้ ๆ บอกว่า "คุณครูครับเหม็นอะไรจังเลยเหมือนอุจาระ" แล้วเด็ก ๆ ก็ลุกขึ้นและพูดพร้อมกันว่า "เหม็นอะไรจังเลยคุณครู" แต่รุ่งไม่ยอมลุกขึ้นยังคงนั่งทาทาแดง ๆ คุณครูบอกให้รุ่งลุกขึ้น รุ่งไม่ยอมลุกขึ้น แดงจึงเดินเข้ามาดึงตัวรุ่งให้ลุกขึ้นปรากฏว่า รุ่งอุจาระรดกระชังปรัง เพื่อน ๆ พากันวิ่งหนี คุณครูให้แดงพารุ่งไปให้พี่เลี้ยงเด็กทำความสะอาดและเปลี่ยนชุดใหม่ เมื่อเปลี่ยนเสร็จเรียบร้อยแล้ว รุ่งก็มานั่งในห้องเรียนตามเดิมเพื่อน ๆ พากันพูดล้อเลียนรุ่งว่า "รุ่งอีราดกระชังปรัง" บางคนก็พูดล้อว่า "เหม็นอีรุ่ง" รุ่งนั่งมองเพื่อนสักครูก็ร้องไห้

ตอนที่ 3 อ่อนโยกแสดง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "เจ้าเหมียว" เกี่ยวกับการไม่พูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง "อ่อนโยกแสดง" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่าอันรู้สึกอย่างไรเมื่อถูกเพื่อนล้อเลียน
 - นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ล้อเลียนอันรู้สึกอย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เพื่อน ๆ ล้อเลียนอัน และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรถ้าถูกเพื่อน ๆ ล้อเลียน และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่ามีวิธีการแนะนำหรือให้กำลังใจอันได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเด็กเรียนถูกเพื่อนล้อเลียน นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรพูดว่ากล่าวล้อเลียนกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ เจ้าเหมียว
2. เรื่อง อันหยากแดง

ประสิทธิผล

1. ส่งเกิดความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง อันหยากแดง

หลังจากที่คุณครูสอนเรื่อง ฟ้าสีสดใสสวยแล้ว คุณครูก็หาอาสาสมัครนักเรียนออกมาร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงฟ้าสีสดใสสวย เด็ก ๆ หลายคนพลัดกันออกมาร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบซึ่งเด็ก ๆ ทำได้ถูกต้องและสวยงาม เพื่อน ๆ และคุณครูก็ปรบมือให้ อันหยากมือและบอกคุณครูว่า "คุณครูครับผมอยากร้องเพลงบ้าง" คุณครูก็อนุญาตให้อันออกมาร้องเพลงและแสดงท่าทางประกอบแต่ปรากฏว่าอันร้องเพลงเสียงเพี้ยน และแสดงท่าทางไม่ค่อยถูก เพื่อน ๆ พากันหัวเราะและพูดล้อเลียนว่า "อันร้องเพลงไม่ถูกและแสดงท่าทางไม่สวยเลย" เด็ก ๆ ในห้องต่างพากันว่าและล้อเลียนอันอย่างสนุกสนานอันหน้าเสียว นิ่งซิมและทำตาแดง ๆ

ตอนที่ 4 ทรายเป็นเหา

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ ลุงสิงโต เกี่ยวกับการพูดว่ากล่าว
ล้อเลียนเพื่อน

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง "ทรายเป็นเหา" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่าทรายรู้สึกอย่างไรที่ถูกเพื่อนล้อเลียน
 - นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ล้อเลียนทรายรู้สึกอย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เพื่อน ๆ ล้อเลียนทรายและควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าทรายจะทำอย่างไร เมื่อถูกล้อเลียน
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนล้อเลียนและควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่ามีวิธีการที่จะแนะนำหรือให้กำลังใจ ทรายได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนถูกเพื่อนล้อเลียน นักเรียนจะทำ
อย่างไร และเราควรล้อเลียนซึ่งกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. หุ่นมือ "สิงโต"
2. เรื่อง ทรายเป็นเหา

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่องทรายเป็นเหา

หลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติแล้วคุณครูก็ตรวจสุขภาพนักเรียนทุกคนในแถวโดยตรวจ
ความสะอาดเส้นผม, ผม, ฟัน คุณครูตรวจแถวนักเรียนชายเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เดินมาตรวจแถวเด็ก
นักเรียนหญิง พอตรวจมาถึงทรายปรากฏว่า ทรายเป็นเหามีไข่เหาเต็มไปหมด คุณครูบอกว่า
"น้องทรายเป็นเหานี่ คุณแม่รู้หรือเปล่า" ทรายบอกว่า "คุณแม่รู้แล้วค่ะ" คุณครูถามต่อว่า "แล้วคุณแม่
ทำอย่างไร" ทรายบอกว่า "คุณแม่บอกว่าจะซื้อยามาใส่ให้" เพื่อน ๆ ได้ยินว่าทรายเป็นเหา ต่างก็
ไม่มีใครมาเล่นกับทราย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 4 การแบ่งปันของเล่นของไอ้หมีเพื่อน

ความคิดรวบยอด

การแบ่งปัน เป็นพื้นฐานของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการแบ่งปันของเล่นของไอ้หมีเพื่อน
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้ที่ไม่มีของเล่นของไอ้หมี
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีแบ่งปันของเล่นของไอ้หมีเพื่อน

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเห็น

การรู้จักแบ่งปันของเล่นของไอ้หมีเพื่อน

เนื้อหา

เราอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เมื่อ

1. เรารู้จักแบ่งปันของเล่นหรือของไอ้หมีที่เป็นส่วนรวม
2. เรารู้จักเอื้อเฟื้อและแบ่งของส่วนตัวให้เพื่อนร่วมเล่นด้วย

ตอนที่ 1 ลูกบ๊อดของไอ้หมี

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชี้แนะ

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ เจ้าสิงโต เกี่ยวกับการแบ่งปันของเล่นของไอ้หมีเพื่อน ๆ

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "ลูกปัดของใคร" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ไม่มีลูกปัดเล่นรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าแพรวรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมแบ่งลูกปัดให้เพื่อน ๆ เล่น
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่แพรวไม่แบ่งลูกปัดให้เพื่อน ๆ และควรทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าเพื่อน ๆ ไม่แบ่งของเล่นให้และควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าถ้าทุกคนในห้องไม่ยอมแบ่งของเล่นกันและกันจะเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนในห้องเล่นกันอย่างมีความสุข

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเพื่อนไม่แบ่งของเล่นให้นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรหวังของเล่นกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. นุ่นมือ เจ้าสิงโต
2. เรื่อง ลูกปัดของใคร

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง ลูกบิดของใคร

ในช่วงกิจกรรมอิสระคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมดังนี้ กรองน้ำใส่ขวด, ปั้นดินน้ำมัน, จัดกลุ่มสัตว์, ร้อยลูกบิด เด็ก ๆ เข้าทำกิจกรรมตามกลุ่มตามความสนใจ เด็กหญิงแพรวเข้าทำกิจกรรมกลุ่มร้อยลูกบิด ซึ่งในกลุ่มจะมีลูกบิด 1 ชุด ให้นักเรียนใช้ร่วมกัน ปรากฏว่า แพรวหยิบตขกร้าลูกบิดไว้ที่ตนเองคนเดียว ไม่ยอมแบ่งลูกบิดให้ใคร เพื่อนในกลุ่มพูดว่า "แพรวแบ่งลูกบิดให้พวกเราบ้างซิ" แพรวไม่สนใจเพื่อน ๆ มีคนหนึ่งยังคงร้อยลูกบิดต่อไป ส่วนอีกมีหนึ่งนามาปิดตขกร้าลูกบิดไว้ เพื่อน ๆ ในกลุ่มต่างขอร้องให้แพรวแบ่งลูกบิดบ้าง แต่แพรวไม่ยอมเพื่อน ๆ จึงนั่งเฉย ๆ ด้วยใบหน้าป้างตึง

ตอนที่ 2 ฟ้ำกับเพื่อน ๆ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กแบ่งของใช้ให้เพื่อนให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพว่านักเรียนควรปฏิบัติตามหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง "ฟ้ำกับเพื่อน ๆ" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถาม ดังนี้
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ฟ้ำไม่ยอมให้เล่นลูกบอลด้วย
 - นักเรียนคิดว่า ฟ้ำรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมให้เพื่อน ๆ เล่นลูกบอลด้วย
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ฟ้ำไม่ยอมให้เพื่อน ๆ เล่นลูกบอล
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรถ้าเพื่อน ๆ หวงของเล่นของใช้นักเรียนและนักเรียนควรทำ

อย่างไร

- นักเรียนคิดว่ามีวิธีเล่นร่วมกันอย่างไรโดยไม่หวังของเล่นกันและกัน
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเพื่อน ๆ หวังของเล่นของใช้นักเรียน นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรหวังของเล่นกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กแบ่งของใช้ให้เพื่อน
2. เรื่อง ฟ้ากับเพื่อน ๆ

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง ฟ้ากับเพื่อน ๆ

หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมศิลปะเสร็จเรียบร้อยแล้ว คุณครูก็พานักเรียนไปเล่นที่สนาม คุณครูอนุญาตให้นำลูกบอลไปเล่นได้ลูกบอลมี 2 ลูก คุณครูแบ่งให้นักเรียนหญิง 1 ลูก นักเรียนชาย 1 ลูก ฟ้ารับลูกบอลจากคุณครูแล้ววิ่งถือลูกบอลไปในสนามคนเดียว เพื่อน ๆ วิ่งตามเพื่อจะเล่นลูกบอลด้วย แต่ฟ้าไม่ยอมส่งลูกบอลให้ใครเลย ฟ้าถือลูกบอลวิ่งหนีเพื่อน ๆ เพื่อจะเล่นคนเดียว เพื่อน ๆ ก็วิ่งตามอีกและพูดว่า "ฟ้าให้พวกเราเล่นด้วย คุณครูบอกว่าจะให้เล่นด้วยกันนะ ฟ้าไม่สนใจถือบอลวิ่งหนีไปอีก เพื่อน ๆ ก็วิ่งตามอีกจนเหนื่อยฟ้าไม่สนใจและไม่ยอมให้เพื่อนเล่นลูกบอล เพื่อน ๆ หยุดวิ่งตามได้แต่ยืนมองฟ้า

ตอนที่ 3 เกมฝึกสมาธิ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการแบ่งปันของเล่นของใช้ซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ดี
ควรประพฤติปฏิบัติ

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง " เกมฝึกสมาธิ " ให้นักเรียนฟังและสนทนาชกถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่า เพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่เกิดไม่ยอมมาให้เล่นเกม
 - นักเรียนคิดว่าเกิดรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมมาให้เพื่อน ๆ เล่นเกมด้วย
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เกิดหวงของเล่นเพื่อน และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าถูกเพื่อนหวงของเล่น และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อที่ห้องเรียนอยู่กันอย่างมีความสุข
 - นักเรียนคิดว่าวิธีเล่นร่วมกันโดยไม่หวงของเล่นได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ถ้าเพื่อนหวงของเล่นนักเรียน นักเรียนควมทำ
อย่างไร และเราควรหวงของเล่นซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

เรื่อง เกมฝึกสมาธิ

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง เกมฝึกสมาธิ

หลังจากให้นักเรียนรับประทานอาหารเช้าเรียบร้อยแล้ว คุณครูได้แนะนำเกมการศึกษาชุดใหม่ให้นักเรียนเล่น คือ เกมฝึกสมาธิ นักเรียนสนใจและตั้งใจฟังมาก เมื่อคุณครูอธิบายและสาธิตการเล่นเสร็จแล้ว คุณครูให้นักเรียนนำเกมฝึกสมาธิไปเล่นโดยเกม 1 ชุดสามารถเล่นได้หลายคน เกิดรับเกมฝึกสมาธิจากคุณครูแล้วนำไปเล่นคนเดียวที่มุมห้องไม่ยอมมาให้เพื่อน ๆ เล่นด้วย เพื่อน ๆ หลายคนมาพูดกับเกิดและขอเล่นเกมด้วย แต่เกิดไม่สนใจและหยิบเกมที่กำลังเล่นลูกหนีไปนั่งเล่นที่อื่น เพื่อน ๆ ก็เดินตามและพูดว่า "ขอให้พวกเราเล่นด้วยไม่ได้หรือ" เกิดไม่ตอบ เพื่อน ๆ ก็พูดอีกว่า "เกมนี้เล่นคนเดียวไม่สนุกหรอก ให้พวกเราเล่นด้วยสิ" เกิดไม่ยอมตอบอีกเช่นเคย เพื่อน ๆ ต่างนั่งลงข้าง ๆ เกิดและมองดูเกิดเล่นด้วยสีหน้าเศร้า

ตอนที่ 4 กิ่งเสียใจ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กแบ่งของเล่นมาให้เพื่อนให้ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนี้เป็นภาพอะไร และนักเรียนควรปฏิบัติตามที่เห็นหรือไม่

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "กิ่งเสียใจ" ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ไม่มีของเล่นรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนคิดว่า แตนรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมแบ่งพลาสติคสร้างสรรค์ให้เพื่อน ๆ

เล่นบ้าง

- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่แดนไม่แบ่งของเล่นให้เพื่อน และควรทำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนรู้สึกแบ่งปันซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเพื่อน ๖ หางของเล่นนักเรียน นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรหางของเล่นชิ้นกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กแบ่งของเล่นให้เพื่อน
2. เรื่อง กิ่งเสียว

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่อง กิ่งเสียว

ก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ เด็ก ๆ ที่มาถึงโรงเรียนก่อนจะเข้าไปเล่นตามมุม โดยเฉพาขุมของพลาสติกตัวสัตว์ แตนชอบเล่นพลาสติกตัวสัตว์ เมื่อมาถึงแดนก็เข้าไปหยิบพลาสติกเล่นคนเดียวอย่างเพลิดเพลิน กิ่งมาถึงโรงเรียนทีหลังก็ตรงเข้ามาเล่นในมุมนี้บ้าง ปรากฏว่าพลาสติกตัวสัตว์หมดแล้ว เนื่องจาก แตนเข้าไปเล่นคนเดียวทั้งหมด กิ่งจึงเดินไปหาแดน และนั่งลงข้าง ๆ พร้อมกับพูดว่า "แดนขอเราเล่นด้วยคนนะ" แตนนิ่งไม่ตอบ กิ่งพูดต่อว่า "แบ่งพลาสติกตัวสัตว์ให้เราบ้างนะ" แตนนิ่งทำเป็นไม่ได้ยิน ยังคงนั่งเล่นต่ออย่างเพลิดเพลิน กิ่งนั่งซึม

เรื่องที่ 5 การช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน

ความคิดรวบยอด

การช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นสิ่งที่ดีที่ควรประพฤติปฏิบัติซึ่งเป็นพื้นฐานของความเมตตากรุณา

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อนได้
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อน
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีการช่วยเหลือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อนได้

ลักษณะที่ประสงค์ที่ต้องการเน้น

การรู้จักช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน

เนื้อหา

คนที่ได้รับการยกย่องว่ามีน้ำใจ จะต้อง

1. รู้จักช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน และช่วยตนเองไม่ได้
2. รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นก่อนแกว่าโดยไมหวังผลตอบแทน
3. รู้จักช่วยเหลือผู้ที่ ตกทุกข์ได้ยากตามกำลังของตน

ตอนที่ 1 ใครก็ได้ช่วยที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

คุณครูนำภาพเด็กเล่นหกล้มมาให้เด็กเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นว่านักเรียน

ควรทำอย่างไร

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแดงรู้สึกอย่างไร ที่ไม่มีใครช่วยเหลือ
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไร ที่ไม่ช่วยเหลือแดง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่เพื่อน ๆ ไม่ช่วยเหลือแดง และควรทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือ และควร

ทำอย่างไร

- ถ้าในห้องของนักเรียนทุกคนไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะเป็นอย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีใดบ้างที่จะทำให้ทุกคนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือนักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กสีหน้าท้อแท้
2. เรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที"

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง "ใครก็ได้ช่วยที"

หลังจากนักเรียนได้อ่านตอนปลายและสิ่งที่น่าสนใจ ผัดแป้ง หวีผมแล้ว คุณครูบอกให้นักเรียนทุกคนเข้าแถวรับขนม นักเรียนบางคนยังวิ่งเล่นไม่ยอมเข้าแถว ครูจึงพูดว่า "ให้นักเรียนทุกคนเข้าแถวเร็ว ๆ จะได้รีบกลับบ้าน" เมื่อนักเรียนทุกคนเข้าแถวเรียบร้อยแล้วคุณครูแจกขนมให้คนละ 1 ถ้วย นักเรียนที่รับขนมแล้วจะเดินเข้าไปนั่งที่เก้าอี้ในห้องเรียน คุณครูพูดย้าว่า "ถือถ้วยขนมให้ดีดี ระวังขนมหก" ขณะแจกก็อธิบายเพื่อจูงใจนักเรียนว่ารับประทาน ปรากฏว่าแดงสีน้หกส้มแดงตกใจที่ทาขนมหกและรู้สึกเจ็บจึงร้องไห้แลมองหาคนช่วย แต่เพื่อน ๆ ต่างมองดูเฉย ๆ

ตอนที่ 2 รongเท้าหายไปในหม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ "ลูกกบ" เกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

- ขั้นสอน ครูเล่าเรื่อง รongเท้าหายไปในหม ให้นักเรียนฟัง และสนทนาซักถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่าชาวรู้สึกอย่างไร ที่ไม่มีใครช่วยหารongเท้าให้
 - นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ช่วยหารongเท้าให้ชาว
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่เพื่อน ๆ ไม่มีใครช่วยชาวหารongเท้า และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือ และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่ามีวิธีการช่วยเหลือชาวได้อย่างไรบ้าง
 - ถ้าในห้องของนักเรียนทุกคนไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะเป็นอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือนักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

1. ทุนมือ "กบ"
2. เรื่อง "รองเท้าหายไปในไหน"

ประเมิณผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม, การแสดงความคิดเห็นและการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง รองเท้าหายไปในไหน

เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมศิลปะเสร็จแล้ว คุณครูก็อนุญาตให้นักเรียนไปเล่นที่สนาม นักเรียนที่เสร็จก่อนก็จะออกจากห้องเรียนมาสวมรองเท้า แล้วเข้าแถวรอเพื่อน ๆ เพื่อจะได้ไปเล่นที่สนาม นักเรียนทุกคน เข้าแถวเรียบร้อยแล้ว ชาวคนเดี่ยวเที่ยวเดินไปเดินมาหารองเท้า เพื่อน ๆ ที่เข้าแถวรอต่างก็เรียกเด็กชายชาวให้รับมาเข้าแถวเร็ว ๆ จะได้รับไปเล่นเร็ว ๆ เพื่อนบางคนบอกว่า "ชาวเร็ว ๆ เข้าช้าอยู่ได้" ชาวไม่พูดได้แต่ยืนนิ่งแล้วเดินไปเดินมาหารองเท้าแต่ก็ยังไม่พบเด็กชายชาวจึงนั่งลงแล้วร้องไห้

ตอนที่ 3 ฤททมอนของเขียว

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง ฤททมอนของเขียว ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าเขียวรู้สึกอย่างไร เมื่อหาฤททมอนไม่พบและไม่มีใครช่วยเหลือ
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ รู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมช่วยเขียวหาฤท
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือและควรรทำ

อย่างไร

- ถ้าในห้องของนักเรียนทุกคนไม่ช่วยเหลือกันและกันจะเป็นอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้านักเรียนได้รับความเดือดร้อนแล้วไม่มีใครช่วยเหลือนักเรียนจะทำอย่างไร และเราควรช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

เรื่อง ฤททมอนของเขียว

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจ
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่องอุทกมณฑลของเซียว

ตอนเย็นวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน คุณครูให้นักเรียนทุกคนนำผลงานศิลปะใส่ถุงหมอนเพื่อนำกลับบ้านให้คุณพ่อคุณแม่ที่บ้านดู นักเรียนทุกคนนำผลงานใส่ถุงหมอนเสร็จแล้ว คุณครูจึงอนุญาตให้นักเรียนเล่นตามมุมได้ เมื่อผู้ปกครองมารับนักเรียน นักเรียนก็จะหาถุงหมอนของตนกลับบ้านไปด้วย ขณะที่เด็ก ๆ กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ผู้ปกครองของเซียวมารับ คุณครูเรียกเซียวและให้นำถุงหมอนกลับบ้านด้วย เซียวเดินไปหยิบถุงหมอนแต่ปรากฏว่าหาไม่พบ จึงเดินไปเดินมาเพื่อหาถุงหมอน คุณครูเรียกเซียวอีกว่า "น้องเซียว น้องเซียวคุณพ่อมารับแล้ว กลับบ้านได้แล้วค่ะ" เซียวยังคงเดินหาถุงหมอนอยู่เป็นเวลานานก็ยังหาไม่พบ เซียวร้องไห้ เพื่อน ๆ เมื่อเห็นเซียวร้องไห้จึงพากันเดินหนีไปที่อื่น

ตอนที่ 4 ช่วยต้นด้วย

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำภาพเด็กนั่งร้องไห้เพื่อจจากตกจากไม้สั่นให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับภาพนั้นว่า ถ้าเด็กเรียนอยู่ในเหตุการณ์นั้น นักเรียนจะทำอย่างไร

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง "ช่วยต้นด้วย" ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าต้นรู้สึกอย่างไรที่ไม่มีใครช่วยเหลือ
- นักเรียนคิดว่าเพื่อน ๆ ที่ไม่ช่วยเหลือต้นรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรที่ บอล, ฟนและเพื่อน ๆ ไม่ยอมช่วยเหลือต้นและควร

ทำอย่างไร

- นักเรียนคิดว่ามีวิธีการช่วยเหลือต้นได้อย่างไรบ้าง

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพเด็กนั่งร้องไห้
2. เรื่อง "ช่วยกันด้วย"

ประเมิณผล

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจในการทำงาน
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง ช่วยกันด้วย

เมื่อนักเรียนรับประทานอาหารเช้าแล้ว คุณครูพาให้นักเรียนลงเล่นในสนามเด็ก ๆ ต่างดีใจมากพากันวิ่งไปที่เครื่องเล่นสนาม บางคนก็เล่นชิงช้า บางคนก็เล่นลอดอุโมงค์ บางคนก็เล่นไม้สั่น เด็กชายต้นวิ่งตามเพื่อน ๆ ไปเล่นไม้สั่น ต้นปีนขึ้นไปบนไม้สั่นแล้วนั่งลงสั่นลงมาโดยไม่ได้ระวัง จึงทำให้พลาดตกลงมาอย่างแรงทำให้ต้นเจ็บมาก และลุกไม่ขึ้น จึงเรียกให้บอล ช่วยว่า "บอลช่วยเราหน่อยซิ" เด็กชายบอล บอกว่าไม่เอา เราจะไปเล่นชิงช้า" เด็กชายต้นหันไปเห็นเด็กหญิงฝนจึงเรียกว่า "ฝน ฝนช่วยเราหน่อยซิ" ฝนไม่ตอบแต่เดินหนีไปและเพื่อน ๆ ที่เล่นไม้สั่นต่างพากันไปเล่นอย่างอื่น ต้นจึงร้องไห้ด้วยความเจ็บปวด

เรื่องที่ 6 การรู้จักเสียสละให้เพื่อนชนชาติกิจกรรมร่วมกัน

ความคิดรวบยอด

1. การเสียสละ คือ การยอมลดหรือความพอใจของตนเพื่อให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วมด้วย
2. ผู้ที่รู้จักเสียสละย่อมเป็นที่รักและชื่นชมของเพื่อน
3. การเห็นเพื่อนมีความสุขจากการเสียสละของตนทำให้เรามีความสุขด้วย

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กรู้จักเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรม
2. เพื่อให้เด็กเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นที่ไม่มีโอกาสได้ร่วมกิจกรรม
3. เพื่อให้เด็กสามารถคิดวิธีที่จะเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรมได้

ลักษณะพึงประสงค์ที่ต้องการเห็น

รู้จักเสียสละให้เพื่อนชนชาติกิจกรรมร่วมกัน

เนื้อหา

เราควรรู้จักเสียสละให้เพื่อนในบางโอกาส เช่น

1. ขณะเล่นตามมุม
2. ขณะเล่นเกม
3. ชนชาติกิจกรรมสร้างสรรค์
4. ชนชาติกิจกรรมการเรียน

ตอนที่ 1 อ้อยอยากเล่น

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูทำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือที่กระต่ายเกี่ยวกับการรู้จักเสียสละให้เพื่อน
ชมชทากิจกรรมร่วมกัน

ขั้นสอน

- ครูเล่าเรื่อง อ้อยอยากเล่น ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้
- นักเรียนคิดว่าอ้อยรู้สึกอย่างไรที่เพื่อนๆไม่ยอมเสียสละหรือยอมเปลี่ยนให้เล่นในหมู่บ้าน
 - นักเรียนคิดว่าเพื่อนๆรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้อ้อยเล่นในหมู่บ้าน
 - นักเรียนคิดว่าอ้อยจะทำอย่างไรเมื่อเพื่อนๆไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นในหมู่บ้าน
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรถ้าเพื่อนๆไม่ยอมเสียสละให้เล่นในหมู่บ้าน และควรทำอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่ามีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ทุกคนยอมเสียสละในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน
 - ถ้าในห้องของนักเรียนทุกคนไม่มีใครยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้เพื่อนทำกิจกรรมซึ่งกันและกันจะเป็นอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า " ถ้าเพื่อนไม่ยอมเสียสละ หรือยอมเปลี่ยนให้ทำกิจกรรม นักเรียนจะทำอย่างไร และเราควรเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรมบ้างหรือไม่

ชื่อและอุปกรณ์

1. ทุนมือกระดาษ
2. เรื่อง อ้อยอยากเล่น

ประเมิณผล

1. ส่งเกิดความสนใจ ตั้งใจ
2. ส่งเกิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น

และการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่องอ้อยอยากเล่น

ตอนเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติให้นักเรียนที่มาถึงก่อนจะเข้าไปเล่นตามมุมต่างๆ เช่น มุมบ้าน มุมหมอ มุมบล็อก เป็นต้น เด็กๆจะเล่นกันอย่างสนุกสนานอ้อยมาถึงโรงเรียนช้ากว่าเพื่อน ๆ เมื่อมาถึงก็ตรงเข้าไปเล่นที่มุมหมอซึ่งมีเพื่อนๆเล่นอยู่เต็มแล้ว เพื่อนๆจึงบอกว่า มุมนี้เต็มแล้วไปเล่นที่อื่น แต่อ้อยพูดว่า "ขอเราเล่นด้วยคนนะ" เพื่อนๆที่มุมหมอมองไม่ใครตอบ อ้อยจึงเดินไปที่มุมบ้าน และขอเพื่อนๆเล่นที่มุมบ้านอีก แต่เพื่อนๆในมุมบ้านไม่ใครสนใจพูดด้วย เด็กหญิงอ้อย ยืนนิ่งและกำลังจะร้องไห้

ตอนที่ 2 เกมโตมิโนขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องอ้อยอยากเล่นแล้วโยงมาสู่เรื่อง เกมโตมิโน

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง เกมโดมิโน ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแก้วรู้สึกอย่างไรที่เพื่อน ๆ ไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นเกม
- นักเรียนคิดว่าเพื่อนรู้สึกอย่างไร ที่ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้แก้วได้

เล่นเกมบ้าง

- นักเรียนคิดว่าแก้วจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้

เล่นเกม

- ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนในกลุ่มที่กำลังเล่นเกม นักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละให้เล่นเกม และนักเรียน

ควรทำอย่างไร

- ถ้าในห้องของนักเรียนทุกคนไม่ยอมเสียสละให้เพื่อนทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน

จะทำอย่างไร

- นักเรียนคิดว่ามีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ทุกคนยอมเสียสละในการทำกิจกรรม

ซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า ถ้าเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละหรือเปลี่ยนให้นักเรียนทำกิจกรรม นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรเสียสละให้เพื่อนทำกิจกรรมหรือไม่

สื่อและอุปกรณ์

เรื่อง เกมโดมิโน

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจงานการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอน

เรื่อง เกมโดมิโน

ตอนบ่ายหลังจากนักเรียนรับประทานอาหารเช้าแล้ว เป็นช่วงกิจกรรมเกมการศึกษา คุณครูได้นำเกมการศึกษาชุดใหม่มาแนะนำนักเรียน คือ เกมโดมิโน นักเรียนทุกคนสนใจเกมนี้มาก หลังจากคุณครูแนะนำและสาธิตการเล่นแล้วก็แจกให้นักเรียนนำไปเล่นเป็นกลุ่ม ๆ เกมโดมิโนมี 2 ชุดให้นักเรียนชาย 1 ชุด นักเรียนหญิง 1 ชุด ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ขณะที่เพื่อน ๆ เล่นเกมอยู่นั้นแก้วนั่งดูเพื่อน ๆ เล่นอยู่นานและอยากจะทำบ้าง จึงเข้าไปขอเล่นบ้าง โดยพูดว่า "ขอเราเล่นเกมด้วยคนนะ" เพื่อน ๆ ที่กำลังเล่นไม่มีใครยอมมาให้แก้วเล่นด้วยและไม่ยอมพูดด้วย แก้วจึงเดินไปนั่งดูเพื่อนเล่นอีกครั้งก็เข้าไปขอเพื่อน ๆ เล่นเกมอีก แต่เพื่อน ๆ ไม่ยอมมาให้เล่นด้วย และบอกว่าให้ไปเล่นอย่างอื่น แก้วเดินไปนั่งเฝ้ามือยื่นคางมองเพื่อนเล่น

ตอนที่ 3 พलयางงาน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ชี้หน้า

ครูนำการสนทนากับนักเรียนด้วยหุ่นมือ นกแก้วเกี่ยวกับการเสียสละให้เพื่อนขณะ
ร่วมกิจกรรม

ชี้สอน

ครูเล่าเรื่อง พलयางงาน ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าแพร่รู้สึกอย่างไร ที่พलयางยอมเสียสละหรือยอมเปลี่ยนให้ทำกิจกรรม
- นักเรียนคิดว่า พलयางรู้สึกอย่างไร ที่ไม่ยอมเสียสละให้แพร่ได้ทำกิจกรรมบ้าง
- นักเรียนควรทำอย่างไร ถ้าเพื่อนไม่ยอมเปลี่ยนให้ทำกิจกรรม และนักเรียนควรทำ

อย่างไร

- นักเรียนคิดว่าควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกันอย่างมี

ความสุข

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเพื่อน ไม่ยอมเปลี่ยนหรือเสียสละให้นักเรียน ทำกิจกรรม นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรเสียสละซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมหรือไม่ อย่างไร

สื่อและอุปกรณ์

1. ทุนมีोनกแก้ว
2. เรื่อง พलयทวงงาน

ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น และการ

ตอบคำถาม

เอกสารประกอบการสอน

เรื่องพलयทวงงาน

ช่วงกิจกรรมศิลปะคุณครูให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ระบายภาพสีเขียน เป่าสี ปั้นดินน้ำมัน และพิมพ์ภาพจากรายางรูปสัตว์ นักเรียนทำกิจกรรมตามความสนใจโดยเฉพาะ กลุ่มพิมพ์ภาพจากรายางรูปสัตว์เด็ก ๆ ให้ความสนใจเป็นพิเศษ จึงมีเด็ก ๆ ยื่นรอเพื่อจะเข้าทำ กิจกรรมพิมพ์ภาพคุณครูบอกว่า "ให้นักเรียนไปทำกิจกรรมกลุ่มอื่นก่อน เพราะกลุ่มพิมพ์ภาพมีนักเรียน เต็มแล้ว" เด็ก ๆ ก็รีบไปทำกิจกรรมกลุ่มอื่น ๆ แล้วรีบมายื่นรอที่กลุ่มพิมพ์ภาพอีก เพื่อน ๆ ที่รอได้ ยพิมพ์ภาพเมื่อทำเสร็จแล้วก็รีบลุกไปทำกิจกรรมกลุ่มอื่น ๆ แต่พलयไม่ยอมลุกจากกลุ่มพิมพ์ภาพ เพื่อน ๆ บอกพलयว่า "พलयทำเสร็จแล้วไปทำกิจกรรมอื่นซี" พलयไม่ตอบแต่นั่งพิมพ์ภาพต่อไป แพรยื่นรออยู่นานแล้วจึงเดินเข้าไปหาพलय และพูดว่า "พलयขอให้เราทำกิจกรรมบ้างได้ไหม" พलयตอบว่า "ไม่ได้" แพรก็ไปทำกิจกรรมอื่นก่อนซี แล้วนั่งพิมพ์ภาพต่อไปโดยไม่สนใจแพรและ เพื่อน ๆ แพรยื่นชิม

ตอนที่ 4 แสงชิงเกม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับการรู้จักเสียสละให้เพื่อน ขณะทำกิจกรรมร่วมกันเป็นสิ่งที่ดีควรประพฤติปฏิบัติ

ขั้นสอน

ครูเล่าเรื่อง แสงชิงเกม ให้นักเรียนฟังและสนทนาซักถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่า ใ้ใครรู้สึกอย่างไรที่แสงไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นเกม
- นักเรียนคิดว่า แสงรู้สึกอย่างไรที่ไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นเกมบ้าง
- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ที่แสงไม่ยอมเปลี่ยนให้เล่นเกมบ้างและนักเรียนควรทำ

อย่างไร

- นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้าเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละให้เล่นเกม และควรทำอย่างไร
- นักเรียนควรทำอย่างไร เพื่อให้ทุกคนยอมเสียสละซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า "ถ้าเพื่อน ๆ ไม่ยอมเสียสละให้นักเรียนเล่นเกม นักเรียนควรทำอย่างไร และเราควรเสียสละให้เพื่อน ทำกิจกรรมบ้างหรือไม่"

สื่อและอุปกรณ์

เรื่อง แสงชิงเกม

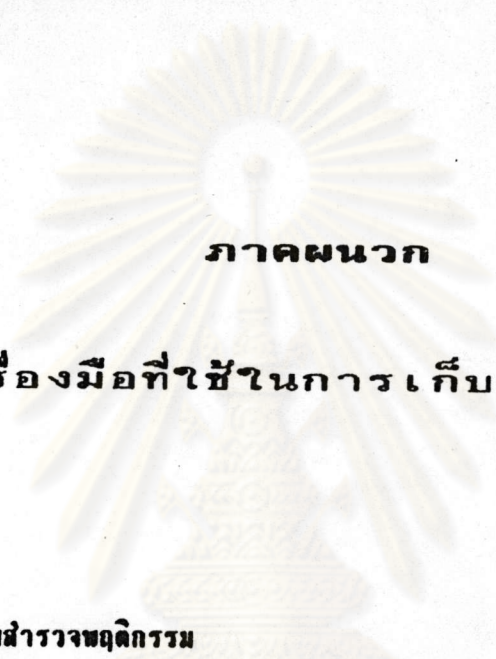
ประเมินผล

1. สังเกตความสนใจตั้งใจในการฟัง
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นและการตอบคำถาม

เอกสารประกอบแผนการสอนเรื่องแสงชิงเกม

ช่วงกิจกรรมในวงกลมหลังจากที่คุณครูสอนหน่วยบ้านของฉันแล้ว คุณครูได้นำเกมจัดบ้านมา ให้เด็กเรียนเล่น ซึ่งเกมนี้จะมีภาพบ้านและส่วนประกอบอื่น ๆ ภายในบ้าน โดยคุณครูให้นักเรียนออกมาหยิบส่วนประกอบคนละชิ้นแล้วนำไปติดที่กระดาน นักเรียนต่างสนใจและขมกมือเพื่อที่จะออกมาร่วมกิจกรรมเพื่อน ๆ ต่างสลับกันออกมาเล่นเกม แสงชิงออกมาเล่นเกมหลายครั้งโดยไม่ยอมให้เพื่อน ๆ ได้เล่นบ้างไปขมกมือเพื่อจะออกมาเล่นหลายครั้งแต่ไม่มีโอกาสได้เล่น จึงเดินไปหาแสงและพูดว่า "ขอให้เราเล่นบ้างแสงไม่ตอบแต่กลับเดินไปเล่นเกมอีก เด็กชายไปยืนหน้าเสีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสำรวจพฤติกรรม
- แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวันอนุบาล
- แบบสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวันอนุบาล
- แบบบันทึกปัญหาของครูในการนำบทบาทสมมติมาใช้ในบทเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจพฤติกรรมของเด็กวัยอนุบาล

แบบสำรวจนี้ เป็นแบบสำรวจพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบกรอกข้อมูลโดยครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 ทุกห้อง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จากประสบการณ์และสภาพที่เป็นจริง เพื่อนำมารวบรวมและคัดเลือกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แล้วนำมาสร้างเป็นแผนการสอนในการพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนพฤติกรรมที่แสดงลักษณะไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียน จากประสบการณ์และสภาพที่เป็นจริง แล้วขีดเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องระดับพฤติกรรม

ชั้นอนุบาลปีที่.....

ที่	พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	ระดับพฤติกรรม			หมายเหตุ
		ประจำ	บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	

แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์
ของเด็กวัยอนุบาล

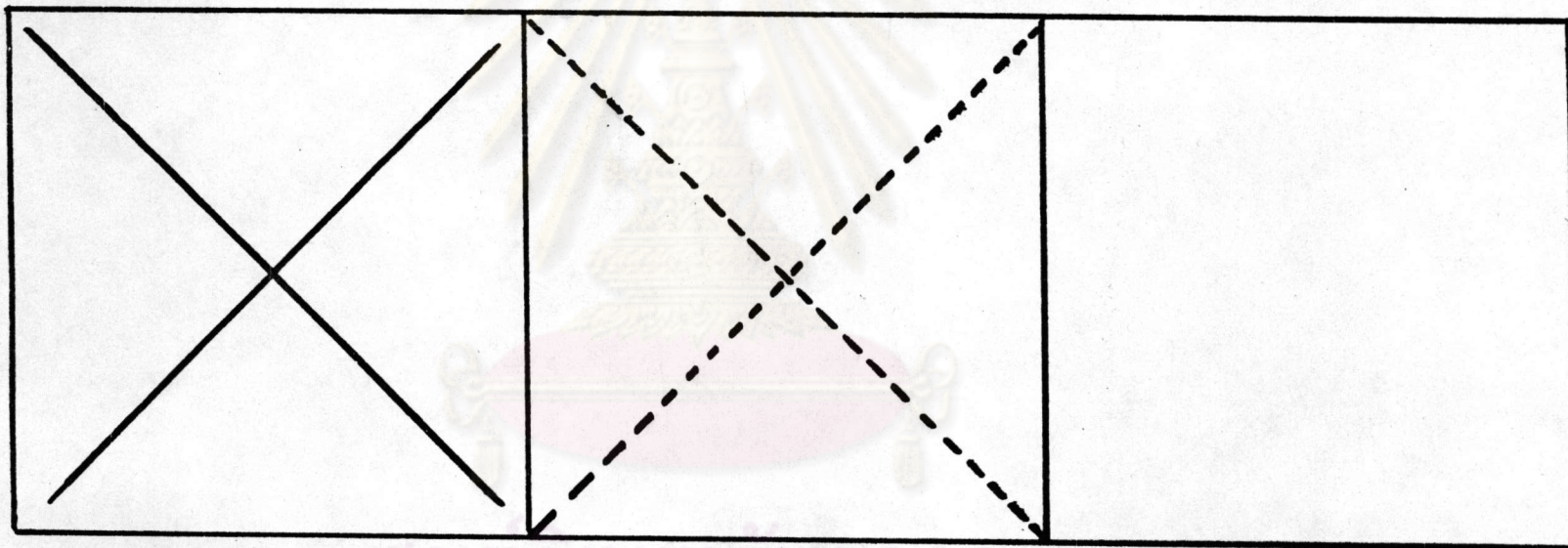

ชื่อ.....เพศ ()ชาย ()หญิง

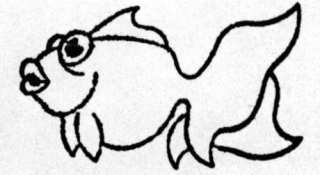
ชั้นอนุบาลปีที่ 1/.....อายุ.....ปี

โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี

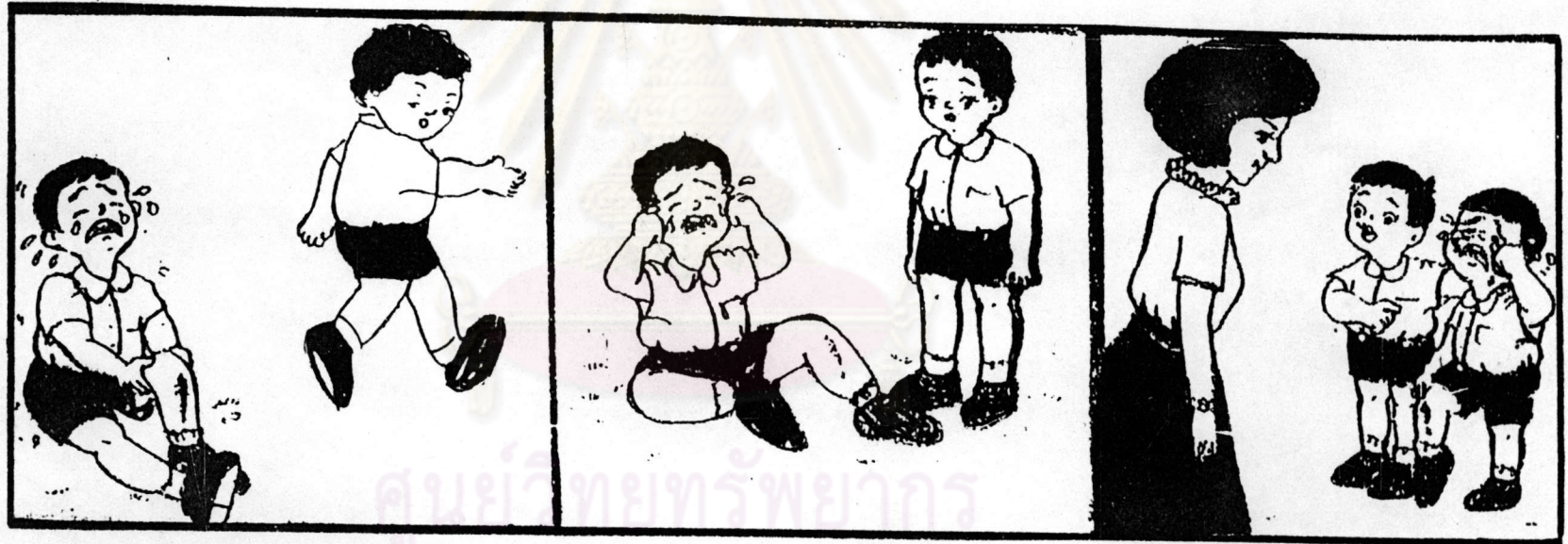
ตัวอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

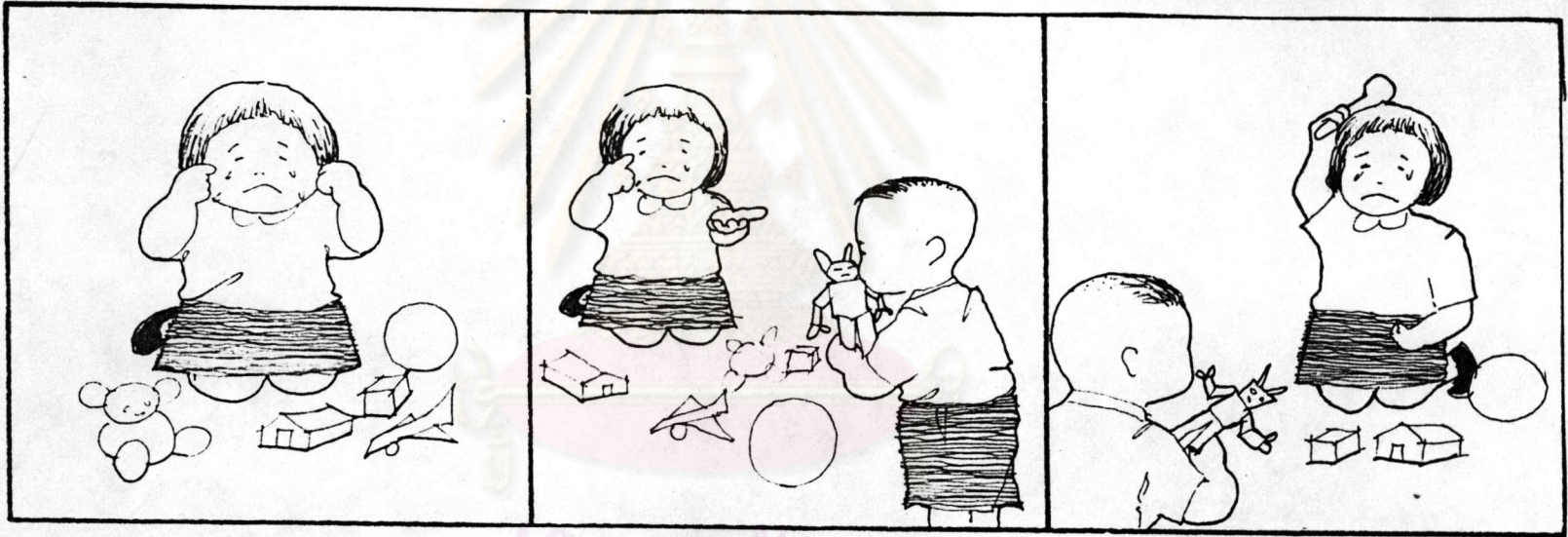
ข้อดีของ

ศูนย์วิทยุพัชราภรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒
หน ๑

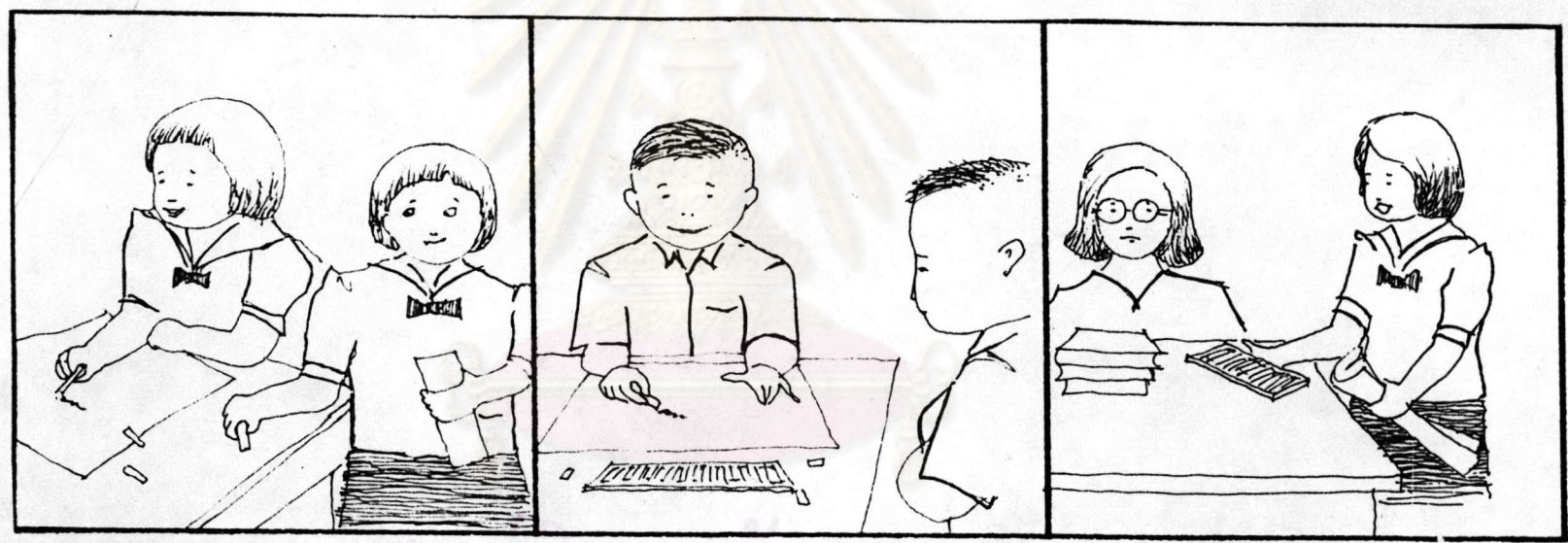
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ ๒

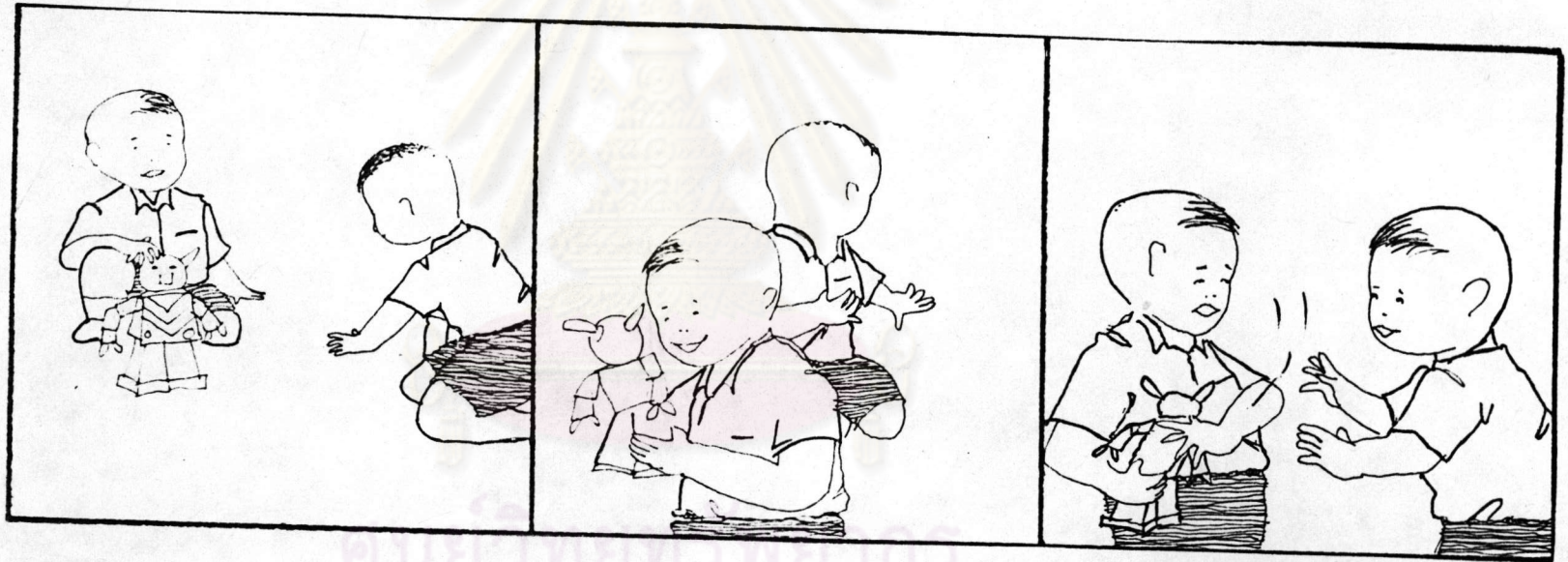
ศูนย์รักเด็กพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ ๓

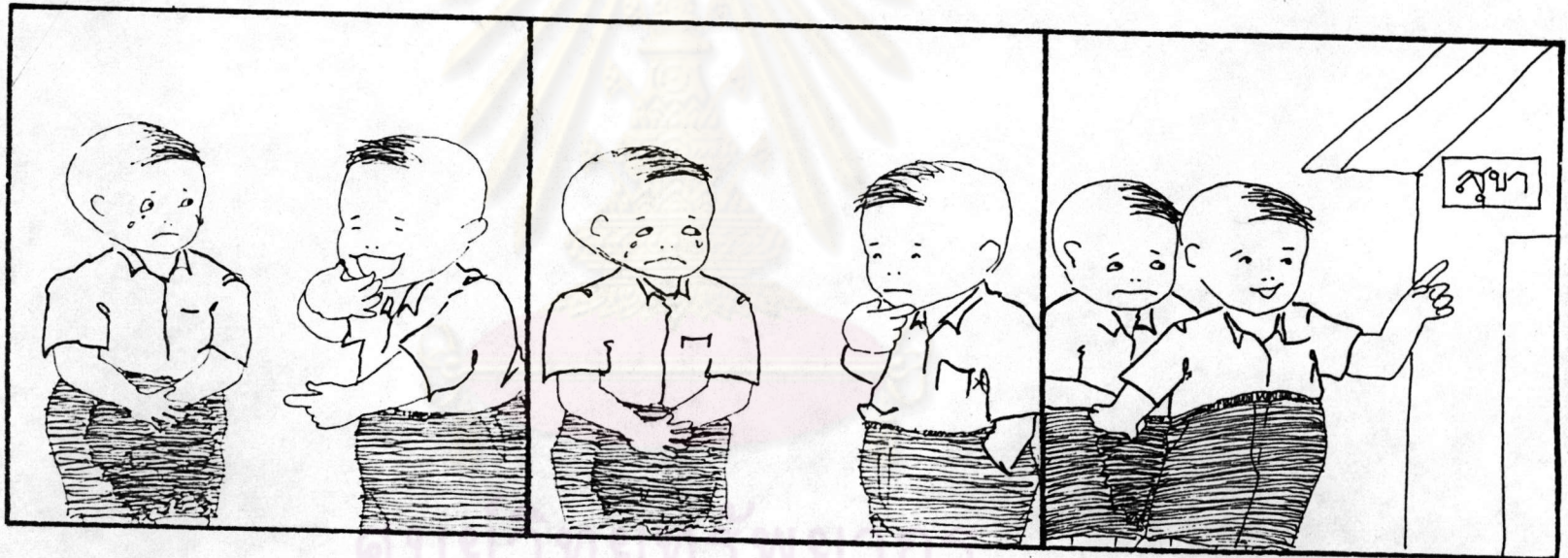
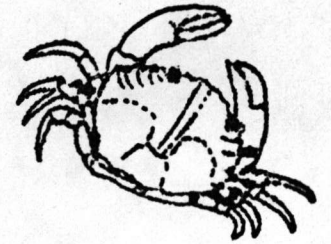
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ ๕

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

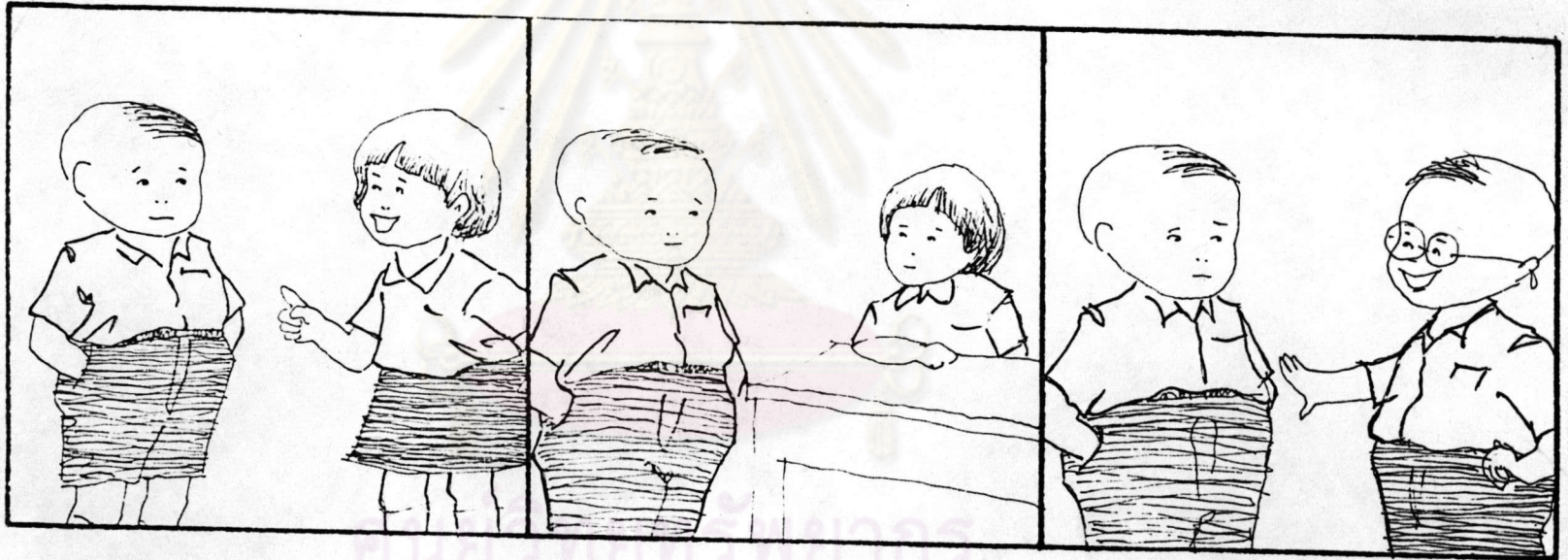
๒๒

ศูนย์มทยทรพย กอ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

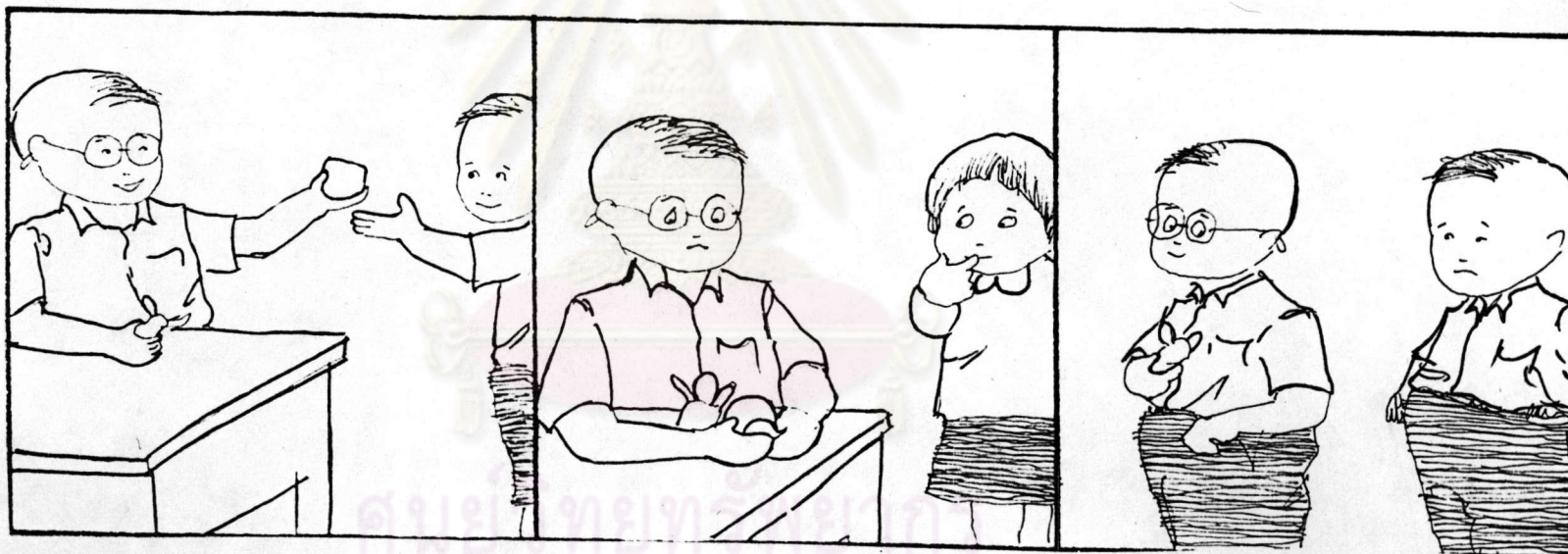
ข้อ ๑

ศูนย์ ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

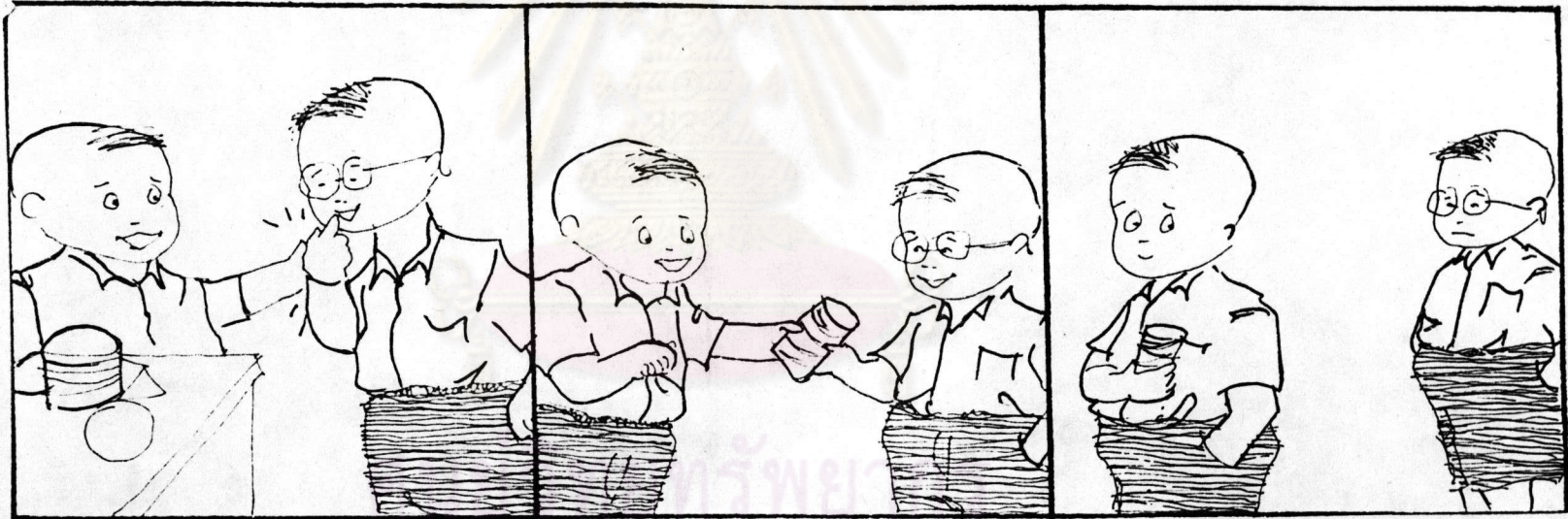
ข้อ ๗

ศูนย์เทคโนโลยี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

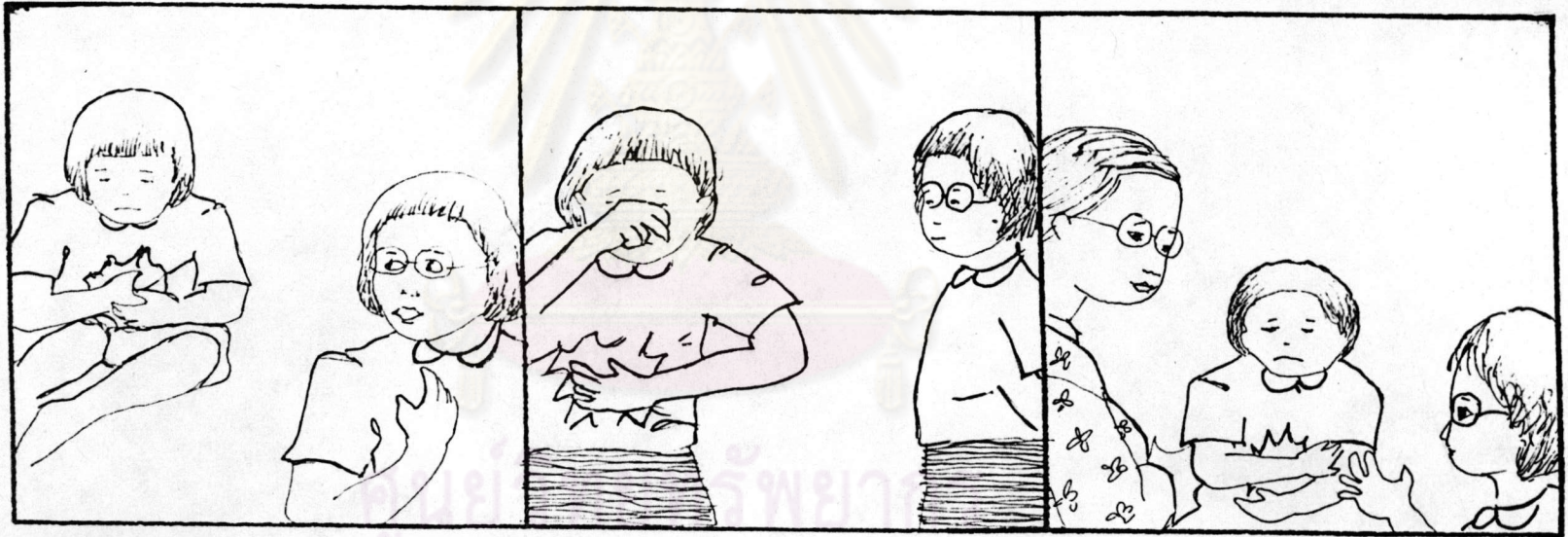
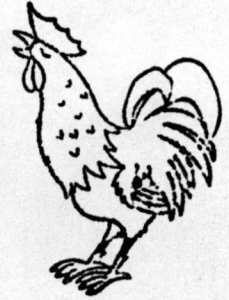

ข้อ ๑

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖
ชก ๑

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

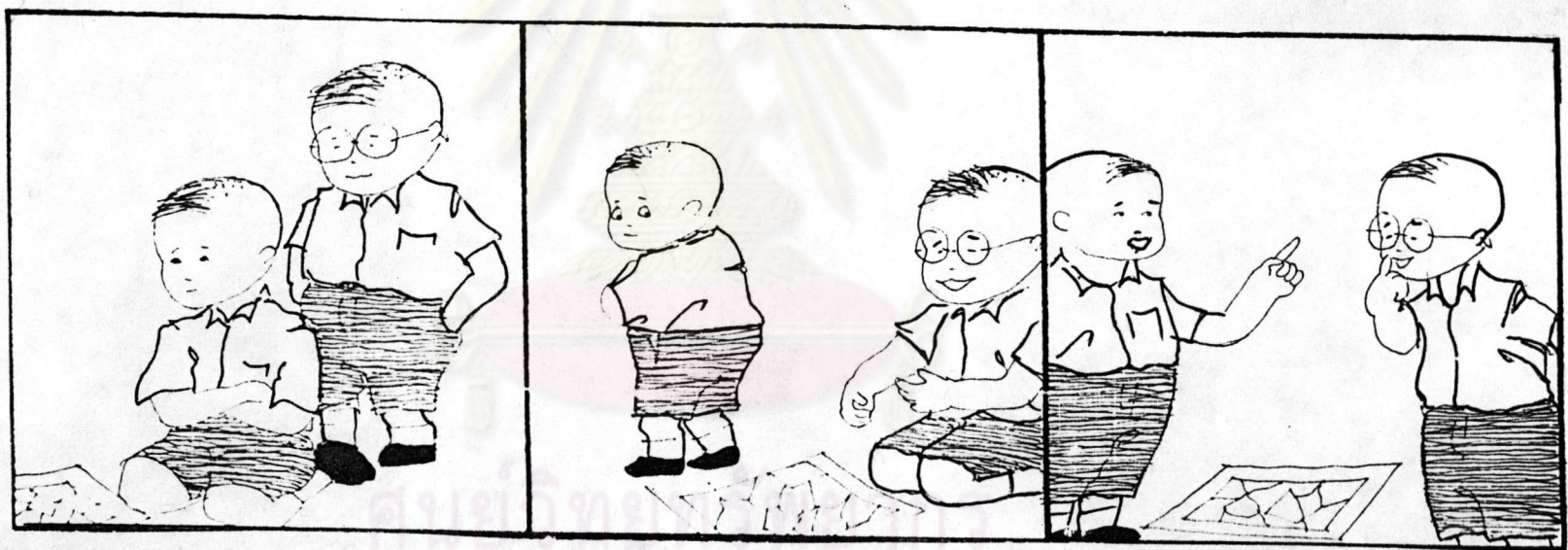
๖
๕๘ ๑๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

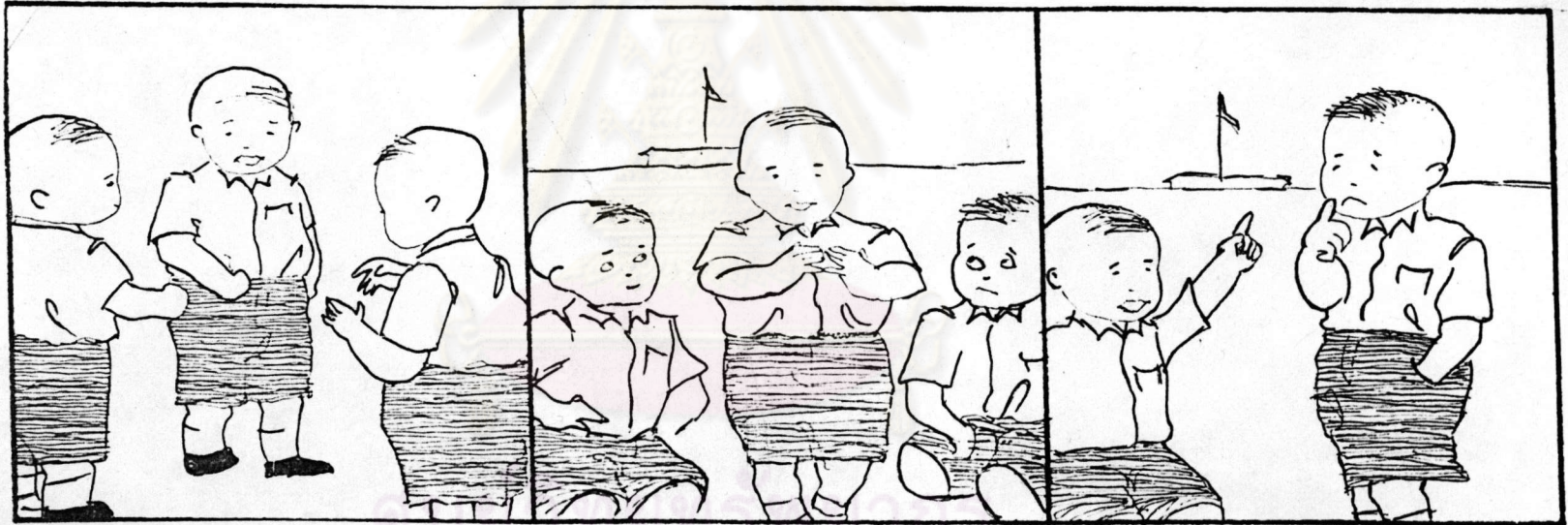

๒๑ ๑๑

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖
๗ ๑๒

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือดาเนิฆารวัด
 ความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์
 ของเด็กวัยอนุบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารประกอบการทวิชานิตน์ เรื่องการศึกษการใช้บทกตฉมมฉิฆารพัฒนา

ลักษณะที่พึงประสงค์ของ เด็กวัยอนุบาล

คู่มือแบบวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล

ลักษณะทั่วไปของแบบวัด

แบบวัดชุดนี้เป็นแบบวัดเชิงรูปภาพจำนวน 12 ข้อ เพื่อหาในแบบวัดประกอบด้วยลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล 2 ลักษณะคือ

การไม่แกล้งเพื่อน	6	ข้อ
การมีน้ำใจต่อเพื่อน	6	ข้อ

ความมุ่งหมายของแบบวัด

แบบวัดนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การไม่แกล้งเพื่อน ซึ่งประกอบด้วย การไม่ทำร้ายร่างกายเพื่อน, การไม่แย่งและทำลายสิ่งของของเพื่อน, การไม่พูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน
2. การมีน้ำใจต่อเพื่อน ซึ่งประกอบด้วย การแบ่งของเล่นของให้เพื่อน, การช่วยเหลือเมื่อเพื่อนเดือดร้อน, การเสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรม

เวลาที่ใช้

แบบวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลมี 12 ข้อ ใช้เวลาประมาณ 40 นาที

เกณฑ์การให้คะแนน

ถ้าเด็กเรียนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนนหรือไม่ได้คะแนน

การเตรียมการก่อนดำเนินการวัด

1. ผู้ทำการวัดจะเป็นผู้อธิบายลักษณะของแบบวัด วิธีการทำแบบวัดแต่ละข้อและออกคำสั่งด้วยวาจาให้ผู้รับการวัดทำ ผู้ทำการวัดต้องศึกษาคู่มือการใช้แบบวัดให้เข้าใจและสามารถใช้คำอธิบายและคำสั่งประกอบด้วยคำพูดที่ชัดเจนเป็นธรรมชาติ
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการวัด ประกอบด้วย

2.1 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ที่ได้รับการตรวจสอบแล้วเท่าจำนวนผู้รับการวัด เขียนชื่อ ชื่อสกุล ๑ ให้เรียบร้อยโดยทำการวัดเป็นกลุ่ม

2.2 คู่มือการวัด

2.3 นาฬิกาจับเวลา

2.4 ดินสอสีสำหรับผู้เข้ารับการวัด

วิธีการวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล

คำชี้แจง

1. ททำการวัดความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลเป็นกลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการวัดอ่านให้นักเรียนฟังเฉพาะที่มีเครื่องหมายคำพูดเท่านั้น
3. เมื่อผู้ดำเนินการวัดบอกให้นักเรียนดูภาพใดให้นักเรียนชี้ภาพนั้น ๆ ตามด้วย

ผู้ดำเนินการวัด : "วันนี้ครูมีรูปภาพสวย ๆ มาให้นักเรียนดูและเลือกภาพที่ชอบ 1 ภาพ จากเรื่องที่คุณครูเล่า แต่มีข้อตกลงว่านักเรียนจะต้องกากบาทเมื่อคุณครูบอกให้กากบาทและเมื่อคุณครูบอกให้เปิดหน้าอะไรจึงค่อยเปิด นักเรียนทำตามข้อตกลงได้ไหมคะ"

: หยุดให้นักเรียนตอบ

: ครูชี้เครื่องหมายกากบาท (X) ให้นักเรียนดูและบอกว่า "นี้เรียกว่า เครื่องหมายกากบาท"

: "นักเรียนเปิดหน้ากว้างนะคะ"

: "นักเรียนดูเครื่องหมายกากบาท แล้วเขียนกากบาท (X) ให้ครบทุกข้อ"

หน้าปลา (ข้อตัวอย่าง)

ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าปลา นะคะ"

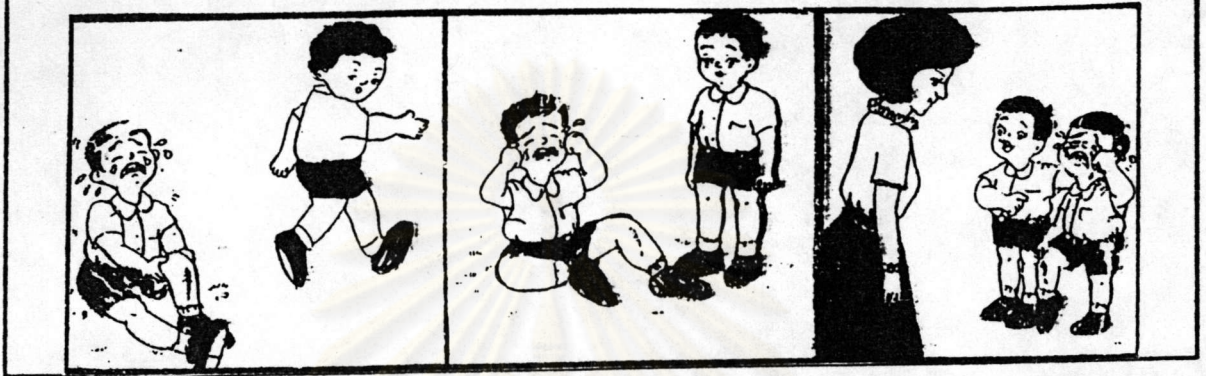
: "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพที่นักเรียนเดินหนีเพื่อน"

: "ภาพที่สองเป็นภาพที่นักเรียนยืนดูเฉย ๆ"

: "ภาพที่สามเป็นภาพที่นักเรียนช่วยพาเพื่อนไปหาคุณครู"

: "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่าไหมคะ"

ชื่อตัวอย่าง : " ถ้านักเรียน เห็น เพื่อนทกล้มหัวเข้าถลอกและร้องไห้ นักเรียนจะทำอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องและตัวเลือกซ้ำอีกครั้ง
- : "ภาพบาทไหนภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัดฯ ข้อแรก

หน้ากึ่ง (ข้อ 1)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้ากึ่งนะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนนั่งร้องไห้"
- : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนของเล่นดิน"
- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนนำของเล่นที่หลีกขว้างเพื่อน"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ 1 : "ขณะที่เด็กหญิงดาวกำลังนั่งเล่นของเล่นอย่างสนุกสนาน เด็กชายน้อยเดินตรงเข้าไปหยิบของเล่นที่เด็กหญิงดาวกำลังเล่นอยู่ ถ้านักเรียนเป็นเด็กหญิงดาว นักเรียนจะหาอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบทบาทภาพทั้งหมด แล้วเล่าเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "นักเรียนภาพบาทที่ภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการสอบข้อต่อไป

หน้ายี่ราฟ (ข้อ 2)

ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้ายี่ราฟนะคะ"

- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนผลักเด็กชายคน"
- : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนไปบอกคุณครูว่าเด็กชายคนผลัก"
- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนยืนเฉย ๆ"
- : "นักเรียนเลือกภาพทั้งสามแล้วตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 2 : "ขณะที่เด็กชายอ้วนกำลังเข้าแถวรอรับขนม เด็กชายคนก็ผลักเด็กชายอ้วนแรง ๆ เพื่อที่จะแซงเข้าไปรับขนมก่อน ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายอ้วนนักเรียนจะหาอย่างไร"

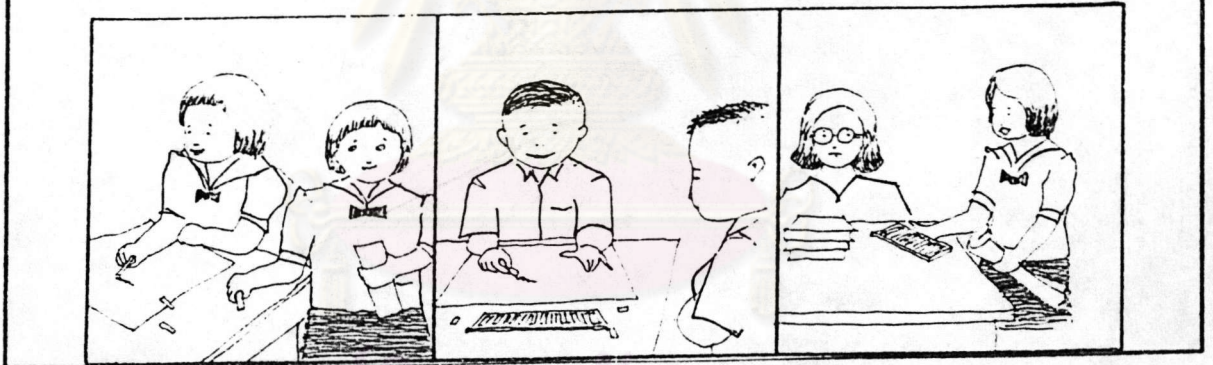

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบททวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัดข้อต่อไป

หน้าเต่า (ข้อ 3)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าเต่านะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนเข้าไปแย่งสีเทียนจากเพื่อน"
 - : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนขอให้เพื่อนรบายสีเทียนเสร็จก่อนแล้วจึงนำมาระบาย"
 - : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนบอกคุณครูว่าเพื่อนไม่ให้สีเทียน"
 - : "นักเรียนเห็นภาพทั้งหมดแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูเล่านะคะ"

ข้อ 3 : "ขณะที่เพื่อนกำลังระบายภาพด้วยสีเทียน ถ้านักเรียนอยากจะใช้สีเทียนนั้นบ้าง นักเรียนจะทำอย่างไร"

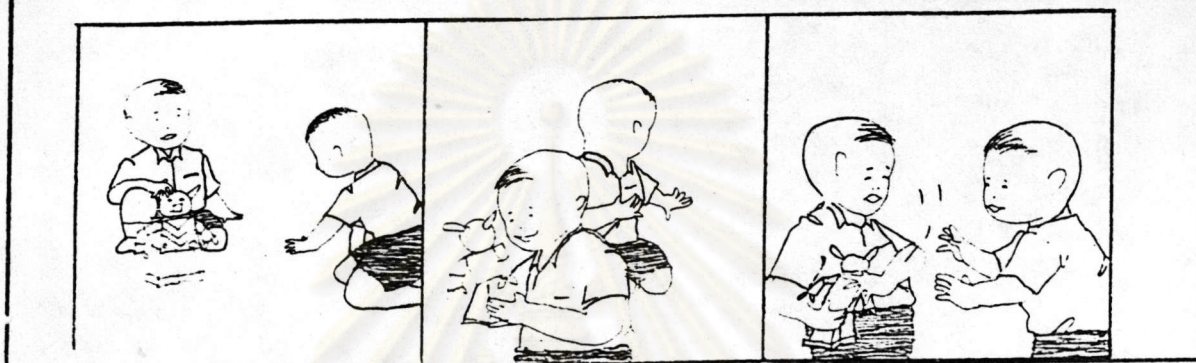
- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งหนึ่งนะคะ"
- : ครูบรรยายบททวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้านก (ข้อ 4)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้านกกะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนเข้าไปขอเล่นหุ่นยนต์"
 - : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนแอบหยิบหุ่นยนต์มาเล่น เมื่อเด็กชายไม่พอใจ"

- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนแบ่งขนมของเด็กชายไก่อมาเล่น"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 4 : " เด็กชายไก่อกำลังเล่นขนมที่นำมาจากบ้าน เด็กชายเก่งเห็นก็อยากเล่นขนมของเด็กชายไก่อว่า ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายเก่ง นักเรียนจะทำอย่างไร"

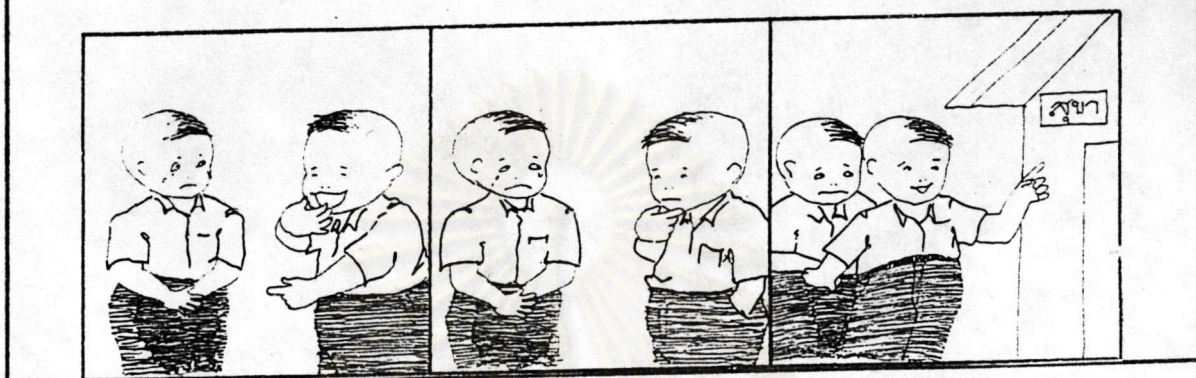
- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบทบาทภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ตำนานการวัด ฯ ข้อต่อไป

หน้าปู (ข้อ 5)

ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าปูนะคะ"

- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนหัวเราะและพูดคุยเล่นเพื่อน"
- : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนนั่งมองดูเพื่อนอย่างไม่พอใจ"
- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนพาเพื่อนไปห้องนี้"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 5 : "เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนมีสวาทดกวางเกง นักเรียนจะทำอย่างไร"

: "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"

: ครูบรรยายทบทวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง

: "กากบาทที่ภาพที่นักเรียนเลือกเพื่อบอกใจคุณครู"

: เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ฯ ข้อต่อไป

หน้าแมว (ข้อ 6)

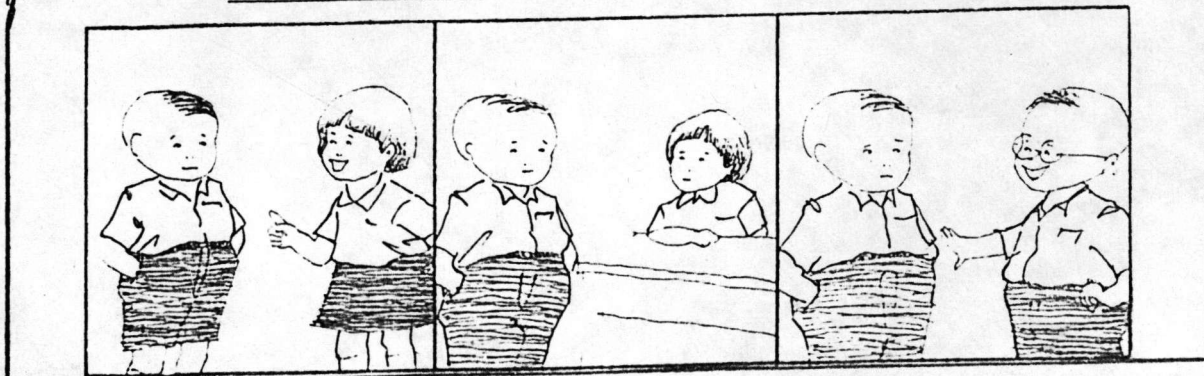
ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าแมวค่ะ"

: "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพที่นักเรียนพูดว่า เด็กชายหนึ่งทำไม่ถูก ไม่เก่ง"

: "ภาพที่สองเป็นภาพที่นักเรียนนั่งดูเฉย ๆ"

: "ภาพที่สามเป็นภาพที่นักเรียนแนะนำวิธีที่ถูกต้องให้เด็กชายหนึ่ง"

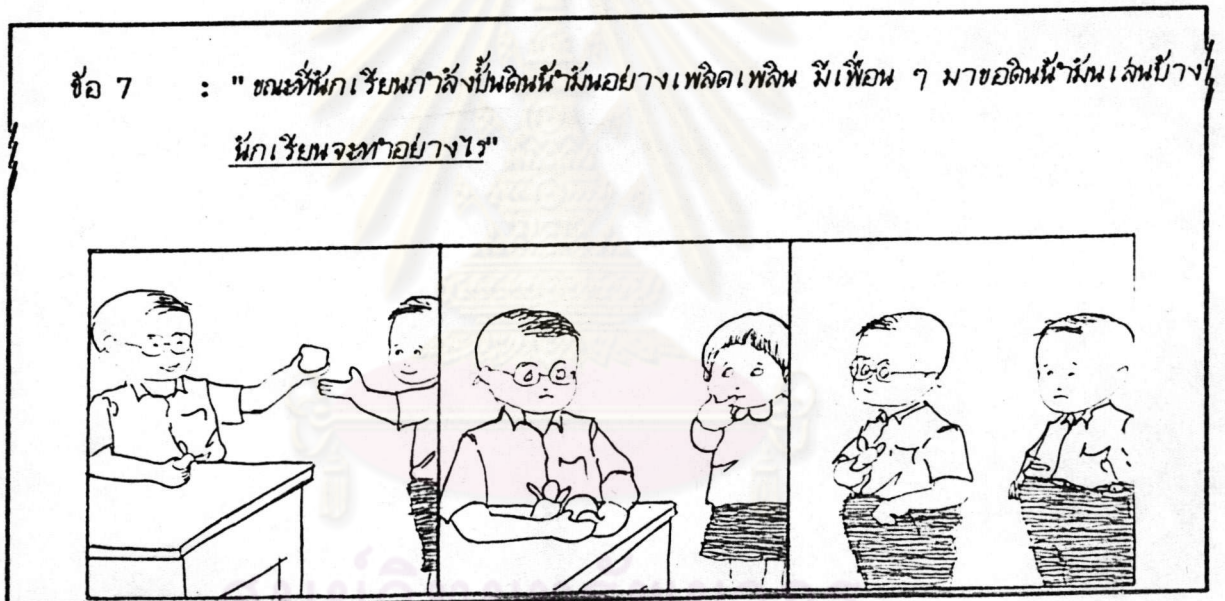
ข้อ 6 : "ถ้านักเรียนเห็นเด็กชายหนึ่งร้องเพลงและแสดงท่าทางไม่ถูกต้องตามที่คุณครูสอน นักเรียนจะทำอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายทบทวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้าหนู (ข้อ 7)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าหนูนะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนแบ่งดินน้ำมันให้เพื่อน"
 - : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนกินไม้ให้เพื่อนเล่น"
 - : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนหยิบดินน้ำมันไปเล่นที่อื่น"
 - : "นักเรียนเินภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

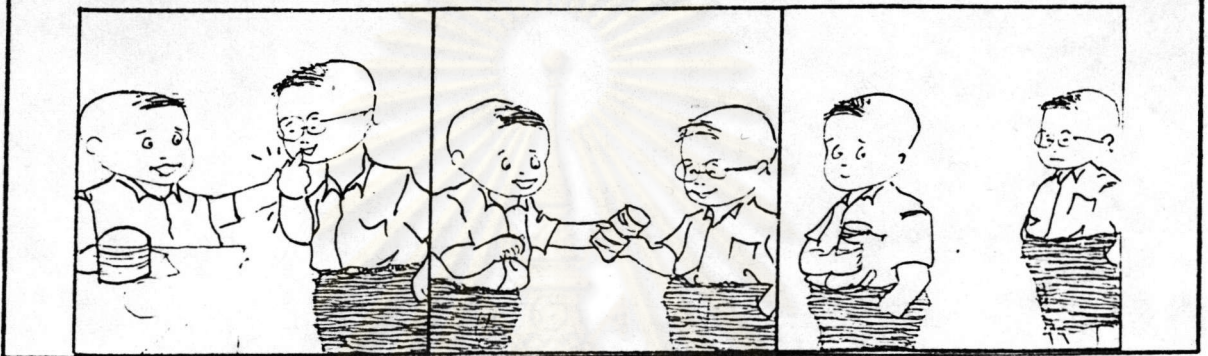
- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายทบทวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้าจิงโจ้ (ข้อ 8)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าจิงโจ้กันนะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนผลักเด็กชายหนึ่งไม่ให้เล่นด้วย"
 - : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนแบ่งพลาสติคสร้างสรรค์ให้เด็กชายหนึ่งเล่น"

- : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนเก็บพลาสติกสร้างสรรค์ไม่ให้เด็กชายหนึ่งเล่นด้วย"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 8 : "ขณะที่เด็กชายเอกเล่นพลาสติกสร้างสรรค์อย่างเพลิดเพลิน เด็กชายหนึ่งเดินเข้ามายืนดูและขอยกเล่นด้วย ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายเอก นักเรียนจะพูดอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบททวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "ภาพที่สามนักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนหาเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้าไม้ (ข้อ 9)

ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าไม้กันนะคะ"

- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ ไปภาพที่นักเรียนยืนดูเฉย ๆ"
- : "ภาพที่สองไปภาพที่นักเรียนเดินหนีเพื่อน"
- : "ภาพที่สามไปภาพที่นักเรียนพาเพื่อนไปหาคุณครู"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 9 : "ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนปวดท้องและร้องไห้ นักเรียนจะทำอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบทภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาทที่ภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ฯ ข้อต่อไป

หน้าสิงโต (ข้อ 10)

ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าสิงโตนะคะ"

- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพที่นักเรียนยินดียุเลย ฯ"
- : "ภาพที่สองเป็นภาพที่นักเรียนเดินหนีเพื่อน"
- : "ภาพที่สามเป็นภาพที่นักเรียนพาเพื่อนไปหาคุณครู"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 10 : "ถ้านักเรียนเห็นเพื่อนล้มตกล้มหน้า นักเรียนจะทำอย่างไร"

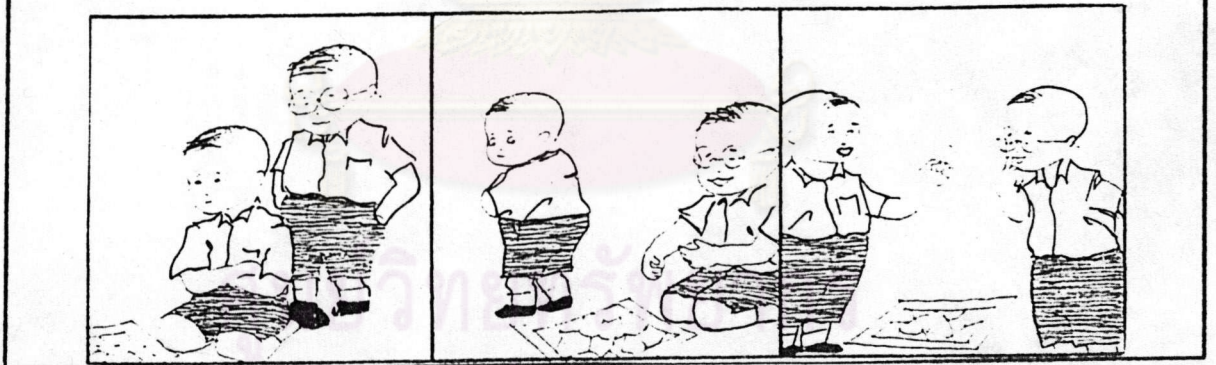

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายทบทวนภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้าข้าง (ข้อ 11)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าข้างนะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนนั่งมองเฉย ๆ"
 - : "ภาพที่สองเป็นภาพนักเรียนเสียสละให้เพื่อนเล่นเกมแทน"
 - : "ภาพที่สามเป็นภาพนักเรียนบอกให้เพื่อนไปเล่นอย่างอื่น"
 - : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูเล่านะคะ"

ข้อ 11 : "ขณะที่เด็กชายน้อยเล่นเกมภาพตัดต่อซึ่งมีผู้เล่นครบแล้ว แต่มีเพื่อนมาขอเล่นด้วย
ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายน้อย นักเรียนจะทำอย่างไร"

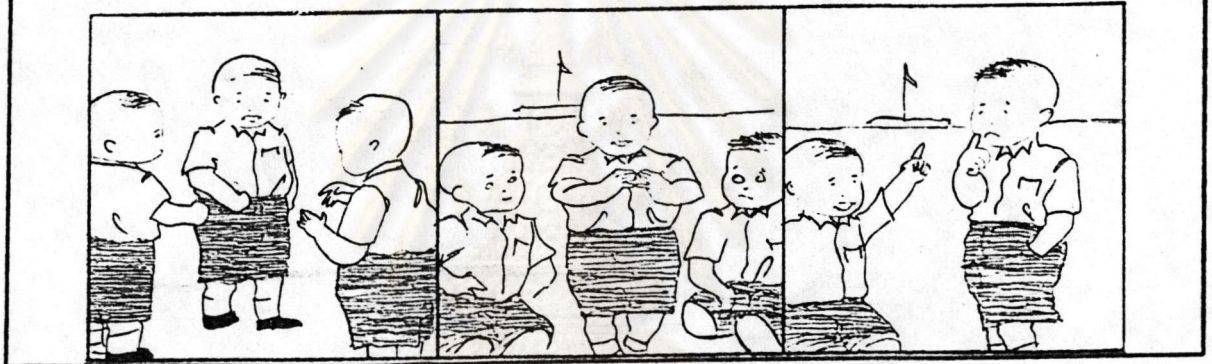
- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายทบทวนภาพทั้งหมด แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาททับภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ดำเนินการวัด ๓ ข้อต่อไป

หน้าลิง (ข้อ 12)

- ผู้ดำเนินการวัด : "นักเรียนเปิดหน้าลิงนะคะ"
- : "นักเรียนดูภาพแรกนะคะ เป็นภาพนักเรียนเสียสละให้เด็กชายเอกเล่นเกมแทน"

- : "ภาพที่สองเป็นภาพที่นักเรียนนั่งมองเฉย ๆ"
- : "ภาพที่สามเป็นภาพที่นักเรียนบอกให้เด็กชายเอกไปเล่นอย่างอื่น"
- : "นักเรียนเห็นภาพทั้งสามแล้ว ตั้งใจฟังเรื่องที่คุณครูจะเล่านะคะ"

ข้อ 12 : "ขณะที่เพื่อน ๆ กำลังเล่นอยู่ในมุมบาทสมเด็จพระ ซึ่งมีความสนุกเล่นเต็มแล้ว เด็กชายเอกมาขอเล่นด้วย ถ้านักเรียนกำลังเล่นอยู่ในมุมบาทสมเด็จพระ นักเรียนจะทำอย่างไร"

- : "นักเรียนดูภาพอีกครั้งนะคะ"
- : ครูบรรยายบทบาทภาพทั้งสาม แล้วอ่านเรื่องซ้ำอีกครั้ง
- : "กากบาทที่หน้าภาพที่นักเรียนเลือกเพียงภาพเดียวนะคะ"
- : เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ครูเก็บแบบวัด ๆ ของนักเรียนทุกคน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การให้คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์

ถ้านักเรียนตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน หรือไม่ได้คะแนน

หน้า	ข้อ	คะแนน		
กึ่ง	0	0	1	0
ยี่ราฟ	2	0	1	0
เต่า	3	0	1	0
นก	4	1	0	0
ปู	5	0	0	1
แมว	6	0	0	1
หนู	7	1	0	0
จิ้งจก	8	0	1	0
ไก่	9	0	0	1
สิงโต	10	0	0	1
ช้าง	11	0	1	0
สิง	12	0	1	0

แบบสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ของเด็กวัยอนุบาล

ศูนย์ยาไทยวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาการใช้บทบาทสมมติใน
การพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล

แบบสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์

แบบสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาลเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่แสดงลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งประกอบด้วยลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ 2 ลักษณะดังนี้

1. การแกล้งเพื่อน ประกอบด้วย 3 พฤติกรรม
 - การทำร้ายร่างกายเพื่อน
 - การแย่งแลขโมยสิ่งของของเพื่อน
 - การพูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน
2. การไม่สนใจต่อเพื่อน ประกอบด้วย 3 พฤติกรรม
 - การไม่แบ่งของเล่นของใช้ให้เพื่อน
 - การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน
 - การไม่เสียสละให้เพื่อนในการทำกิจกรรม

เวลาที่ใช้ในการสังเกต กลุ่มละ 1 สัปดาห์ (วันจันทร์ - วันศุกร์) ตั้งแต่เวลา

07.30 - 15.30 น. โดยสังเกตเฉพาะในห้องเรียน

วิธีการสังเกต ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตโดยการจดบันทึกพฤติกรรมที่แสดงลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กทุกคนในกลุ่มใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การแกล้งเพื่อน และการไม่สนใจต่อเพื่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....กลุ่ม.....

ตั้งแต่เวลา.....ถึง.....

คำชี้แจง

ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมที่แสดงลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กทุกคนในกลุ่ม

งาน 2 ลักษณะได้แก่ การแก่งเพื่อน และการไม่มีไหว้จ้อต่อเพื่อน

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	พฤติกรรม	หมายเหตุ
<p align="center"><u>การแก่งเพื่อน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำร้ายร่างกายเพื่อน - การแย่งและทำลายสิ่งของของเพื่อน - การพูดว่ากล่าวล้อเลียนเพื่อน 		

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	พฤติกรรม	หมายเหตุ
	 <p data-bbox="340 1393 1187 1640">ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	พฤติกรรม	หมายเหตุ
<p><u>การไม่ใส่ใจต่อเพื่อน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การไม่แบ่งของเล่นของข้าให้เพื่อน - การไม่ช่วยเหลือเมื่อเห็นเพื่อนเดือดร้อน - การไม่เสียสละให้เพื่อนใน การทำกิจกรรม 		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะที่ไม่พึงประสงค์	พฤติกรรม	หมายเหตุ
	 <p data-bbox="340 1393 1187 1640">ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

แบบบันทึก

ปัญหาของครูในการนำบทบาท สมมติมาใช้ในบทเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้บทบาท
สมมติในการพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ของเด็กวัยอนุบาล"

แบบบันทึกเนื้อหาของครูในการนำบทสนทนาเข้ามาเรียน

แบบบันทึกนี้ใช้ลักษณะเป็นแบบบันทึกข้อมูลความคิดเห็นของครูหลังการทดลองเกี่ยวกับ เนื้อหาของครูในการนำบทสนทนาสนทนาเข้ามาเรียน ในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การสรุป และ ประเมินผล

คำชี้แจง ขอให้ท่านบันทึกข้อมูล ความคิดเห็นหลังการทดลองเกี่ยวกับเนื้อหาในการนำบทสนทนาเข้ามาเรียน ในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การสรุป และประเมินผล

เนื้อหาการจัดการเรียนการสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
ด้านการเตรียมการสอน	<p>-การศึกษาแผนการสอน</p> <p>-การเตรียมสื่อและอุปกรณ์</p>	

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
ด้านการดำเนินการสอน	<p>-การจัดเตรียมสถานที่และฉาก</p> <p>-ขั้นตอนการดำเนินการสอน</p> <p>-การเลือกและกำหนดบทบาทของผู้แสดงและผู้สังเกต</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
<p>ด้านการประเมินผล</p>	<p>-การอภิปราย -สหภาพ-ซักถาม</p> <p>-การสรุปข้อคิดเห็น-ซักถาม</p> <p>-การมีส่วนร่วมของนักเรียน</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	รายละเอียด	หมายเหตุ
	-อื่น ๆ	

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยเข้าพบทางสมมติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวศุภวาร์ วรสุตร์ เกิดวันที่ 19 พฤศจิกายน 2496 ที่จังหวัดสิงห์บุรี
สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จากวิทยาลัยสวนดุสิต เมื่อปีการศึกษา
2526 เข้าศึกษาต่อครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2534 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนอนุบาลสิงห์บุรี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย